

ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA o.p.s.

Studijní program: N6208 Ekonomika a management

Studijní obor/specializace: Specializace Mezinárodní podnikání a právo

Veřejná podpora udržitelnosti - případová studie Diplomová práce

Bc. Tereza KRAJÍČKOVÁ

Vedoucí práce: Mgr. Pavel Neseť, Ph.D.

ŠKODA AUTO Vysoká škola

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Zpracovatelka: **Bc. Tereza Krajíčková**

Studijní program: **Ekonomika a management**

Specializace: **Mezinárodní podnikání a právo**

Název tématu: **Veřejná podpora udržitelnosti – případová studie**

Cíl: Cílem práce je na základě legislativní úpravy veřejné podpory a pohledem teorie veřejných financí vymezit význam veřejné podpory a posléze vyhodnotit na případové studii dopad konkrétní veřejné podpory udělené v rámci Operačního programu Životní prostředí na podnik Mateo Packing, s. r. o. a jeho okolí.

Rámcový obsah:

1. Veřejná podpora (dotace) z hlediska teorie veřejných financí
2. Legislativní úprava veřejné podpory v EU a ČR
3. Práva a povinnosti podniku čerpající dotace
4. Proces žádosti a čerpání dotačního projektu
5. Popis dotačního projektu podniku Mateo Packing, s. r. o.
6. SWOT analýza dotačního projektu
7. Vyhodnocení dopadů dotačního projektu na podnik a jeho okolí

Rozsah práce: 55 – 65 stran

Seznam odborné literatury:

1. KINDL, J. *Soutěžní právo*. Praha: C. H. Beck, 2021. 1011 s. ISBN 978-80-7400-806-1.
2. ZAHRADNÍK, P. *Kohezní politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2016. 656 s. ISBN 978-80-7400-527-5.
3. STRNADOVÁ, Z. *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: Grada, 2019. 192 s. ISBN 978-80-247-3076-9.
4. KRAUSE, J. *Podniková environmentální strategie*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 248 s. ISBN 978-80-7598-560-6.
5. HEAGNEY, Joseph. *Fundamentals of Project Management*. Nashville: HarperCollins Focus, 2018, 240 s. ISBN 0814437362.
6. KAILI, Eva, Dimitrios PSARRAKIS a Raz VAN HOINARU. *New Models of Financing and Financial Reporting for European SMEs*. Cham: Springer Nature Switzerland, 2019, 179 s. ISBN 9783030028305.
7. KARSH, Ellen a Arlen Sue FOX. *The Only Grant-Writing Book You'll Ever Need*. New York: Basic Books, 2019, 448 s. ISBN 1541617819.
8. ÚZ č. 1401 – Veřejné zakázky, ochrana hospodářské soutěže, veřejná podpora, investiční pobídky, registr smluv. Ostrava: Sagit, 2021, 288 s. ISBN 978-80-7488-436-8.

Datum zadání diplomové práce: leden 2022

Termín odevzdání diplomové práce: leden 2023

L. S.

Elektronicky schváleno dne 23. 2. 2022

Bc. Tereza Krajičková
Autorka práce

Elektronicky schváleno dne 1. 3. 2022

Mgr. Pavel Neset, Ph.D.
Vedoucí práce

Elektronicky schváleno dne 1. 3. 2022

prof. Ing. Stanislav Šaroch, Ph.D.
Garant studijní specializace

Elektronicky schváleno dne 1. 3. 2022

doc. Ing. Pavel Mertlík, CSc.
Rektor ŠAVŠ

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci vypracoval(a) samostatně a použité zdroje uvádím v seznamu literatury. Prohlašuji, že jsem se při vypracování řídil(a) vnitřním předpisem ŠKODA AUTO VYSOKÉ ŠKOLY o.p.s. (dále jen ŠAVŠ) směrnicí Vypracování závěrečné práce.

Jsem si vědom(a), že se na tuto závěrečnou práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, že se jedná ve smyslu § 60 o školní dílo a že podle § 35 odst. 3 je ŠAVŠ oprávněna mou práci využít k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna podle § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách.

Beru na vědomí, že ŠAVŠ má právo na uzavření licenční smlouvy k této práci za obvyklých podmínek. Užiji-li tuto práci, nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, mám povinnost o této skutečnosti informovat ŠAVŠ. V takovém případě má ŠAVŠ právo ode mne požadovat příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to až do jejich skutečné výše.

V Mladé Boleslavi dne 12. 12. 2022

Děkuji Mgr. Pavlu Nesetovi, Ph.D. za odborné vedení závěrečné práce a za poskytování cenných rad. Zároveň bych chtěla poděkovat zaměstnancům podniků MATEO PACKING s. r. o. a Thomas Verpackungen Union s. r. o. za spolupráci a poskytnutí interních materiálů k analýze dotačního projektu.

Obsah

Úvod	9
1 Strategie udržitelnosti podniku a státu	11
1.1 Udržitelný rozvoj	11
1.2 Ekonomický růst a životní prostředí	18
1.3 Ochrana životního prostředí a podnikání	19
2 Udržitelnost a plastové obalové materiály	22
2.1 Oběhové a odpadové hospodářství v ČR	23
2.2 Dopady plastových obalů na životní prostředí a společnost	26
2.3 Životní cyklus plastového obalu a recyklace	27
3 Veřejná podpora v oblasti veřejných financí	31
3.1 Veřejné finance	32
3.2 Hospodářská soutěž	33
3.3 Veřejná podpora	35
3.4 Veřejné zakázky	39
4 Legislativní úprava veřejné podpory a obalových materiálů	41
4.1 Veřejná podpora v právu ČR	41
4.2 Veřejná podpora v právu EU	42
4.3 Odpady a obalové materiály v české legislativě	44
5 Význam dotací v recyklaci obalových materiálů v ČR	46
5.1 Veřejné statky a mechanismus trhu	46
5.2 Veřejná podpora MSP a operační programy EU	48
5.3 Recyklace obalových materiálů	50
6 Metodika práce	52
6.1 Cíl závěrečné práce	52
6.2 Metodická část	52
7 Financování projektu OPŽP 2014-2020	53
7.1 Investiční projekty podniku	53
7.2 Financování projektu MSP dotacemi	55
7.3 Základní kroky k získání podpory z operačního programu EU	58
7.4 Operační program Životní prostředí 2014-2020	63

8	Dotační projekt podniku MATEO PACKING s. r. o.	66
8.1	Podnik MATEO PACKING s. r. o.	66
8.2	Dotační projekt mycí linky	67
9	Analýza dotačního projektu.....	72
9.1	SWOT analýza.....	72
9.2	Cost-benefit analýza	81
10	Vyhodnocení dotačního projektu a návrh strategie.....	85
10.1	Vyhodnocení projektu podle SWOT analýzy	85
10.2	Vyhodnocení projektu podle CBA.....	86
10.3	Návrh a doporučení podnikové strategie	87
	Závěr	91
	Seznam literatury.....	93
	Seznam obrázků a tabulek	115
	Seznam příloh	116

Seznam použitých zkratk a symbolů

CBA	Cost-benefit analysis
CSR	Corporate Social Responsibility
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
EK	Evropská komise (dále jen Komise)
HDP	Hrubý domácí produkt
HDPE	Polyethylen s vysokou hustotou
HS	Hospodářská soutěž
INCIEN	Institut cirkulární ekonomiky
KÚ	Krajský úřad
LDPE	Polyethylen s nízkou hustotou
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
MSP	Malé a střední podniky
MŽP	Ministerstvo životního prostředí ČR
OH	Oběhové hospodářství
OPPIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OPTAK	Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost
OPŽP	Operační program Životní prostředí
OSN	Organizace spojených národů
PET	Polyethylentereftalát
PP	Polypropylen
PS	Polystyren
PVC	Polyvinylchlorid

SDEU	Soudní dvůr Evropské unie
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
SFŽP	Státní fond životního prostředí
UNEP	United Nations Environment Programme
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ZOHS	Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů
ZORP	Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů
ŽP	Životní prostředí

Úvod

Cirkulární ekonomika (oběhové hospodářství) a **udržitelnost** nejsou pouze společenskou odpovědností, ale i reakcí na nadměrnou spotřebu **přírodních zdrojů** a rostoucí produkci nekontrolovatelného množství **odpadu**, který významně zatěžuje životní prostředí.

Podle Průmyslové ekologie (2022) nizozemský velvyslanec na konferenci Cirkulární ekonomika v praxi v listopadu 2022 (pod záštitou MPO) shrnul současné pocity většiny společnosti takto: „Přechod k cirkulární ekonomice je nezbytný. To všichni víme. Po zkušenosti s Covidem a ruskou agresí tu naléhavost také cítíme. Musíme nakládat s našimi přírodními zdroji jinak. Teď opravdu není čas na výmluvy, teď musíme **jednat**.“

Vzhledem k vysoké nákladovosti, obtížné realizaci souvisejících projektů a nedostupným úvěrům pro malé a střední podniky (MSP) je nutné transformaci na oběhové hospodářství jednu z priorit Evropské unie více **finančně podporovat**.

Cílem diplomové práce je na základě legislativní úpravy veřejné podpory a pohledem teorie veřejných financí vymezit **význam veřejné podpory v oblasti udržitelnosti** a posléze vyhodnotit na případové studii dopad konkrétní veřejné podpory udělené v rámci Operačního programu Životní prostředí (OPŽP 2014-2020) na podnik MATEO PACKING s. r. o. a jeho okolí.

K bližšímu porozumění problematice udržitelnosti obalových materiálů a dopadů plastů na společnost a životní prostředí se **teoretická část práce** zabývá nejprve udržitelným podnikáním v oblasti plastových obalových materiálů a postojem státu k ochraně životního prostředí. Poté veřejnou podporou jako složkou veřejných financí a jejím vlivem na hospodářskou soutěž. Na závěr teorie je popsána legislativní úprava veřejné podpory a odpadů s obalovými materiály.

Praktická část zahrnuje postupy a možnosti financování investičních záměrů podniků a případovou studii s analýzou dotačního projektu mycí linky pro MATEO PACKING s. r. o. pomocí metod SWOT a CBA. Na základě vyhodnocení výsledků je v závěrečné části práce navržena podniková strategie a doporučení dalších kroků pro vedení společnosti.

Smyslem této závěrečné práce je tedy poukázat na význam veřejné podpory v oblasti udržitelnosti a ochrany životního prostředí na konkrétním příkladu dotačního projektu mycí linky, jejíž hlavní činností je očištění odpadních fólií k dalšímu zpracování pro výrobu nového obalového materiálu.

1 Strategie udržitelnosti podniku a státu

V posledních letech vnímají lidé pojem **udržitelnost** čím dál častěji i při běžných denních činnostech, protože se může zdát, že se z tohoto slova stal marketingový nástroj (Hávová, 2021). Pravý význam pojmu spočívá v chování spotřebitele a jeho přemýšlení o nákupu. Podle Zprávy o kvalitě života a její udržitelnosti v rámci Vyhodnocení naplňování Strategického rámce Česká republika 2030 (Ministerstvo životního prostředí, 2021) se regiony ČR liší v sociální, ekonomické a územní oblasti, což se projevuje nižší ekonomickou stabilitou a životní úrovní spojenou s horší infrastrukturou a dostupností služeb. Zpráva zmiňuje i pokrok státu v adaptaci obyvatel na zhoršující se životní prostředí (dále jen ŽP) a změnu klimatu, která má za následek výrazné výkyvy počasí. Chování obyvatel jako spotřebitelů se tedy přirozeně mění, podle již zmíněných aspektů, jako je jejich životní úroveň nebo ekonomická situace.

Výhledy do budoucnosti jsou však nejisté vzhledem k prudce narůstající inflaci a válce na Ukrajině. Svět se navíc stále potýká s následky pandemie COVID-19. Kvůli těmto okolnostem investují lidé raději do udržitelnosti. Průzkum ukázal, že největší objem **zelených investic**¹ byl v posledním období dodán do Francie v energetickém sektoru a repasové elektronice (Tancerová, 2022).

Stejně jako chování spotřebitelů se přirozeně **mění chování státu a podniků v oblasti udržitelnosti**. Udržitelnou strategii státu a podniků, která má za úkol chránit životní prostředí také v ekonomických souvislostech popisují další části první kapitoly.

1.1 Udržitelný rozvoj

Vyspělé země si podle Kosuba (2016) začaly již v 70. letech 20. století uvědomovat význam dopadů lidské produkce na životní prostředí a začaly podnikat kroky k vytvoření rovnováhy mezi vývojem ekonomiky, životní úrovní obyvatel a zátěží dopadající na životní prostředí. Přijatá opatření se však začala projevovat až o pár let později. K efektivnímu zabezpečení těchto podmínek je nezbytná spolupráce všech světových států, neboť se tento problém týká celého světa. Ekonomika, která

¹ Zelené investice jsou podle Vykouřila (2021) příjmy vložené do projektů, které souvisí s ochranou životního prostředí. Investice jsou tudíž posuzovány i z environmentálního hlediska.

se zaměřuje na minimalizaci rizik v environmentálním prostředí a jeho udržitelný rozvoj, je v posledních letech formulována pojmem **zelená ekonomika**.

Hlavní světovou institucí zabývající se ochranou životního prostředí je **UNEP** (Program OSN pro životní prostředí), jejíž mateřskou organizací je **OSN** (Organizace spojených národů). UNEP vznikla v roce 1972 za účelem zlepšit kvalitu života, inspirovat, povzbuzovat, přispívat a informovat o péči v oblasti životního prostředí. Jejím dalším úkolem je zkoumat příčiny ztráty biologické rozmanitosti, znečištění, změny klimatu a kontrolovat efektivní využívání zdrojů. V roce 2015 byla v rámci OSN přijata **Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 a 17 cílů udržitelného rozvoje (SDGs)** – viz obrázek č. 1, které se začaly projednávat během Konference OSN o udržitelném rozvoji v Rio de Janeiru v roce 2012 ve snaze přijmout opatření k tématům udržitelného rozvoje a vytvořit plán k plnění těchto cílů (UNEP, 2022) a (Informační centrum OSN v Praze, 2017).

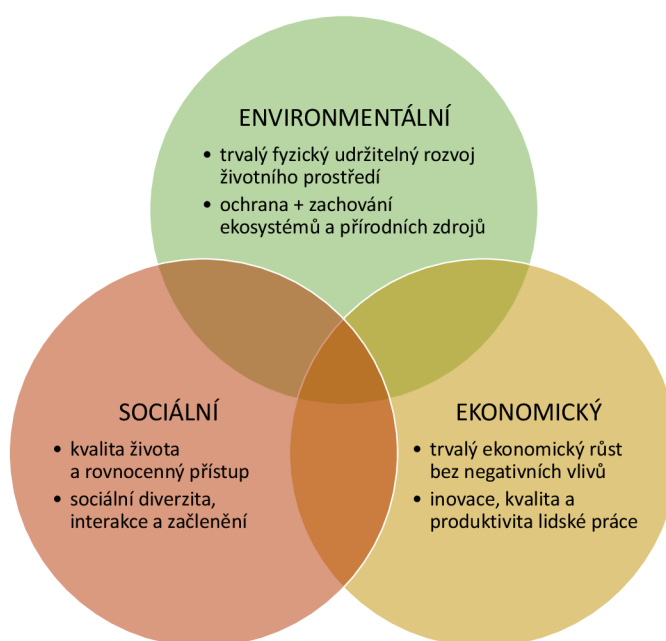

Zdroj: (Informační centrum OSN v Praze, 2017)

Obr. 1 Cíle udržitelného rozvoje

Zákon č. 17/1992 Sb. o životním prostředí definuje **trvale udržitelný rozvoj** v § 6: „Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby, a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.“.

Udržitelný rozvoj se mimo udržitelných cílů může nadále rozlišovat podle tří pilířů – environmentálního, sociálního a ekonomického. Tyto pilíře se často navzájem prolínají, ale dostávají i do rozporu. Ústav územního rozvoje (2006) uvádí příklad výstavby dopravní infrastruktury, ve kterém je (mimo ekonomického hlediska) nutné myslet i na ochranu přírody. Obrázek č. 2 popisuje hlavní cíle jednotlivých pilířů.

Upraveno dle Salonena (2019) a Ústavu územního rozvoje (2006)

Obr. 2 Pilíře udržitelného rozvoje

Planeta Země se podle GSB (2010) v současné době mimo jiné potýká s hlavními výzvami v oblasti demografie (růst lidské populace), přírodního bohatství, ekonomiky, energetické (ne)závislosti a vzdělání. Tyto výzvy jsou z počátku příčinou velkými rozdíly mezi vyspělými a rozvojovými zeměmi, neboť k největšímu růstu počtu obyvatel dochází v rozvojových zemích. **Populační růst** se bohužel často pojí s nedostatkem vody a potravin, znečištěním (ovzduší, půdy a vody), změnou klimatu, nestabilní vládou a s tím spojenými nepokoji a terorismem (IEP, 2022). V USA se problémem jeví i **nedostupnost vysokoškolského vzdělání** kvůli narůstajícímu školnému, což má za následek pokles kvalifikovaných zaměstnanců

ve vědecké a technologické sféře. Svět však trápí i **malé zásoby neobnovitelných přírodních zdrojů, nedostupnost energií** kvůli vyšší cenové hladině a **strmé zadlužování států**. Všechny tyto oblasti jsou vzájemně provázané a tvoří komplexní celek, kterému může pouze ulevit **udržitelný přístup**.

Na ekonomiku a životní prostředí lze nahlížet jako na dva nezávislé systémy, jejichž procesy se význačně prolínají a také navzájem ovlivňují. Mezi **ekonomická využití životního prostředí** patří: zásobování a upotřebení zdrojů v produkci + následný vznik odpadu, požitky pro společnost přinášející životní prostředí (například: zdroj rekreace v přírodě) a podmínky nezbytné pro lidský život a tím ekonomickou aktivitu (Newton a Cantarello, 2014).

Podle Krauseho (2019) spočívá podnikový management a strategie udržitelnosti v definování vztahů mezi **společností, ekonomikou a životním prostředím**. Udržitelný strategický management se tudíž skládá z formulací, implementací a analýz procesů nebo strategií vyplývajících z cílů, mise a vize podniku v oblasti udržitelnosti. Udržitelnost je pro podnikání významná z hlediska celosvětových trendů (klimatické změny, energetická krize, růst světové populace apod.), očekávání společnosti a tlaku odběratelů.

S udržitelnou strategií souvisí i pojem **čistší produkce** vymezený organizací UNEP. Jedná se o integrovanou environmentální strategii aplikovanou na podnikové procesy, produkty a služby ke zvýšení efektivity a snížení škodlivých dopadů na společnost i životní prostředí. Čistší produkce vyžaduje analýzu podniku v rámci materiálových a energetických toků a přijetí opatření ke zjištěným příčinám vzniku **nežadoucích odpadů**. Přijatá opatření mají však za následek vyšší finanční náklady a navýšení počtu pracovníků.

Hermundsdottir a Aspelund (2021) se ve své studii zabývali **vztahem mezi udržitelnými inovacemi a konkurenceschopností**. Převážně externí okolí nutí podniky reagovat prostřednictvím udržitelnosti na současné výzvy, jako je klimatická krize a zhoršující se podmínky životního prostředí. Zároveň je udržitelnost i dalším aspektem soutěže mezi podniky, a to kvůli novým technologiím a globalizaci. Udržitelný přístup podniku se často pojí s vyšším ziskem a větší konkurenceschopností, proto o něj roste zájem napříč státy a podniky. Státy, které přísněji udržitelnost regulují ve svých právních předpisech, totiž pozitivně ovlivňují

konkurenceschopnost a výkonnost firmy pomocí podpory inovačních firemních aktivit. Nicméně vztah mezi udržitelností a konkurenceschopností je více komplexní a vyžaduje hlubší výzkum v oblasti výkonnosti podniku a environmentálních inovací. Problémem ostatních studií je i opomenutí sociálního pojetí, které spadá pod definici udržitelnosti. Autoři dospěli k závěru, že udržitelné inovace mají pozitivní vliv na konkurenceschopnost podniku a existuje pouze malá část dat, která naznačují negativní vztah.

Evropská komise (2013) uvádí jako jeden z vlivů konkurenceschopnosti tzv. **ekoinovace**. “Ekologickou inovací je každá forma inovace, která vede k významnému a prokazatelnému pokroku směrem k cíli udržitelného rozvoje snížením dopadů výrobních procesů na životní prostředí, zvýšením odolnosti přírodního prostředí vůči environmentálním hrozbám nebo dosažením účinnějšího a zodpovědnějšího využívání přírodních zdrojů.“ (str. 1). Evropská unie tímto cílí na podporu investic v hospodářském a průmyslovém rozvoji, odstranění ekonomických i legislativních bariér a obeznámení společnosti s touto problematikou. Ekoinovace jsou financovány dle jednotlivých programů EU zejména ve vývoji technologií, metod a nástrojů environmentálních procesů.

Podle výzkumu Nalezení rovnováhy mezi udržitelností a ziskovostí skupiny Smurfit Kappa (2020) napříč podniky ve Velké Británii jsou **obalové materiály** jejich největší výzvou v oblasti udržitelnosti. Dalšími jsou recyklace a sběr. Vzhledem k ochraně životního prostředí a snižování odpadů tudíž mění jednotlivé podniky své **inovační strategie**, kterými reagují na poptávku spotřebitelů a také zlepšují jejich vnímání značky. Polovina dotazovaných spotřebitelů si zakoupila daný výrobek kvůli opakovaně použitelnému nebo biologicky rozložitelnému obalu. Navíc 9 z 10 podniků přidává použitý nebo recyklovatelný materiál do svých výrobků. Vedení Smurfit Kappa komentovalo výsledky výzkumu následovně: „Tento výzkum upozorňuje na fakt, že se podniky musí v současné době zabývat udržitelností v náročném ekonomickém prostředí a že spotřebitelé budou i nadále hnacím motorem programu udržitelnosti.“. Dá se tedy konstatovat, že postoj spotřebitelů k danému podniku značně závisí na jeho **ekologickém přístupu**.

Podniková udržitelnost a CSR

Sheehy a Farneti (2021) zkoumají ve svém článku vztah mezi **podnikovou udržitelností** a **společenskou odpovědností podniku** (CSR – Corporate Social Responsibility). Ačkoliv se oba termíny mohou na první pohled zdát jako synonyma, experti se shodují, že se ve svých východiscích a metodách liší. Pojí je ale především společný společenský zájem a budoucnost. CSR lze chápat jako pravidla soukromého podnikání a podnikovou udržitelnost jako začlenění environmentálních zájmů do obchodních organizací. Navíc na rozdíl od pojmu udržitelnost, který může být spojován s různými osobami či činnostmi, lze aplikovat CSR pouze na podniky. Podle autorů se dostatečně tyto termíny nerozlišují a tím představují jistou mezeru v regulaci a zlepšení obchodního chování.

Vliv na úspěch podniku nemají pouze jeho finanční výsledky, ale také sociální a životní prostředí. S touto rolí podniku pojí autoři pojem **sustainable effectiveness** – volně přeloženo jako „udržitelné řízení (efektivnost) podniku“. Různé organizace proto také v oblasti svého CSR každý rok informují zainteresované osoby (stakeholdery) o svých udržitelných aktivitách ve své zprávě. Oba autoři na druhou stranu upozorňují na problém **greenwashingu**² vzhledem k podnikovým výkazům, neboť podniky prostřednictvím reportů mohou vytvořit určitý „klamavý obraz“ a využít ho k lepší image firmy.

Výrobkům a službám šetrnější k životnímu prostředí, které se vyznačují vysokou kvalitou, úrovní a ochranou zdraví spotřebitele, může být udělena tzv. **ekoznačka**. Akreditované laboratoře zkoumají životní cyklus produktů a testují jejich užité vlastnosti. Nejpoužívanější ekoznačky v České republice je „Ekologicky šetrný výrobek/služba“ – česká značka nebo „EU Ecolabel“, což je evropská certifikace. Ekoznačení může fungovat jako určitá prevence již zmíněného greenwashingu (CENIA a MŽP, 2021).

Podpora udržitelnosti u obalových materiálů v ČR

Ačkoliv se Česká republika neustále zlepšuje v třídění odpadu, část tohoto odpadu zůstává ve spalovnách, neboť se ho nedaří recyklovat. Záleží na poptávce a ceně po recyklovaných výrobcích nebo recyklovatelném materiálu. Experti se ve článku

² Pojem greenwashing definuje iniciativa No Greenwashing jako „záměrné klamání spotřebitele o ekologické prospěšnosti produktu, služby či celé firmy“.

shodují, že i **podpora státu v oblasti recyklace** zaostává v porovnání se západními ekonomikami. Podle respondentů existuje mnoho způsobů podpory recyklace ze strany státu. Jedná se například o snížení sazby DPH na výrobky z recyklovaného materiálu nebo finanční příspěvky do odpadních technologií. Stavebnictví by prospěla i přísnější pravidla při vypisování veřejných zakázek, ve kterých by mohlo být vyžadováno využití recyklovaného materiálu. Recyklace je obecně finančně nákladná a skládkování odpadu odkládá jeho likvidaci pro další generace, která bude také ekonomicky náročná. Proto řada podniků v poslední době musí přizpůsobit své chování k aktuálním trendům udržitelnosti (Forbes BrandVoice Lab, 2021).

Strategický rámec Česká republika 2030 („SRČR 2030“)

Česká republika prostřednictvím Rady vlády pro udržitelný rozvoj sestavila v roce 2017 (navazující na strategický rámec z roku 2010) strategický rámec udržitelného rozvoje stanovující cíle a rozvoj státu do roku 2030. V dokumentu bylo vytyčeno celkem 27 strategických cílů v 6 oblastech: lidé a společnost, hospodářský model, odolné ekosystémy, obce a regiony, globální rozvoj a dobré vládnutí. Plnění těchto cílů je pravidelně monitorováno a měly by z nich vycházet všechny resortní koncepce a politiky. SRČR 2030 je součástí implementace Cílů udržitelného rozvoje Agendy 2030. V roce 2018 pak byl schválen vládou ČR Implementační plán Strategického rámce Česká republika 2030 obsahující závazná i nezávazná opatření a doporučení k jednotlivým strategiím. Příklady některých opatření, která se týkají předmětu praktické části diplomové práce – dotační projekt mycí linky v oblasti obalových materiálů, jsou: rozvoj odpadového hospodářství, recyklace a snížení znečištění způsobené plasty (Odbor průmyslové ekologie, 2019).

Státní politika životního prostředí ČR 2030 s výhledem do 2050

Na SRČR 2030 navazuje i další dokument Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 (dále jen SPŽP 2030) schválený vládou ČR v roce 2021. Celkovým cílem tohoto dokumentu je opět ochrana životního prostředí a stanovení budoucího směřování České republiky v této oblasti. Na rozdíl od předešlého SRČR 2030 jsou zde formulovány i ideální stavy k roku 2050, včetně zhodnocení výsledků předchozího dokumentu 2012-2020. SPŽP 2030 je rozdělen na tři hlavní oblasti s podtématy: Životní prostředí a zdraví, Nízkouhlíkové

a oběhové hospodářství a Příroda a krajina. Stejně jako u předešlého dokumentu SRČR 2030 se dbá na monitoring jednotlivých přiřazených opatření a aktivit. K dotačnímu projektu mycí linky se může například vázat specifický cíl č. 2.2 - Oběhové hospodářství zaručuje hospodárné nakládání se surovinami, výrobky a odpady v ČR, který řeší materiálovou náročnost ekonomiky, vznik odpadů a způsoby nakládání s odpady (Ministerstvo životního prostředí, 2022).

Výdaje na ochranu životního prostředí ČR

Český statistický úřad (dále jen ČSÚ) každý rok zpracovává analýzu o výdajích na ochranu životního prostředí. Data týkající se dotačního projektu mycí linky v praktické části diplomové práce se vztahují k oblasti **nakládání s odpady**. Poslední publikace ČSÚ představovala rozvržení investic za rok 2020 (tabulka č. 1 představuje základní přehled investic na nakládání s odpady). Výdaje na ochranu životního prostředí zahrnují **výdaje (investice) na pořízení dlouhodobého hmotného majetku a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí**. Neinvestičními náklady se v tomto případě rozumí: platby za vztahující se činnosti a materiál k ochraně životního prostředí, mzdové náklady a ostatní poplatky za služby. Celkové investice na ochranu životního prostředí za rok 2020 činily 31 133 336 tis. Kč, z nichž investice na nakládání s odpady dosahovaly 4 670 098 tis. Kč. Z toho **granty a dotace** tvořily přibližně desetinu celkové částky. Neinvestiční náklady na nakládání s odpady za rok 2020 představovaly 45 274 476 tis. Kč.

Tab. 1 Výdaje na ochranu ŽP ČR 2020 – Nakládání s odpady

Výdaje na ochranu životního prostředí ČR 2020 Nakládání s odpady	
(v tis. Kč, běžné ceny)	
Investice na nakládání s odpady	4 670 098
z toho granty a dotace	427 652
Neinvestiční náklady	45 274 476

Upraveno dle dat ČSÚ (2021)

1.2 Ekonomický růst a životní prostředí

Za symbol ekonomického růstu je obecně považován růst hrubého domácího produktu (HDP). Vyšší HDP na obyvatele je proto spojován s vyšší životní úrovní. V 70. letech 20. století se začalo v oblasti ekonomického růstu nahlížet i na

environmentální faktor, kterým byla rostoucí úroveň vyprodukovaného odpadu a omezené přírodní zdroje. Podle některých ekonomů lze závislost na přírodních zdrojích snížit pomocí technického pokroku. Příkladem environmentálního indikátoru, který s ekonomickým růstem roste jsou emise CO₂. Ekonomický růst může životní prostředí zlepšovat zejména pomocí **investic** na jeho ochranu. Existují nicméně indikátory (např. emise NO_x a SO₂), které se při nízké hladině HDP na hlavu zvyšují až do určitého bodu, kdy se trend obrací a pomocí ekonomického růstu dochází ke zlepšování kvality životního prostředí. Tento jev znázorňuje tzv. **Environmentální Kuznetsova křivka** (viz obrázek č. 3) pojmenovaná po ekonomovi Simonu Kuznetsovi.

Zdroj: (Martinovský, 2009)

Obr. 3 Environmentální Kuznetsova křivka

1.3 Ochrana životního prostředí a podnikání

Aby mohl podnik plnit své environmentální cíle a zároveň plnit svou společenskou odpovědnost k životnímu prostředí, měl by podle Petersenové (2019) mít **udržitelný podnikový plán**, který zajistí dodržování vnitřních pravidel i právních předpisů. Před vytvořením samotného plánu je nutné zhodnotit současné vnitropodnikové procesy. Kontrolu plánu pak lze zajistit pravidelným auditem.

Udržitelné podniky se chtějí vyhnout **nadbytečné produkci odpadu** a hledají pro odpad jiné využití. Zajímavým příkladem je výroba piva. Zjistilo se, že zbylé

organické materiály z procesu vaření piva lze použít jako krmivo pro zvířata. Dalším aspektem úspěšnosti udržitelného podnikání jsou úsporné pokročilé technologie a výrobní metody, které pomáhají zamezit **plýtvání** materiálem i energiemi.

Obchodní partneři podniků, jako součást dodavatelského řetězce, mají prostřednictvím svých udržitelných strategií také vliv na podnik samotný, neboť například svým dodávaným materiálem přispívají k produkci a vlastnosti výrobků, jejichž udržitelnost může pro spotřebitele představovat přidanou hodnotu.

K státní politice životního prostředí přispívají kromě udržitelných podniků a investic také **ekologické daně**, jejichž účel je přispívat do státního rozpočtu pro nástroje politiky ochrany životního prostředí. Evropská komise chtěla pomocí směrnice č. 2003/96/ES sladit minimální sazby energie a elektřiny podle evropských cen, a proto měla být v letech 2008–2017 zavedena v České republice **ekologická daňová reforma**, která zřejmě nakonec neproběhla, neboť její průběh nelze dohledat. Szomolányiová (2003) popisuje tuto reformu jako „přenos daňového břemene ze žádoucích aktivit, například lidské práce, na produkty a aktivity poškozující životní prostředí“. Ekologická daňová reforma přináší s sebou tzv. **fiskální neutralitu**, která umožňuje dosáhnout na dvojitou dividendu, kdy ekologická daň pomáhá docílit plánů politiky životního prostředí a také snížit úroveň daňového zatížení v jiných oblastech a tím částečně podpořit ekonomický růst včetně investičních aktivit (Tošovská a kol., 2010).

Česká informační agentura životního prostředí (dále jen CENIA) pod záštitou Ministerstva životního prostředí uvádí na svém webu <https://www.envirometr.cz/> společně s dalšími zajímavými environmentálními daty a statistikami z ČR přehled vybíraných **poplatků a daní**, které se netýkají pouze podnikatelů, v oboru životního prostředí. Tyto výnosy oproti ekologickým daním zajišťují přímou návratnost do ochrany životního prostředí. Podle agentury CENIA a MŽP (2021) jsou poplatky zároveň **zdrojem pro poskytování podpor** (dotace a půjčky) do příslušných oblastí ŽP.

Pro zajímavost: nejvyšší výnosy za rok 2020 plynuly z těchto vybraných poplatků (seřazeno dle výše výnosů):

- spotřební daň z minerálních olejů (88 216 mil. Kč),
- mýtné – výkonové zpoplatnění užívání dálnic (9 968 mil. Kč),

- silniční daň (5 862 mil. Kč),
- dálniční kupóny (4 243 mil. Kč),
- systém komunálních odpadů (3 743 mil. Kč).

Například **registrační a evidenční poplatky za obaly** vztahující se k dotačnímu projektu závěrečné práce, se řadí až na předposlední příčku s výnosem přibližně 17 mil. Kč za rok 2020.

2 Udržitelnost a plastové obalové materiály

Projekt na podporu třídění odpadu Samosebou (2021) definuje **plasty** jako „organický materiál s polymerní strukturou složený z jednoho nebo více polymerů“. Plasty se rozlišují dle různých hledisek. Dělí se podle toho, jaké suroviny (přísady) plast obsahuje, jaká je jeho struktura makromolekul, jaký je jeho způsob využití nebo jak se chová na působení tepla (termoplasty a reaktoplasty). Plasty jsou jedinečné díky jejich **vlastnostem**. Mezi jejich hlavní vlastnosti patří především vysoká pevnost, nízká hmotnost, odolnost vůči různým vlivům, tvarovatelnost a pružnost. Vzhledem k těmto výhodám dochází v některých oblastech průmyslu k „nadužívání“ plastu jako obalového materiálu. Navíc rozložitelné jsou pouze některé plasty biologického původu. Problémem plastů je jejich produkce (za rok 2020 bylo celosvětově produkováno 367 miliónů tun) a dopad na životní prostředí včetně změny klimatu. Velké množství z nich končí v přírodě nebo ve světových vodách.

Podle společnosti DS Smith (2022), která je jedním z nejznámějších dodavatelů obalových materiálů, nelze zatím „žít“ úplně bez plastů. Lze pouze jejich užívání **omezit** nebo **nahradit** jinými materiály (dřevo, sklo a další látky). Přibližně v 60. letech minulého století aneb po plastové revoluci (vynálezu syntetických polymerů) lidé poprvé objevili v oceánech plastový odpad a začali si uvědomovat jeho ekologický dopad. Nejen že mají plasty negativní dopad na ŽP, ale ovlivňují významně i lidské zdraví (podrobněji v podkapitole 2.2). V současné době se podle dat **recykluje jen 9 % všech plastů**, 12 % se spálí a 79 % končí na skládkách nebo světových vodách. Podle předpovědí může tento dramatický vývoj způsobit to, že v roce 2050 bude v oceánech více plastů než ryb. Recyklace je sice částečné řešení tohoto problému, nicméně vyžaduje velké investice i úsilí podniků a obyvatel. Současně je totiž ekonomičtější produkovat nové plasty, než využít recyklované a použité. Obalové hospodářství čeká v budoucnosti transformace. Podniky (producenti plastového odpadu) musí pracovat na inovativních recyklačních strategiích, neboť doprava využitých plastů do recyklačních zařízení vyprodukuje více emisí CO₂, než by bylo recyklací ušetřeno.

Aby měl plastový obal co nejmenší dopad na životní prostředí a mohl být nadále využit, musí jeho vlastnosti splňovat určité faktory. Hlavní funkcí plastového obalového materiálu je přirozeně **ochrana baleného předmětu**. Nicméně

v souvislosti se zachováním ochranné funkce a pevnosti je nutné přizpůsobit vlastnosti obalu větší udržitelnosti. Udržitelný plastový obal by se měl skládat z **recyklovatelných materiálů** (PE – Polyethylen, PP – Polypropylen nebo PET – Polyethylentereftalát). Také je důležité vytvarovat obal tak, aby mohl být snadněji očištěn a vyprázdněn. Svou roli hraje i **barva** materiálu, kdy je transparentní nebo bílá nejlépe recyklovatelná. Navíc samotná **dekorace** obalu může mít na kvalitu recyklátu také vliv (ATOZ STUDIO, 2020).

2.1 Oběhové a odpadové hospodářství v ČR

Zpráva o životním prostředí České republiky agentury CENIA a MŽP (2021) za rok 2020 byla jako každý rok vypracována na základě zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, a usnesení vlády č. 446 ze dne 17. srpna 1994 a usnesení vlády č. 934 ze dne 12. listopadu 2014. Zprávu projednávají obě strany parlamentu ČR a následně ji schvaluje vláda ČR. Tento komplexní dokument analyzuje a hodnotí vývoj ŽP v České republice.

Kapitola 2.2 této zprávy řeší problematiku oběhového hospodářství (**cirkulární ekonomiky**) v ČR. Oběhové hospodářství (dále jen OH) se vyznačuje využitím odpadů jako zdrojů pro jeho další materiálové nebo energetické uplatnění. To přispívá k menší zátěži životního prostředí a klimaticky neutrální ekonomice. Přírodní či neobnovitelné zdroje jsou totiž omezené a hrozí jejich vyčerpání.

Podle EKOLAMP (2019) je opakem oběhového hospodářství tzv. **lineární ekonomika**. Rozdíl mezi nimi vysvětluje obrázek č. 4. Proces lineární ekonomiky končí odpadem ze spotřeby. Na druhou stranu cirkulární ekonomika zahrnuje sběr odpadu ze spotřeby, který se dá nadále recyklovat. Stále však zůstává i zbytkový odpad z recyklace. Oběhové hospodářství přispívá k efektivnímu využívání surovin, prodloužení životního cyklu výrobků a minimalizuje odpad.

LINEÁRNÍ EKONOMIKA

Upraveno dle EKOLAMP (2019)

Obr. 4 Lineární a cirkulární ekonomika

Až třetina celkového vytěženého materiálu ze země končí skládkováním nebo v oceánech. Omezit toto **plýtvání** se snaží spousta světových podniků. Proto v České republice vznikla nevládní nezisková organizace **Institut cirkulární ekonomiky** (dále jen INCIEN) a digitální odpadové tržiště **Cyrkl.com**, které umožňuje evropským podnikům obchodovat se svými odpady a zefektivnit odpadové hospodářství cirkulární ekonomiky. Podle autorky v Česku působí již hodně podniků, které vyrábí své produkty z odpadních materiálů za využití různých moderních technologií (Mertová, 2021). Naproti tomu INCIEN umožňuje podnikům, asociacím i regionům například vypracovat tzv. cirkulární sken, což ve výsledku mapuje jejich celkový využitý materiál (suroviny) a díky němu institut navrhuje zadavateli doporučení v oblasti oběhového hospodářství (INCIEN, 2021).

Dotazovaný Cyril Klepek v článku Mertové (2021) shrnul překážky cirkulární ekonomiky v České republice následovně: „Máme tady například pořád **velmi levné**

skládkování. Poplatek se sice zvýšil, ale stále je velmi nízký...Mnohdy tak radši hodíme materiál do díry, než abychom ho zrecyklovali. Zároveň ve srovnání s jinými zeměmi **český stát dostatečně nepodporuje nákupy recyklačních technologií.** Oproti státům, jako je Nizozemsko, které je mekou cirkulární ekonomiky a kde musí aspoň deset procent zakázek být součástí zeleného zadávání, máme pořád co dohánět.“ Významem podpory cirkulární ekonomiky (v této práci konkrétně dotacemi) a hlavním smyslem této závěrečné práce se dále zabývá kapitola č. 5.

Materiálová náročnost českého hospodářství podle Zprávy o životním prostředí České republiky (CENIA a MŽP, 2021) dlouhodobě klesá. V období 2000-2019 se snížila o 44,2 %. Může za to rostoucí efektivita přeměny materiálových vstupů na ekonomický výkon a klesající těžba surovin s nižší spotřebou materiálů. Stát dosahuje těchto výsledků pomocí několika faktorů. Jedná se například o vyšší podíl objemu produkce druhotných surovin na přímém materiálovém vstupu, využití obnovitelných zdrojů energie, snižování podílu tuhých paliv pro výrobu elektřiny a tepla nebo efektivní pěstování a využití biomasy.

Cirkulární ekonomika se zabývá i **odpadovým hospodářstvím**, jehož cílem je prevence vzniku odpadů³, jeho opětovné využití či recyklace, udržitelná likvidace (skládkování) a přeměna odpadů na energie namísto těžby nerostných surovin. Celková produkce odpadů v ČR se v období 2009-2020 zvýšila o 19,3 %. Tento trend v krátkodobém až střednědobém horizontu výrazně roste.

Za posledních deset let se zvýšil podíl materiálově využitých odpadů o 14 % na celkem 86 % z celkové produkce. Energeticky využitě odpady nicméně činily v roce 2020 pouze necelé 4 %. Dlouho přetrvávajícím problémem ČR je **skládkování** neboli odstranění odpadu jeho uložením v terénu. Podíl těchto odstraněných odpadů činil před 2 lety 10 %. Jiným způsobem odstranění odpadu je **spalování**, jehož podíl je oproti skládkování zanedbatelný. Cílem OH je materiálově a energeticky odpad využít a zamezit skládkování.

Z hlediska tématu diplomové práce a dotačního projektu mycí linky, je kapitola nadále zaměřena specificky na **odpad z obalů**, jehož produkce významně roste. Mezi roky 2009 a 2020 se zvýšila o 48,6 %. Největší zastoupení v materiálově

³ Odpadem je dle § 4 odst. 1 a 2 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech: „každá movitá věc, které se osoba zbavuje, má úmysl nebo povinnost se jí zbavit. Má se za to, že osoba (původce odpadu, viz § 5) má úmysl zbavit se movité věci, pokud tuto věc není možné používat k původnímu účelu.“

strukturu odpadů z obalů mají papírové a lepenkové obaly (41,4 % v roce 2020). Plasty tvořily necelých 20 % a sklo přibližně 17 %.

2.2 Dopady plastových obalů na životní prostředí a společnost

Plasty, které se v přírodě nerozloží, se rozpadají postupně na malé částice (mikroplasty a poté nanoplasty). Tyto malé části plastů se pak lehce různými způsoby mohou dostat do **lidského těla** a narušit důležité živé buňky, neboť se chovají jako ostré střepy. Lidské tělo bohužel všechny mikroplasty nedokáže vyloučit a tím se plastové částice hromadí i v některých orgánech. Navíc jistý britsko-dánský výzkum dokázal, že jedovaté látky z plastických hmot mohou mít vliv i na mužskou plodnost. Dotazovaný vědec v článku nadále upozorňuje, že většina plastů (odpad starý i desítky let) se ještě na malé částice nerozpadla. Kromě toho úpravy pitné vody dokážou odstranit sice 80 % mikroplastů, ovšem propustí menší plastové částice, které mohou být pro člověka dokonce více nebezpečné (Srb, 2022).

Podle Greiner Packaging Slušovice (2021) jsou však **plastové obaly**⁴ opředeny řadou **mýtů**. V některých situacích se může zdát totiž plastový obal ekologičtější než ostatní materiály (např. papír a sklo). Na plastové obaly připadá pouze 0,6 % z celkových uhlíkových emisí na evropského obyvatele. Větší emisní zátěž přináší s sebou cestování (doprava) nebo energie. Další výhodou plastových obalů je omezení plýtvání potravinami, neboť v nich jídlo zůstává déle čerstvé. Tím, že se potravinami šetří, se může zamezit i množství CO₂, které by vzniklo ze zbytečně vyhozeného jídla.

Hlavním problémem podle autorů je ale to, že se **plasty vyrábí z neobnovitelných zdrojů** a často **nedochází k jejich dalšímu zpracování**. Plastové materiály mají tedy velkou hodnotu, ale musí být zachovány v recyklačním procesu. Jak už bylo zmíněno dříve v předešlých kapitolách, jsou i oceány znečištěny mikroplasty. Nejedná se však pouze o obalový materiál, ale i syntetické textilie nebo opotřebené pneumatiky. Další materiálové využití (nejen) plastových obalů je tedy nutné podpořit v celosvětovém kontextu a zefektivnit recyklační trh. Ačkoliv mnoho lidí

⁴ Plastovými obalovými materiály se v rámci této závěrečné práce rozumí obaly fóliového typu a pevné obaly z polymerů (MATEO PACKING, 2018).

vnímá pouze negativní stránku plastů, je dobré si uvědomit také jejich ochrannou funkci ve zdravotnictví nebo pomoc při zajištění pitné vody.

Podle Albuové a Bîrsanové (2011) neexistuje však ideální obalový materiál s výhodami, který nemá žádný dopad na životní prostředí. Všechny současné materiály mají své pozitivní i negativní stránky. Dopady obalového materiálu na životní prostředí se určují na základě spotřebovaného materiálu, typu obalu nebo techniky jeho produkce.

Posuzování environmentálního vlivu specificky plastových obalů je na rozdíl od jiných obalových materiálů zcela odlišné, protože jednotlivé specifické plasty mají své různé vlastnosti. Základními surovinami pro výrobu plastů jsou neobnovitelné zdroje jako **ropa** a **zemní plyn**. Hlavní dopady plastů na životní prostředí souvisí právě se spotřebou energie při jejich výrobě a se zpracováním zmíněných zdrojů. Navíc samotná těžba ropy a zemního plynu je spojena s dalšími negativními ekologickými vlivy, čímž je například vznik odpadu z vrtných činností nebo emise do ovzduší. Hlavním původcem znečištění od plastů jsou organické sloučeniny s vysokou toxicitou a těžké kovy.

2.3 Životní cyklus plastového obalu a recyklace

Životním cyklem obalu se zabývá metoda **Life Cycle Assessment (LCA)**. LCA hodnotí ekologický dopad výrobku z pohledu jeho životního cyklu, který začíná zpracováním a výrobou získaných surovin a materiálu, pokračuje spotřebou (užitím) výrobku a končí znovuužitím výrobku, jeho recyklací nebo se z něj stane odpad. Před fází recyklace je nutné plastový obal zbavit nečistot a zbytků potravin. Také některé materiály a jejich kombinace či nevhodný potisk znesnadňují recyklaci plastového obalu vzhledem k jejich problémovému odstranění. Důležité je proto ekologické povědomí podniků i spotřebitelů, kteří by měli udržitelně přemýšlet již během **rozhodování** o koupi výrobku či pořízení služby a nenechávat svůj ekologický přístup až na fázi **třídění odpadu**. Autoři kromě toho upozorňují, že životní cyklus plastových obalů je a bude globální a komplexní téma, které vyžaduje spoustu individuálních řešení (EY ČR, 2021).

Vannová (2021) ve svém článku popisuje trend návratu jednorázových plastových obalů a tašek v průběhu **pandemie Covid-19**. Použití jednorázových plastových předmětů se totiž vzhledem k udržitelnému rozvoji začalo před pár lety striktně

omezovat či zakazovat ve většině států s ekologickým přístupem. Nicméně s příchodem nového koronaviru se lidé k nim začali vracet z hygienických a sterilních důvodů. Ačkoliv Covid-19 úplně nezmizel a stále se objevuje v jednotlivých vlnách nových případů, nemůže se podle dotazovaných expertů používat jako výmluva ke **zpětnému odběru** obalových materiálů a jejich **recyklaci**. Dalším problémem v tomto pandemickém období, kromě zvýšené spotřeby plastových obalů, se jevil nedostatek nádob pro zpětný odběr (např. u obchodů s potravinami), ale to se postupně se skončenými koronavirovými opatřeními mění. Povinnost zpětného odběru na vztažené osoby mimo jiné upravuje § 10 zákona č. 477/2001 Sb., o obalech. Zpětným odběrem se rozumí „odebírání použitých obalů od spotřebitelů za účelem opakovaného použití, využití nebo odstranění odpadu z obalů“. Ostatní zákonné povinnosti subjektů, které na trhu nebo do oběhu obaly uvádí, se mohou přenést na jinou společnost, která se označuje dle § 16 jako **autorizovaná obalová společnost** (např. EKO-KOM, a. s.), jejímž hlavním úkolem je zajišťování zpětného odběru a využití odpadu z obalů v rámci uzavřených smluv (EKO-KOM, 2022) a (Ekodomov, 2008).

Recyklace plastových obalů

Americká organizace American Chemistry Council (ACC) před celosvětovou pandemií v roce 2018 vyjádřila svůj cíl do roku 2040, že 100 % všech plastových obalů v USA bude znovu použito, budou recyklovatelné nebo „obnovitelné“. Většina plastových obalových materiálů se především vyrábí z polyethylenu, který je vysoce recyklovatelný (Vannová, 2021).

Některé podniky upřednostňují **chemickou recyklaci**, která zjednodušuje proces třídění odpadů. Podle společnosti BASF (2022) je **mechanické recyklování** značně omezeno podílem reziduálních složek v každém cyklu. V průběhu chemické recyklace lze pomocí recyklovaného odpadu z plastů nahradit fosilní zdroje (ropa a zemní plyn) pro chemickou výrobu. Díky chemickému způsobu recyklování se stávají dříve nerecyklovatelné plastové materiály recyklovatelnými nebo se snižuje podíl plastového odpadu ke skládkování či likvidaci. Bohužel tato forma zpracování plastového odpadu s sebou nese vysokou energetickou i finanční náročnost.

Naopak mechanická recyklace nemění chemickou strukturu plastů. Takto podobně funguje i zmíněná recyklační linka v praktické části závěrečné práce. Nejprve

dochází k separování recyklovatelných obalů na třídící lince. Ty se rozdrtí na drobné vločky, které se properou ve vodě a po jejich roztavení se směs vtlačí do kovových forem, ve kterých potom může putovat k odběrateli. Celkem se rozlišuje recyklace dle 3 typů zpracování plastů. K chemické a mechanické se řadí i tzv. **energetická recyklace**. Ta se vyznačuje transformací plastu v tepelnou a elektrickou energii skrz jejich spalování. Nevýhodou této recyklace jsou vysoké produkované emise, které se však dá různými moderními technologiemi redukovat (Nadační fond Technologie pro 21. století, 2021).

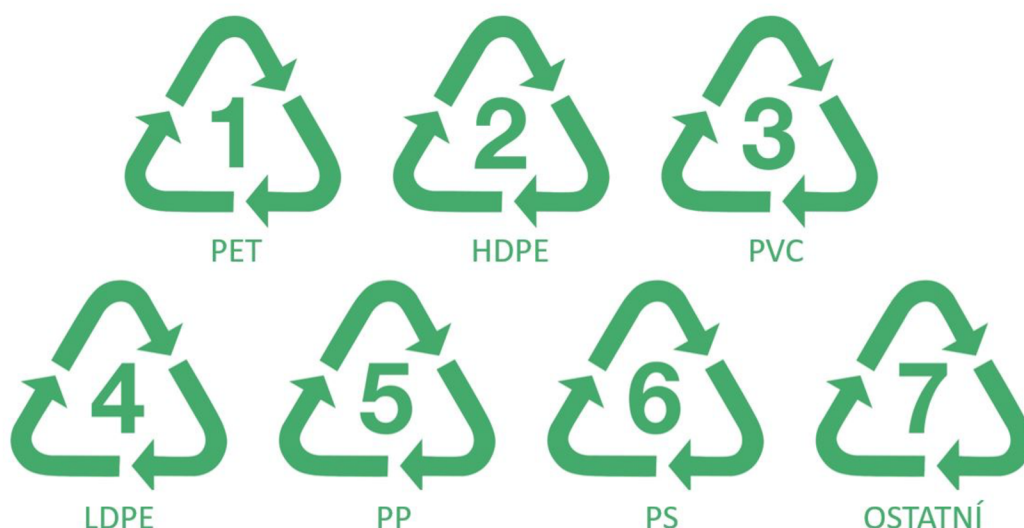
Minimálně 20 % plastových obalů lze znovu a opakovaně použít, dokud se nezhorší jejich kvalita, protože ne všechny produkty mohou být baleny do recyklovaných obalů kvůli vysokým nárokům na jejich ochranu. Znovupoužívání obalových materiálů snižuje ekologickou stopu a využívají je často dopravní společnosti prostřednictvím palet nebo vratných kontejnerů. Naopak recyklovat některé plastové obaly lze až 6krát, což pomáhá ke snižování emisí uhlíku (Nefab, 2022).

Recyklační symboly plastů

Recyklační symboly na plastových obalech (viz obrázek č. 5) informují spotřebitele o druhu plastu, složení obalu a jak zbývajícím odpadem třídit pro recyklační cyklus. Každý symbol se skládá z číselného i písemného kódu. Číselná značka označuje materiál obalu a písemná zkratka pak oficiální název druhu plastu (Samosebou, 2018) a (Tomášková, 2021):

1. **PET** – polyethylentereftalát – Jedná se o termoplasty ze skupiny polyesterů. Skupina zahrnující tento materiál je velmi dobře recyklovatelná. Příkladem jsou PET láhve, fólie nebo polyesterová tkanina.
2. **HDPE** – polyethylen s vysokou hustotou (mikroten) – Také se řadí mezi termoplasty. Nejširší využití je u obalových fólií, sáčků do koše, víček PET láhví, ale i u dalších materiálů v oblasti stavebnictví.
3. **PVC** – polyvinylchlorid – Ačkoliv není recyklace tak snadná jako u předešlých typů, patří výroba PVC k těm jednodušším. Z PVC se vyrábí např.: lékařské pomůcky, dětské hračky nebo podlahové krytiny.

4. **LDPE**⁵ – polyetylen s nízkou hustotou – Pod touto zkratkou se ukrývají nejčastěji igelitové tašky, přepravky na jídlo nebo umělohmotné košíky. Materiál je sice více ohebný a smrštitelný než HDPE, ale méně odolný.
5. **PP** – polypropylen – Díky velmi univerzálním vlastnostem tohoto materiálu patří PP mezi nejběžnější v celé řadě oborů. Nejvíce se využívá ve vodovodním (potrubní systémy), chemickém (laboratorní vybavení), potravinářském (kelímky od jogurtu) a textilním (textilní vlákna) průmyslu. Je dobře recyklovatelný.
6. **PS** – polystyren – Vyznačuje se pevným, ale zároveň křehkým materiálem. Spotřebitelé se s ním setkají nejvíce v podobě jednorázového nádobí, stavebních desek nebo výplní.
7. **OSTATNÍ** – Sem spadají ostatní nezminěné skupiny plastů jako např.: polykarbonáty, bioplasty nebo polyamidy.

Upraveno dle projektu Samosebou (2018) a Tomáškové (2021)

Obr. 5 Recyklační symboly plastů

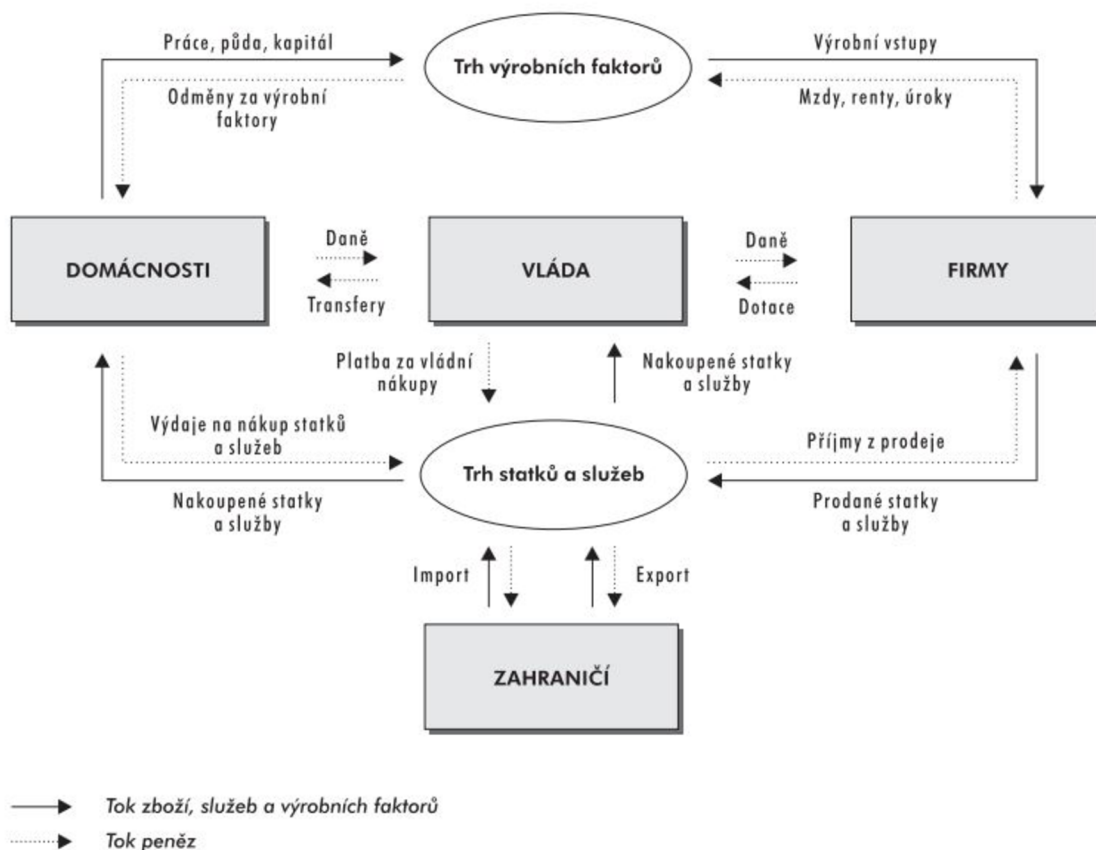
⁵ Podle odhadů Merny (2014) dochází při recyklaci LDPE fóliového odpadu ve srovnání s použitím panenského LDPE granulátu k úsporám především v oblasti energií a dochází k výraznému omezení emisí.

3 Veřejná podpora v oblasti veřejných financí

Pokud chce podnik investovat do udržitelnosti např. koupí nové technologie, rozhoduje o financování této investice. V některých situacích může do podnikové investice přispět i stát ze svých prostředků. Nicméně stát nemůže hospodařit se svými prostředky tak, jak se mu zachce, neboť jeho rozhodování závisí na mnoha faktorech.

Stejně jako podnik nebo rodina hospodaří stát s příjmy a výdaji. V případě státu je hospodaření („národní hospodářství“) daleko komplexnější problém. Hlavními střetávajícími stranami národního hospodářství je **hospodářská politika státu** a **ekonomická (především tržní) teorie**, které se navzájem úzce ovlivňují. Dalším protikladem národního hospodářství jsou **finance (příjmy a výdaje) veřejného i soukromého sektoru (ziskového i neziskového sektoru)**. Smyslem střetu těchto stran je vznik dialogu a směřování ke vzájemnému konsensu či kompromisu ke spokojenosti obou stran a obyvatel státu (Tichá, 2013) a (Hamerníková a Maaytová, 2007).

Zjednodušený **ekonomický koloběh** čtyřsektorové ekonomiky (viz obrázek č. 6), kde se setkávají 4 subjekty (domácnosti, podniky, vláda a zahraničí) na trhu statků a služeb a trhu výrobních faktorů, zachycuje jiný pohled na národní hospodářství státu v podobě peněžních toků (důchodů a plateb). Koloběh vykazuje zdroj příjmů jednotlivých subjektů a jak subjekty s příjmy naloží (výdaje). Například tok značící příjmy vlády, které tvoří daně firem a domácností, ukazuje část těchto příjmů jako tok nákupu statků (zboží) a služeb. Zbývající část příjmů vláda poskytne zpět v podobě transferů domácnostem nebo podnikům pomocí veřejné podpory (dotacemi). S koloběhem se pojí i **základní makroekonomická identita** (rovnost), podle které se v ekonomické teorii celkové investice rovnají celkovým úsporám všech subjektů. Úspory představují nespotřebovanou část důchodů, kterou se poté financují investice (Pavelka, 2006).

Zdroj: (Pavelka, 2006)

Obr. 6 Ekonomický koloběh

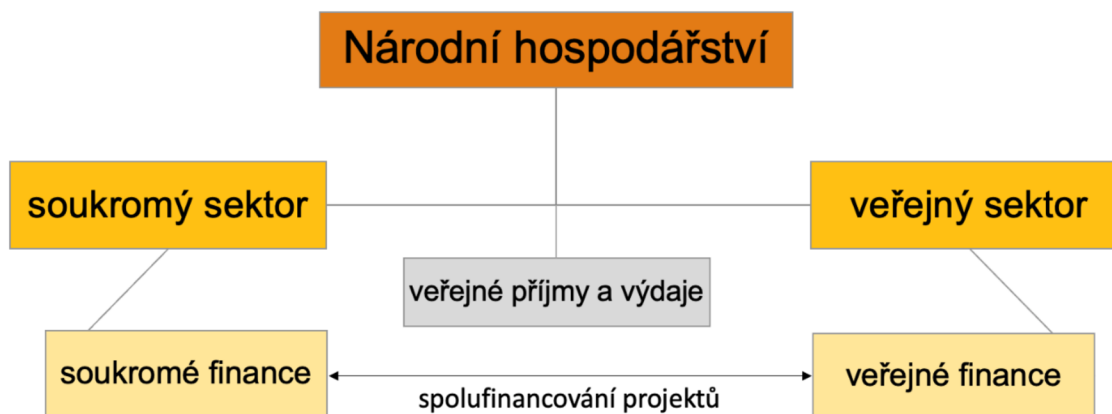
3.1 Veřejné finance

„Termínem „veřejné finance“ označujeme specifické finanční vztahy a operace probíhající v rámci ekonomického systému mezi orgány a institucemi veřejné správy na straně jedné a ostatními subjekty na straně druhé (tj. občany, domácnostmi, firmami, neziskovými organizacemi apod.)“ (Hamerníková a Maaytová, 2007, str. 11).

Podle Pospíšila (2013) jsou veřejné finance v oblasti národního hospodářství (viz obr. 7) přerozdělovány prostřednictvím **veřejných rozpočtů**, které jsou řazeny do následujících kategorií:

1. státní rozpočet České republiky,
2. rozpočty vyšších územně samosprávných celků (krajů),
3. rozpočty základních územně samosprávných celků (obcí),

4. finance státních podniků,
5. státní fondy České republiky,
6. rozpočty Dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti,
7. rozpočty zdravotních pojišťoven.

Upraveno dle publikace Veřejné finance (Hamerníková a Maaytová, 2007)

Obr. 7 Schéma národního hospodářství

3.2 Hospodářská soutěž

Knap (1973) vymezuje **hospodářskou soutěž** (dále jen HS) jako „soupeření dvou nebo více hospodářských subjektů na téže straně tržních vztahů (nabídky či poptávky) k dosažení hospodářského výsledku záležejícího v uskutečnění směny výrobků nebo služeb s týmiž potenciálními účastníky trhu, a to takové soupeření, které vzájemně ovlivňuje hospodářskou činnost těchto subjektů a vytváří na straně druhých potenciálních účastníků tržních vztahů objektivní možnost volby mezi různými soutěžními nabídkami nebo poptávkami“ (str. 17).

Jednotliví **soutěžitelé** (právnícké i fyzické osoby ovlivňující HS) mohou mít na určitém trhu vyšší postavení a sílu, kterou mohou za účelem dosažení vyššího zisku nebo zlepšení postavení zneužít. Hospodářskou soutěž kontroluje v České republice Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (nazýván také jako „antimonopolní úřad“, dále jen ÚOHS). ÚOHS zabraňuje nekalosoutěžnímu jednání a narušení hospodářské soutěže (Doleček, 2021).

Činnost ÚOHS je definována zákonem č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Mezi jeho hlavní úkoly patří: vytvářet podmínky pro

ochranu a podporu HS, dohlížet na zadávání veřejných zakázek a vykonávat další působnosti stanovené zvláštními zákony. ÚOHS je politicky i institucionálně nezávislý.

Hospodářská soutěž probíhá na relevantním (konkrétním a vymezeném) trhu. **Relevantní trh** je podle zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (dále jen ZOHS), „trh zboží, které je z hlediska jeho charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území“.

ZOHS upravuje ochranu hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo ohrožení:

- dohodami soutěžitelů,
- zneužitím dominantního postavení soutěžitelů,
- spojením soutěžitelů, nebo
- orgány státní správy při výkonu státní správy, orgány územní samosprávy při výkonu samosprávy a při přeneseném výkonu státní správy a orgány zájmové samosprávy při přeneseném výkonu státní správy.

Nekalou soutěž naopak upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Podle Kindla a kol. (2021) dochází k **narušení soutěže**, pokud určité jednání soutěžitelů snižuje blahobyt spotřebitelů a ovlivňuje výsledkové parametry HS (převážně cenu). Autoři navíc dodávají, že záleží na úhlu pohledu, co se od soutěže požaduje. Neboť je HS chráněna jak z pohledu veřejného zájmu, tak i ze stran účastníků trhu a spotřebitelů.

Hospodářskou soutěž může negativně ovlivnit **subvenční nebo státní dotační politika**. K narušení soutěže může dojít poskytnutím podpory ze státních nebo veřejných prostředků. Vliv může mít i preference různého odvětví. Veřejnou podporou se zabývá soutěžní právo převážně v unijní úrovni a celkově se hospodářská soutěž kontroluje prostřednictvím Evropského jednotného trhu (viz kapitola 4). Členské státy EU jsou adresáty norem a jsou odpovědné za slučitelnost veřejných podpor s předpisy práva EU.

Antimonopolní politika EU (ochrana hospodářské soutěže v EU) vychází především ze Smlouvy o fungování Evropské unie (články 101-106). Další legislativní úpravu EU k HS lze například dohledat na webových stránkách ÚOHS ČR nebo Komise (ÚOHS, 2022).

K ochraně o **hospodářské soutěži v ČR** se vztahují tyto základní právní akty (ve znění pozdějších předpisů):

- zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže),
- zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže,
- zákon č. 262/2017 Sb., o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže a o změně zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže),
- vyhláška č. 294/2016 Sb., kterou se stanoví podrobnosti odůvodnění návrhu na povolení spojení soutěžitelů a dokladů osvědčujících skutečnosti rozhodné pro spojení.

3.3 Veřejná podpora

Veřejná (státní) podpora je každá poskytnutá podpora (v jakékoliv formě) státem nebo státních prostředků, která zvýhodňuje podniky nebo odvětví, a tím ovlivňuje hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy EU (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2022).

Podle ÚOHS (2022) je veřejnou podporou každá podpora, která vykazuje tyto 4 znaky:

- podpora je poskytnuta státem nebo z veřejných prostředků,
- podpora zvýhodňuje určitá odvětví nebo podniky a je selektivní,
- je ovlivněn obchod mezi členskými státy EU a
- je narušena nebo hrozí narušení hospodářské soutěže.

Výše popsaná kritéria jsou původně definována na základě Smlouvy o fungování Evropské unie v čl. 107 odst. 1.

První znak veřejné podpory, který vymezuje zdroj financování, má za následek přímé nebo nepřímé ovlivnění veřejných rozpočtů a fondů veřejné správy.

Podle druhého definičního kritéria může být podnik například zvýhodněn i pomocí podpory snížení nákladů, které by běžně podnik určitým způsobem financoval sám. Pojem „selektivní“ se rozumí opatření, které není obecně aplikováno vůči všem podnikům na trhu, ale jen vybraným.

Třetí kritérium se zabývá vlivem podpory na obchod mezi členskými státy EU. Obchod není ovlivněn, pokud příjemce podpory pochází pouze z jednoho členského státu nebo předmětné opatření působí pouze na určitém území. Dosud nebyla vytyčena hranice podpory, neboť dle jednotlivých rozhodnutí soudů i její malá výše nebo velikost příjemce může ovlivnit trh mezi členskými státy.

Evropská komise prostřednictvím posledního znaku předpokládá narušení **hospodářské soutěže**, pokud je zvýhodněno postavení příjemce podpory (podnik) oproti jeho konkurentům a tím i ovlivněna hospodářská činnost subjektů soutěže.

Stejskalová (2006) rozděluje podporu na **novou** a **existující**. Existující podpora je taková, která existovala předtím, že vstoupila v platnost Smlouva o založení ES na území příslušného členského státu. Novou podporou se rozumí ostatní podpory, které nelze zařadit jako existující podporu. Novou podporu je povinné oznámit Komisi (podrobněji na další straně).

Z výše uvedených kritérií vyplývá, že **podpora může mít různou formu**. Příkladem veřejné podpory jsou například: přímé dotace⁶, granty, úvěry, státní záruky, daňové úlevy a promíjení plateb sociálního a zdravotního pojištění.

Kromě veřejné podpory ve formě dotace, mohou požádat různé organizace nebo i jednotlivci (často se jedná o neziskové a vládní organizace) o tzv. **grant**. Pojem „grant“ je často zaměňován s dotací, ačkoliv se obě formy podpory v různých ohledech liší. O grant soutěží zpravidla několik uchazečů a jeho účel stanovuje poskytovatel. Na rozdíl od anglosaských zemí, je v Česku grant především typickým

⁶ V rámci tématu této diplomové práce se podle Evropské komise (2022) přímým financováním (přímými dotacemi) rozumí financování řízené EU na konkrétní projekty, ke kterým je nutné nejprve předložit vlastní návrh. Nepřímé financování spravují vnitrostátní a regionální orgány státu.

prostředkem na podporu vědeckých projektů podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). Hlavním poskytovatelem grantů pro projekty základního výzkumu v České republice je **Grantová agentura České republiky** (INCA CZ, 2014) a (GA ČR, 2022).

Nejen k výpočtu grantového ekvivalentu podpory upravuje pravidelně Evropská komise základní sazbu pro výpočet **referenční a diskontní sazby** v ČR. Od 1. 9. 2022 činila sazba 6,95 %. Podle ÚOHS (2022) se zmíněné sazby používají jako „náhrada tržní sazby k výpočtu grantového ekvivalentu podpory, zvláště v případě, kdy se podpora vyplácí v několika splátkách, a k výpočtu části podpory, která vyplývá z režimů dotace úroků. Sazby slouží rovněž ke kontrole souladu s pravidlem de minimis a s předpisy o blokové výjimce.“ Referenční sazba souvisí například s vrácením podpory, pokud je neoprávněně poskytnuta. Právě na základě této sazby se stanovují úroky, které musí příjemce dohromady s podporou vrátit.

Veřejnou podporu lze kumulovat (sčítat) při dodržení specifických pravidel obsažených v příslušných nařízeních (ÚOHS, 2022).

O veřejnou podporu se podle Ministerstva pro místní rozvoj (2018) nejedná, pokud podpora obecně nenaplnuje některý z definičních znaků. Veřejnou podporou dále nejsou opatření lokální povahy, které mají pouze místní dopad a nedochází k ovlivnění obchodu mezi členskými státy EU. Také v případě financování projektu přímo agenturou nebo institucí EU není považováno za podporu státu, neboť stát není poskytovatelem této podpory a nejedná se o veřejné prostředky. Další výjimkou, která není vykazována jako státní podpora, jsou například příjemci podpory, které evropské právo nepovažuje za podnik. Nejznámější podporou, která však není klasifikována jako veřejná, je **podpora de minimis**.

Aby došlo dle znaků skutkové podstaty ZOHS k narušení HS, musí být soutěž citelně (nezanedbatelně) narušena. Dohody (dle pravidla de minimis), jejichž dopad na HS je zanedbatelný, nejsou tudíž zakázané. Podpora de minimis (malého rozsahu) neovlivňuje obchod mezi členskými státy ani nenarušuje soutěž. Tuto podporu tedy nelze označit za veřejnou. Výjimky podpor jsou povoleny na základě tzv. blokových výjimek – GBER (nařízení Evropské komise) nebo na základě rozhodnutí Evropské komise. Maximální výše podpory de minimis činí **200 000 €** za

tří po sobě jdoucích účetních období. Od roku 2010 vznikl na základě zákona č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, **Centrální registr podpor malého rozsahu (de minimis)** (CzechInvest, 2022).

Podporu malého rozsahu nelze však podle ÚOHS (2022) poskytnout:

- „v oblasti rybolovu a akvakultury;
- v oblasti prvovýroby zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy o fungování Evropské unie;
- podnikům činným v odvětví zpracovávání zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, a to za stanovených podmínek;
- na nabývání vozidel pro silniční nákladní dopravu poskytovanou podnikům provozujícím silniční nákladní dopravu pro cizí potřebu;
- na podporu exportu a podpory podmiňující použití domácího zboží na úkor dováženého zboží.“

Pravidlo de minimis v právu EU upravuje nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 (Úřad pro publikace Evropské unie, 2021).

Kromě podpory de minimis, která nenarušuje vnitřní trh EU (více o Jednotném vnitřním trhu – viz kapitola 4.2), je poskytnutí veřejné podpory **povinné oznámit Komisi** přes ÚOHS nebo Stálé zastoupení České republiky při Evropské unii⁷. Existují také další situace, kdy nemusí být příjemce a poskytovatel podpory povinní oznamovat záměr o poskytnutí podpory. Jedná se především o dané okolnosti v oblasti výzkumu a technologického vývoje (Kindl a kol., 2021).

S veřejnou podporou souvisí i státem poskytnuté tzv. **investiční pobídky**, které mají za cíl pomocí investic rozvíjet region a zároveň přimět podnikatele investovat do nových či stávajících činností v České republice. Investiční pobídky se dají uplatnit různými způsoby. Nejčastěji formou slevy na dani nebo dotace. Jedná se například o hmotnou podporu na vytváření nových pracovních míst. Formy podpory je možné kombinovat, nicméně lze čerpat prostředky pouze do výše veřejné podpory. Žádost o investiční pobídku v ČR podle přínosů projektu pro region i stát zpracovává agentura CzechInvest (CzechInvest, 2022).

⁷ Státní (veřejnou) podporu a povinnost notifikace současně upravují články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Příklady právních aktů vztahujících se mimo jiné k investičním pobídkám v ČR (ve znění pozdějších předpisů):

- zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách),
- zákon č. 450/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,
- nařízení vlády č. 458/2021 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 221/2019 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o investičních pobídkách, ve znění nařízení vlády č. 514/2020 Sb.

3.4 Veřejné zakázky

Veřejné finance mohou být nadále přerozdělovány do projektů v rámci **veřejných zakázek**, neboť je dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek je zadavatelem veřejné zakázky veřejný subjekt či orgán veřejné moci (například: vláda ČR, ČNB, územní samosprávný celek a státní příspěvková organizace). Podle § 5 je dodavatelem osoba nebo skupina osob, která nabízí poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací. Zadáním veřejné zakázky se rozumí „**uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, z níž vyplývá povinnost dodavatele poskytnout dodávky, služby nebo stavební práce**“. Za zadání veřejné zakázky se nepovažuje uzavření smlouvy, kterou se zakládá pracovněprávní nebo jiný obdobný vztah, nebo smlouvy upravující spolupráci zadavatele při zadávání veřejné zakázky podle § 7 až 12, § 155, 156, 189 a 190.“ (§ 2, odst. 1). K právní úpravě veřejných zakázek v české legislativě se také vztahuje několik dalších předpisů jako např.: nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek nebo vyhláška č. 168/2016 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele. Evropská unie upravuje veřejné zakázky ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek

Zuska (2014) zmiňuje stejný původ obou právních zakotvení veřejné podpory a veřejných zakázek. Jejich společným základem je Smlouva o fungování Evropské unie (dále jen SFEU). Nicméně významným rozdílem je kompetence právní

regulace veřejného zadávání, kterou převážně určuje příslušný stát. Veřejnou podporu naopak výhradně upravují orgány EU. Z hlediska veřejného zájmu a pravidel poskytování veřejné podpory a zadávání veřejných zakázek je tudíž nutné důkladně kontrolovat financování projektu a eliminovat rizika nedodržení podmínek poskytnutého financování. Autor znázorňuje častý problém, kdy je tržní subjekt příjemcem veřejné podpory a zároveň nevědomky poskytovatelem veřejné podpory ve vztahu k jinému podniku.

Strategie udržitelného rozvoje Evropské unie se věnuje i **zeleným veřejným zakázkám**. Během procesu veřejného zadávání jsou totiž integrovány environmentální požadavky, které mají pozitivní vliv na životní prostředí. Pro jejich dodržování je v České republice uplatňována metodika a pravidla pro environmentálně odpovědný přístup při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy (Krause, 2019).

S veřejnou podporou i veřejnými zakázkami souvisí i zákon č. 320/2001, o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole). Hlavním cílem **zákona o finanční kontrole** je obecně ochrana veřejných prostředků podle § 1 jako vymezení zásad finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy.

4 Legislativní úprava veřejné podpory a obalových materiálů

Podle Monitoru změn zákonů AION CS (2020) byla dříve na konci minulého století právní úprava poskytování podpory na výzkum, vývoj a inovace nedostatečná. Dle autorů neobsahovala například: pravidla pro návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj, chyběla povinnost provádět kontrolu užití poskytnutých finančních prostředků a nebyla stanovena pravidla pro veřejnou soutěž ve výzkumu a vývoji. Vše se však začalo měnit s nástupem České republiky do členství v Evropské unii. V souvislosti s členstvím muselo Česko transformovat svou právní úpravu nejen v této oblasti, tak aby byla česká legislativa v souladu s právem EU. Pomocí členství v EU a několik novelizací dostala právní úprava obecné veřejné podpory novou formu.

ÚOHS pořádá každý rok konferenci o veřejné podpoře. Tento rok diskutující zmiňovali pandemii Covid-19 nebo válku na Ukrajině, kvůli kterým se dostala většina podnikatelů do potíží. Právě díky veřejné podpoře a podpůrným opatřením státu, mohly být jejich problémy alespoň částečně kompenzovány. Příjemci a poskytovatelé veřejné podpory se shodli na tom, že veřejná podpora je budoucností v oblasti udržitelnosti, ochrany životního prostředí a inovací, tudíž musí dojít k několika změnám v právních předpisech. Přednášející v oblasti legislativy mluvili například o revizi či dokončení právních úprav veřejné podpory také v již zmíněném výzkumu, vývoji a inovacích nebo o změnách v blokových vyjímkách (ÚOHS, 2022).

4.1 Veřejná podpora v právu ČR

Veřejnou podporu v České republice upravují především tyto právní akty (ve znění pozdějších předpisů):

- zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje,
- zákon č. 319/2006 Sb., o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory, a o změně zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty,

- vyhláška č. 298/2020 Sb., o obsahu a rozsahu údajů, které je poskytovatel podpory malého rozsahu povinen zaznamenat do centrálního registru podpor malého rozsahu, a o postupu při jejich zaznamenávání,
- nařízení vlády č. 428/2021 Sb., o přípustné míře veřejné podpory v regionech soudržnosti České republiky.

Hlavní zákon č. 215/2004 Sb. upravuje v oblasti veřejné podpory především výkon státní správy, vymezuje vztah poskytovatele a příjemce veřejné podpory a definuje podporu malého rozsahu. Podle § 2 je **poskytovatel** veřejné podpory „ten, kdo rozhoduje o poskytnutí veřejné podpory“. Pokud o podpoře rozhoduje vláda ČR, je poskytovatelem ministerstvo nebo ústřední správní úřad. **Příjemcem** může být fyzická i právnická osoba. Tento zákon nadále stanovuje i tzv. **koordinační orgán**, kterým je Ministerstvo zemědělství (pouze pro oblast zemědělství a rybolovu) nebo Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ostatní oblasti). Mezi hlavní činnosti koordinačního orgánu podle § 3 patří:

- spolupráce s poskytovatelem a Komisí,
- zpracování výroční zprávy o poskytnutých veřejných podporách,
- kontrola plnění pravomocných rozhodnutí o veřejné podpoře,
- vydání stanoviska a přezkoumání plnění podmínek veřejné podpory,
- rozhodování o uložení pokuty podle tohoto zákona,
- správa centrálního registru podpor malého rozsahu.

4.2 Veřejná podpora v právu EU

Před vymezením veřejné podpory v právu EU je nutné vysvětlit podstatu **kohezní politiky** Evropské unie, jejíž smysl byl definován již ve SFEU. Podle Zahradníka (2017) je hlavním cílem kohezní politiky EU „systematické a odůvodněné odstraňování regionálních rozdílů v rámci EU k podnícení harmonického vývoje teritoria EU“ (str. 1). Prostřednictvím této politiky pomáhá Evropská unie regionům maximálně vytěžit příležitosti poskytnuté **Jednotným vnitřním trhem**⁸ a stabilizovat Hospodářskou a měnovou unii. Veřejné finance členských států prošly nebo

⁸ Jednotný vnitřní trh EU tvoří území všech členských států EU. Platím v něm tzv. 4 základní svobody: volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a osob (Evropská komise, 2019).

procházejí znovu krizí. Nejen proto bývalý předseda Komise Jean-Claude Juncker představil v roce 2014 tzv. **Investiční plán pro Evropu**, který si kladl za cíl podpořit investice, odstranit překážky bránící investičním projektům a účelně využívat finanční zdroje. K vytvoření příznivého podnikatelské prostředí a stabilizaci veřejných financí jsou dlouhodobými výzvami: dostat deficity veřejného sektoru zpět pod kontrolu a změnit strukturu veřejných výdajů. Kromě energetických zdrojů mají na situaci vliv i demografický vývoj a sociální problémy.

Každý členský stát EU, podílející se na kohezní politice EU, je povinen zpracovat tzv. **Dohodu o partnerství** podle společné diskuse s Komisí a řadou partnerů – například: krajů, obcí, neziskových organizací apod. Formální požadavky dohody na jednotlivá období jsou vždy stanoveny v souladu s příslušnými nařízeními EU, tak aby bylo naplněno efektivní využívání evropských strukturálních a investičních fondů. V rámci dohody jsou realizovány příslušné **operační programy**. Předchozí Dohoda o partnerství s Českou republikou zastřešovala období v letech 2014-2020 (Operační program Životní prostředí za toto období popsán v kapitole 5) a vyčlenila čerpání finančních prostředků ve výši téměř 24 miliard eur (Ministerstvo zemědělství, 2014). Současná dohoda na období 2021-2027 poskytuje prostředky v hodnotě 21,4 miliardy eur. Zaměřuje se například na digitalizaci hospodářství, obnovitelné zdroje energie, vzdělávání, rozvíjení infrastruktury, sociální podpory atd. (Evropská komise, 2022).

Evropská unie veřejnou podporu upravuje v těchto právních aktech (konsolidovaná znění):

- Smlouva o fungování Evropské unie (články 107–109) a procesní pravidla:
 - nařízení Rady EU č. 2015/1589 – prováděcí pravidla k čl. 108 SFEU,
 - nařízení Komise č. 794/2004, které provádí nařízení č. 2015/1589,
 - nařízení Komise č. 2015/2282, kterým se mění nařízení č. 794/2004 z hlediska oznamování státní podpory a informačních listů.
- Blokové výjimky:
 - nařízení Komise č. 651/2014 – slučitelné kategorie podpory s vnitřním trhem dle čl. 107 a 108 SFEU,

- nařízení Rady EU č. 2015/1588 – kategorie horizontální státní podpory dle čl. 107 a 108 SFEU.
- Služby obecného hospodářského zájmu:
 - nařízení Komise č. 360/2012 o použití článků 107 a 108 SFEU k podpoře de minimis podnikům poskytujících služby obecného hospodářského zájmu,
 - směrnice Komise č. 2006/111/ES o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky a o finanční průhlednosti uvnitř jednotlivých podniků.
- Podpora de minimis:
 - nařízení Komise č. 1407/2013 o použití článků 107 a 108 SFEU k podpoře de minimis,
 - další nařízení Komise upravující jednotlivá hospodářská odvětví.

Tento výčet neobsahuje všechny právní předpisy EU vztahující se úpravě veřejné podpory. Za další prameny práva EU v oblasti veřejné podpory (v primárním, sekundárním i subsidiárním pojetí) jsou například považovány specifické mezinárodní smlouvy, rozhodnutí, stanoviska a doporučení, judikatura SDEU atd.

4.3 Odpady a obalové materiály v české legislativě

Podle MŽP (2022) jsou hlavními právními akty České republiky související s odpadovým hospodářstvím a obalovým materiálem (ve znění pozdějších předpisů):

- zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech,
- zákon č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností,
- zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech),
- zákon č. 244/2022 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí.

Právní předpisy ČR jsou podle povinností členského státu vykládány v souladu s legislativou Evropské unie v oboru odpadového hospodářství. Základními

právními zdroji EU v konsolidovaných zněních jsou: směrnice 2008/98/ES, o odpadech a o zrušení některých směrnic, směrnice 2018/851, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech, směrnice 94/62/ES, o obalech a obalových odpadech a směrnice 2019/904 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí.

Česká legislativní úprava odpadového hospodářství prosazuje ochranu životního prostředí, principy cirkulární ekonomiky a proces nakládání s odpady nebo výrobky s ukončenou životností. Dále upravuje povinnosti a práva osobám v oblasti odpadového hospodářství. Obalovým materiálem se specificky zabývá zákon o obalech.

Na začátku roku 2021 nabyla účinnost legislativní změna zákona o obalech (zákon č. 545/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů). Ta s sebou přinesla také pojem **ekomodulace**, což je „nástroj umožňující EPR systémům (systémům rozšířené odpovědnosti výrobců) diferencovat poplatky za jednotlivé obalové materiály“. Tím mohou výrobci motivovat spotřebitele k užívání udržitelných obalů, které mají menší dopad na životní prostředí. Dosud byly tyto poplatky stejné bez ohledu na třídění plastů nebo jejich recyklaci (EY ČR, 2021).

5 Význam dotací v recyklaci obalových materiálů v ČR

Podle ČTK (2022) se ekonomika České republiky až do roku 2020 vyvíjela dle expertních předpokladů celkem pozitivně. Bohužel s nástupem **COVIDOVÉ KRIZE** a vládních restrikcí ekonomický růst výrazně poklesl. Hrubý domácí produkt se na začátku roku 2022 stále nevrátil na úroveň před pandemií (konec roku 2019). To se konkrétně stalo deseti zemím EU. Ostatní země se podle dotazovaných s touto situací vypořádalo lépe. Za výsledkem státu stojí dle nich nevyvážená protikoronavirová opatření a nesystémová státní podpora.

Česká republika se nicméně potýká již několik měsíců s dalšími výzvami, a to **válkou na Ukrajině, Zelenou dohodou pro Evropu⁹** a rychle rostoucí **inflací**. Již teď je jasné, že obě mají značné ekonomické důsledky nejen pro české obyvatele. Z hospodářského i udržitelného hlediska může pomoci již několikrát zmíněná veřejná podpora – konkrétně dotace.

INCIEN (zmíněný již v 2. kapitole) spolupracuje s advokátní kanceláří KROUPAHELÁN specializovanou na **veřejné cirkulární zadávání** neboli veřejné zakázky v oblasti cirkulární ekonomiky (Sovák a Kozubíková, 2021). A právě veřejné zakázky mohou být dalším řešením větší udržitelnosti a zlepšení kvality života. Častým problémem cirkulární ekonomiky v České republice je **nedostatečná poptávka po výrobcích z recyklátu**. Druhotné suroviny nejsou vzhledem k tomu cenově konkurenceschopné. To by mohly změnit právě cirkulární veřejné zakázky s velkým ekologickým i ekonomickým potenciálem. Pomocí těchto dotací i veřejných zakázek lze tedy nejen ekonomiku stimulovat, ale zároveň i přispět k udržitelnému hospodářství. Navíc jednou z priorit Green Dealu je **zelené zadávání veřejných zakázek** (Green Public Procurement – GPP).

5.1 Veřejné statky a mechanismus trhu

V kapitole 3 je popsán zjednodušený ekonomický koloběh. V jednom případě na **trhu statků a služeb** zde domácnosti jako jeden ze subjektů nakupují **statky** (zboží a služby) od dalšího subjektu – firem. Spotřebou statků dochází k pocitu uspokojení – k užítku, který se spotřebitel snaží maximalizovat. Ekonomické teorie dělí statky

⁹ Neboli **Green Deal** popisuje Generální sekretariát Rady (2022) jako „soubor politických iniciativ, který má EU nasměrovat na cestu k ekologické transformaci s konečným cílem dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality.“

dle několika kritérií. V rámci této diplomové práce postačí jejich základní rozdělení podle **vylučitelnosti** a **rivality**. Pokud je statek vylučitelný, znamená to, že lidé mohou být vyloučeni z používání daného statku. Rivalitní statek se vyznačuje tím, že užívání tohoto statku jedním člověkem snižuje jeho užívání jinými lidmi. Takto se statky rozdělují na **veřejné** a **soukromé**. Veřejné statky umožňují nejsou vylučitelné ani rivalitní (např. obrana státu). Soukromé statky jsou vylučitelné i rivalitní (např. zmrzlinový kornout). Mankiw (1999) nadále rozlišuje také tzv. **společné zdroje** a **přirozený monopol**. Statky společných zdrojů jsou rivalitní, ale nejsou vylučitelné (např. ryby v moři). O přirozený monopol se jedná, pokud je statek vylučitelný, ale není rivalitní. Autor zmiňuje jako příklad přirozeného monopolu požární ochranu v malém městě, neboť hasiči mohou jednoduše vyloučit obyvatele z používání statku. Používání požární ochrany jedním člověkem ale nesníží užívání tohoto statku člověkem druhým, tudíž není statek rivalitní.

Trh (nejen statků a služeb) je efektivní, pokud je v rovnováze, kdy se poptávka rovná nabídce. Pokud je mechanismus trhu neefektivní, dochází k tržním selháním – externalitám.

Externality jsou následkem neefektivního fungování trhu, kdy tržní subjekt nenese všechny náklady své činnosti nebo nedosáhne úplných výnosů za své aktivity. Příkladem **negativní externality** může být podnik, který hradí pouze některé náklady a zbývající část z nich přenáší na jiné osoby. Naopak **pozitivní externalitou** může být případ podniku, pokud nedostane veškeré výnosy ze své činnosti a ty ostatní si mohou přisvojit jiní. Kvůli externalitám nedochází však k efektivní alokaci zdrojů na trhu (Holman, 2016).

Podle Malého a kol. (2016) může do trhu intervenovat stát nebo k nápravě efektivity dochází automaticky za příslušných mechanismů. Při zásahu státu hovoříme o veřejném řešení externalit. Když je trh schopný samovolného uspořádání, jedná se o řešení soukromé. Tématem diplomové práce je veřejná podpora v oblasti dotací, a tudíž i veřejné řešení externalit. Stát může ovlivňovat trh prostřednictvím **dotací** nebo může využít tzv. **Pigouovu daň**, při které se uvalí daň na negativní externality. Jednoduše řečeno, stát může zdanit činnosti s negativními externalitami nebo dotovat činnosti s pozitivními externalitami. Příkladem současné doby je zájem lidstva snížit úroveň znečištění, a proto bylo zvoleno opatření zdanit produkci emisí a vybízet tak podniky k ekologickému chování. Naopak dotace lze chápat ve

dvou rovinách. Dotace je výhodným prostředkem pro podnik, který není schopen finančně pokrýt celou investici. Nicméně podpora státu může zároveň významně ovlivnit hospodářskou soutěž a konkurenční prostředí mezi tržní subjekty. Pigouova daň nebo dotace nefungují jako univerzální nástroj k nápravě externalit, protože nelze přesně měřit rozsah externích nákladů a výnosů. Tyto hodnoty se navíc u jednotlivých subjektů liší a závisí na různých tržních podmínkách.

Podle Hobzy (2014) je jednou z funkcí veřejných financí funkce alokační, která má za cíl efektivně přerozdělovat veřejné prostředky (finance) do veřejných a soukromých statků. Tudíž by se dalo konstatovat, že stát volně rozhoduje nad alokací veřejných financí (např. dotací) bez zásahu neviditelné ruky trhu, podle které trh dokáže fungovat samostatně bez jakýchkoliv intervencí.

5.2 Veřejná podpora MSP a operační programy EU

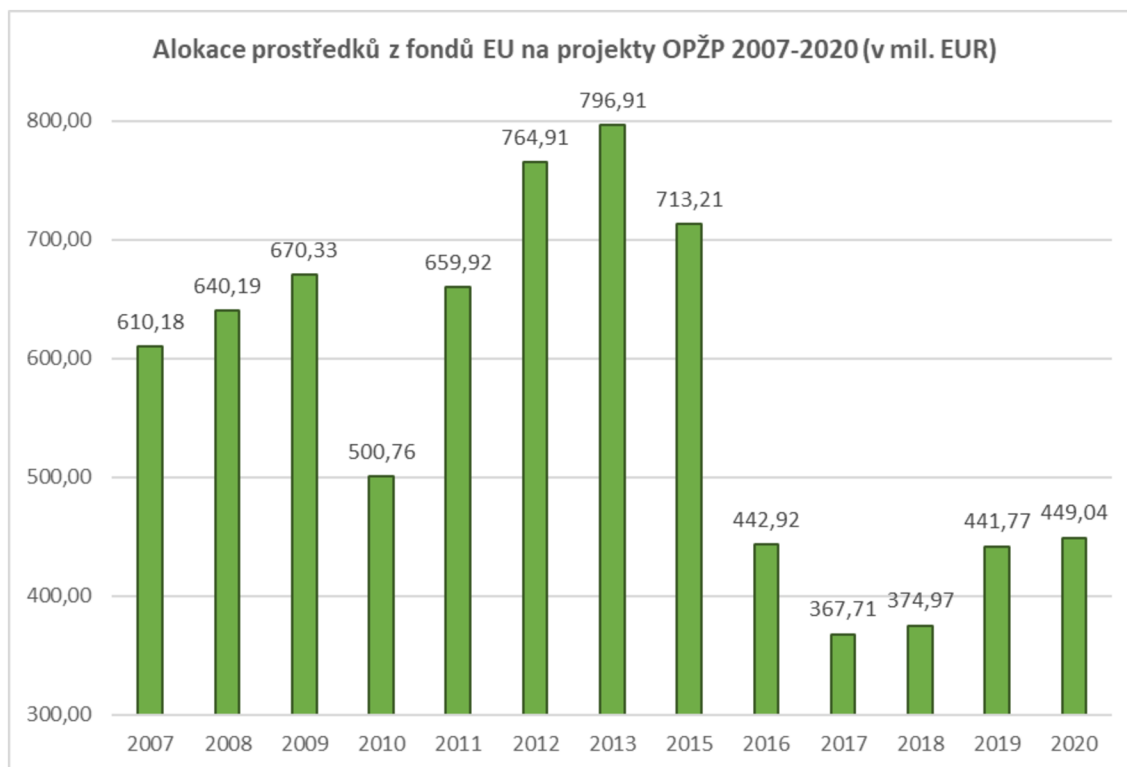
Zpráva o kvalitě života a její udržitelnosti (Ministerstvo životního prostředí, 2021) uvedená v kapitole 1 nahlíží na **dotace** jako jeden z prostředků finanční výpomoci, které mají za cíl konkurenceschopnost ekonomiky a udržitelný rozvoj Česka. Podporu a snadněji dostupný kapitál nejčastěji potřebují **malé a střední podniky** (dále jen MSP), protože se jedná o nejméně rozvinutý sektor s nejvyšším růstovým potenciálem. Jsou však podle dokumentu „základem české ekonomiky“, neboť jsou jedním z hlavních zdrojů pracovních míst a část zisků vrací zpět do tuzemské ekonomiky. Zpráva zmiňuje i podporu těchto firem z důvodu problematiky vysokého **odlivu zisků zahraničním investorům**, ačkoliv v posledních letech atraktivita ČR z hlediska investic podle jiných dat¹⁰ klesá. Stát také pracuje na snížení **administrativní zátěže** nebo zmírnění kritérií **investičních pobídek** ve snaze zlepšit podnikatelské prostředí.

Už jen kvůli výzvám zmíněným na začátku se bude finanční závislost na podnikatelské podpoře zvyšovat. V souvislosti s výzvami ke klíčovým podporovaným oblastem patří například **výzkum a vývoj** vzhledem k rostoucí inovační aktivitě. Podle 9. kapitoly Zprávy o kvalitě života a její udržitelnosti chce Česká republika efektivně a šetrně využívat přírodní zdroje. Tím chce dosáhnout především **recyklací odpadů** (např. navýšit recyklační kapacity) nebo **druhotnými**

¹⁰ Viz např.: <https://ekonomickydenik.cz/cesko-uz-neni-pro-zahranicni-investory-atraktivni-i-kvuli-spatnym-zakonom/>

surovinami. Podpora MSP z hlediska **cirkulární ekonomiky** je realizována zpravidla prostřednictvím **Ministerstva průmyslu a obchodu** (dále jen MPO) nebo **Ministerstva životního prostředí** (dále jen MŽP) a fondů Evropské unie řadou programů a plánů. Nejnovějšími a nejdůležitějšími zdroji financování jsou od MPO: **Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost** (dále jen OPPIK, pro období 2014-2020) a **Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost** (dále jen OPTAK, pro období 2021-2027). Financování projektu od MŽP lze nejčastěji současně přes **Operační program Životní prostředí** (dále jen OPŽP) v obdobích 2014-2020 nebo 2021-2027. Všechny operační programy ministerstev mají odlišné podmínky pro poskytnutí veřejné podpory, podle kterých se podnik rozhoduje pro výběr příslušného programu a zdroj financování.

Ministerstvo životního prostředí společně s **Českou informační agenturou životního prostředí – CENIA** (2021) publikovalo data o alokaci prostředků (dotací) z fondů EU specificky na projekty OPŽP za období 2007-2013 a 2014-2020 (viz obrázek č. 8). Data z roku 2014 nejsou uvedena, neboť byla alokace přesunuta do roku 2015. Zajímavými trendy grafu je rok 2010, který je výrazně nižší oproti letům 2009 a 2011 a také prudký pokles prostředků po roce 2015. Proč tomu tak je, byl písemně dotázán ředitel Odboru metodického Státního fondu životního prostředí ČR. Podle jeho odpovědi se jedná o složitou problematiku a vyjednávací proces. Pokles a výkyvy alokačních prostředků v letech 2010 a po roce 2015 nejsou v tomto případě žádným výjimečným jevem. Je zároveň důležité zmínit, že rok 2015 obsahuje i hodnoty alokačních prostředků za rok 2014 a zároveň v tomto roce došlo k ukončení čerpání z OPŽP (2007-2013) a OPŽP (2014-2020) se teprve rozjíždělo. K zahájení čerpání prostředků došlo až v roce 2016. Proto také výrazně klesá hodnota prostředků v grafu z roku 2015 na 2016.

Upraveno dle dat CENIA a MŽP (2021)

Obr. 8 Alokace prostředků z fondů EU na projekty OPŽP 2007-2020

Alokace prostředků je dle grafu (obrázek č. 8) pro jednotlivé roky ze strany EK stanovována v **eurech** a dochází tedy k přepočtu na českou měnu.

Růst podílu druhotných surovin dle dat Zprávy o kvalitě života a její udržitelnosti MŽP (2021) posledního desetiletí spíše stagnuje, tudíž zůstává zlepšení oběhového hospodářství jednou z priorit Česka. K oběhovému hospodářství proto zpracoval stát minulý rok dokument **Strategický rámec cirkulární ekonomiky České republiky 2040**.

Operační (dotační) programy mohou přispět k **motivaci a zájmu** soukromého sektoru o cirkulární ekonomiku. ČR patří v poslední době v Evropské unii mezi státy s největší energetickou a materiálovou náročností, a to kvůli příslušným odvětvím. Dotační politika tedy umožňuje tvorbu **úspor** i v oblastech energií a materiálu.

5.3 Recyklace obalových materiálů

Kapitola č. 2 se zabývala recyklací obalových materiálů z hlediska udržitelnosti. Důležité je navíc poukázat na dopady veřejné podpory v oblasti recyklace obalů. Dotazovaní časopisu Forbes považují podporu státu v oblasti recyklace obalových

materiálů za **nedostatečnou**. To se může změnit třeba s **daní z nerecyklovaných plastů** (tzv. plastová daň), kterou schválila EU. Podle Zachové (2020) musejí členské státy od roku 2021 odvádět poplatek ve výši 80 centů za každý kilogram nerecyklovaných plastů. Odhadem Česko odvádí touto daní přibližně 2 miliardy Kč do evropského rozpočtu. Část členského příspěvku vypočítaného z hrubého národního důchodu země může nahradit právě plastová daň. Česká republika tím může být motivována k větším investicím do recyklačních technologií plastových obalů, aby mohla být navýšena recyklační kapacita.

Zvýšit podíl recyklace plastů nebo konkrétně plastových obalových materiálů může dostatečná podpora státu a Evropské unie. Podle dotazovaného Patrika Luxemburka, jednatele podniku Stabilplastik, „všechny peníze jdou na sběr plastu, ale nikoho nezajímá, že se pak nevyužívá. Neexistuje cílená podpora zpracovatelů a výrobců. Regranulát musíme dovážet až z Německa, protože je tam mnohem levnější...“. Ministerstvo životního prostředí a další zákonodárci proto pracují na legislativní novele pro podporu recyklace, ke které se Česká republika několikrát zavázala (Černý, 2021).

6 Metodika práce

V metodice práce je představen cíl závěrečné práce a průběh její metodické části.

6.1 Cíl závěrečné práce

Cílem diplomové práce je na základě legislativní úpravy veřejné podpory a pohledem teorie veřejných financí vymezit význam veřejné podpory v oblasti udržitelnosti a posléze vyhodnotit na případové studii dopad konkrétní veřejné podpory udělené v rámci Operačního programu Životní prostředí (OPŽP 2014-2020) na podnik MATEO PACKING s. r. o. a jeho okolí.

6.2 Metodická část

Vypracování teoretické části diplomové práce předcházelo studium odborné literatury a legislativy v oblasti předmětu případové studie praktické části práce – dotační projekt mycí linky podniku MATEO PACKING s. r. o. V rámci pozorování k dotačnímu projektu se uskutečnilo několik návštěv v oblasti technologie mycí linky, na kterou byla poskytnuta veřejná podpora (konkrétně dotace). K porozumění dotačního projektu této technologie byla analyzována její projektová dokumentace včetně dalších souvisejících dokumentů a zároveň docházelo k pravidelným konzultacím s pověřenými zaměstnanci v podniku. Práce byla konzultována i s agenturním zpracovatelem dotačního projektu.

Pro praktickou část diplomové práce byla případová studie dotačního projektu posouzena a analyzována z několika hledisek metodou SWOT, která hodnotí její silné a slabé stránky, příležitosti a rizika. K této metodě byla využita další kreativní technika, a to brainstorming v okruhu pověřených zaměstnanců podniku. Dopady dotačního projektu byly vyhodnoceny dle výsledků SWOT a Cost-benefit analýzy, která byla přiložena k žádosti o podporu. Na základě vyhodnocení byla poté navržena budoucí podniková strategie a doporučení.

7 Financování projektu OPŽP 2014-2020

Když se podnik rozhoduje o investici do nového stálého aktiva, uvažuje také o způsobu jejího financování. Podnik může využít zdroje vlastní, cizí nebo nebo formy kombinovat. Tato kapitola popisuje mechanismus využití zdrojů státu a EU, a to konkrétně prostřednictvím operačního programu a jeho dotačního řízení.

7.1 Investiční projekty podniku

Aby mohl podnik zabezpečit své strategické potřeby a zároveň konkurovat ostatním, měl by podnik investovat do takových stálých aktiv, která pozitivně přispívají k **tvorbě hodnoty podniku**. Jedná se o majetkové položky (dlouhodobý hmotný, nehmotný a finanční majetek), jejichž předpokládaná doba vázanosti v podniku je delší než jeden rok. Samotný investiční proces je také dlouhodobý a musí být založen na predikcích. Podnik na základě interních i externích vlivů zvažuje nejprve přijatelnost investice (Čižinská, 2018).

Fotr a Souček (2011) klasifikují investiční projekty na základě těchto hledisek:

- **věcná náplň projektů** – výzkum a vývoj, zavedení nových technologií, zavedení informačních technologií, zvýšení bezpečnosti provozu a práce, snížení škodlivých vlivů na životní prostředí a infrastrukturní projekty,
- **forma realizace** – realizace je uskutečněna formou investiční výstavby v existujícím podniku (např. rozšíření výrobní kapacity) nebo formou koupě části (celého) podniku – akvizice,
- **vztah k rozvoji podniku** – zda jsou projekty orientované na zvýšení objemu produkce, jedná se o obnovu výrobního zařízení nebo jsou to projekty mandatorní, které mají za následek soulad podnikatelské činnosti s právními předpisy,
- **míra závislosti projektů** – jak jsou projekty vzájemně závislé – vylučující se projekty, plně závislé, komplementární, ekonomicky závislé a statisticky závislé,
- **charakter a velikost peněžních toků** – peněžní toky projektu mohou být standardní (nejdříve investiční výdaje a poté příjmy z investice) nebo nestandardní (negativní a pozitivní hodnoty peněžního toku se střídají).

Velikost projektů závisí především na velikosti investičních nákladů. Rozlišují se tedy velké, střední a malé projekty. Toto rozlišení však záleží na velikosti samotného podniku, resp. na velikosti jeho kapitálového rozpočtu.

Podle Čížinské (2018) může podnik po rozhodnutí do investování své podnikové činnosti opatřit finance z **vlastních nebo cizích zdrojů**. Vlastní zdroje jsou generovány na základě své provozní činnosti (např. nerozdělený zisk), naopak cizí zdroje představují úvěry nebo závazky, které jsou mnohdy explicitně úročené.

Mimo vlastní a cizí zdroje existují i další formy financování projektů. Jedná se o tyto tři nestandardní způsoby (Fotr a Souček, 2011):

- **BOOT (Build-Own-Operate-Transfer)** zahrnuje již zkušeného privátního investora v oboru, který získá „koncesi“ na projektování, financování, realizaci výstavby a dočasné provozování daného projektu pro veřejný sektor nebo podnik bez dřívějších zkušeností s projektováním. Po stabilizaci provozu se projekt převede (podle již dříve domluvených podmínek) zpět na poskytovatele koncese.
- Projektem **PPP (Public Private Partnership)** se obecně označuje „forma spolupráce mezi orgány veřejné správy a podnikatelským sektorem za účelem zajištění financování, výstavby, obnovení, správy či údržby veřejné infrastruktury nebo poskytování veřejné služby“ (str. 54). PPP se hlavně využívá při investicích do veřejných statků soukromými subjekty v případě nedostatku financí ve veřejném sektoru. Podle autorů je však těžké v současné době realizovat projekty PPP kvůli nevyhovujícímu právní prostředí a české legislativě, které chybí vymahatelnost práva a kontrolní mechanismy v této oblasti.
- Posledním neobvyklým způsobem financování projektu je **rizikový kapitál (Venture Capital)**. Ten zahrnuje kapitálové investice, jejichž investor investuje přímo do základního kapitálu firem, které nejsou zpravidla veřejně obchodovatelné. Investor tedy může získat dlouhodobě významný podíl ve firmě, jejíž hodnota po společné spolupráci s managementem roste, a tím dochází ke zhodnocení původní vložené investice a realizaci případného zisku. V tomto případě se většinou jedná o kombinované financování navýšením základního kapitálu a nezajištěným úvěrem.

Financování projektu se liší i dle jeho jednotlivých fází. **Život projektu** lze rozdělit na 4 základní fáze:

1. **předinvestiční** – důležitá zvýšená pozornost na dosažené poznatky z předprojektových analýz, které determinují následný úspěch, výsledek = investiční rozhodnutí,
2. **investiční** – projekční a realizační etapa – projektová příprava a realizace výstavby, výsledek = předání projektu ke zkušebnímu a poté trvalému provozu,
3. **provozní** – náběh provozu na požadovou projektovou kapacitu, zdokonalování a údržba zařízení,
4. **ukončení provozu a likvidace** – konec životnosti projektu, likvidace nebo prodej zařízení.

V rámci tvorby plánu jakéhokoliv projektu, by měl podnik podle Heagneyho (2016) předem identifikovat a analyzovat **rizika a chyby**, která mohou v projektovém období eventuálně nastat a pro jistotu mít také záložní a komunikační plán, který bude efektivně a flexibilně reagovat na případné změny. U dotačních projektů hrozí např. neschválení žádosti o dotaci, zpoždění projektu nebo nesplnění podmínek dané výzvy. Kvalitní přípravou projektu lze těmto rizikům předejít (Štěpánek, 2022).

7.2 Financování projektu MSP dotacemi

Podle Uživatelské příručky k definici **malých a středních podniků (MSP)** Úřadu pro publikace Evropské unie (2019) spadají do kategorie MSP tzv. mikro, malé a střední podniky, které zaměstnávají méně než 250 osob a jejichž roční obrat nepřesahuje 50 miliónů EUR, a/nebo jejichž bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 43 miliónů EUR. Tato definice je původně upravena v doporučení Komise pod č. 2003/361/ES. Aby podnik patřil pod kategorii MSP, jsou rozhodující i další faktory. Jedná se například o přístup a vliv dalších podniků (vlastnictví, partnerství či propojení). Některé případy podniků se složitější strukturou vyžadují detailní analýzu, aby byla zajištěna jejich správná kategorizace.

Jak bylo zmíněno již v kapitole 5.2, kategorie MSP je důležitou součástí evropské ekonomiky, neboť dle statistických dat mikro, malé a střední podniky zaměstnávají 2 ze 3 zaměstnanců a zasluhují 57 % vyprodukované přidané hodnoty v evropském

měřítku. MSP navíc tvoří až 98,8 % evropského trhu podniků. Také kvůli minulým finančním krizím a s tím spojenými rostoucími potížemi dluhového (externího) financování podnikání prostřednictvím bank, z nichž některé skončily dokonce bankrotem, hledají MSP podniky stále více alternativy financování jejich činnosti. Bankovní úvěry jsou čím dál více pro podnikatele nedostupné vzhledem k zpřísnujícím se podmínkám a vysokým úrokovým sazbám. Další možnosti financování podniku závisí nejen na jeho velikosti, ale i úsilí. Některé podniky volí navýšení kapitálu společnosti přes vstup na burzu (tzv. **IPO – Initial Public Offering**), kde budou nabízet akcie široké veřejnosti. Tato volba s sebou však může nést některá úskalí jako je vysoká nákladovost procesu přeměny na IPO nebo vyšší riziko pro investory, kteří investují své prostředky do zatím neznámého prostředí. V posledních letech roste také popularita **crowdfundingu**, což často využívají začínající podnikatelé („startupy“). Jedná se o typ kolektivního financování, kdy větší skupina jednotlivců společně přispěje vybraným obnosem na požadovanou částku pro realizaci projektu. Pokud je projekt úspěšně realizován po vybrání cílové částky, mohou investoři za odměnu získat dárek (v různé formě) v závislosti na výši jejich finanční podpory. Některé malé a střední podniky financují svou činnost i přes **dluhopisy**. Výhodou této možnosti je podle některých dat rychlejší proces získání peněžních prostředků než při úvěru od banky nebo neomezená výše emise dluhopisů k získání vysokého objemu kapitálu. Evropská unie nabídla již řadu příležitostí, které mají za cíl pomáhat podnikatelům nezávisle na jejich velikosti. Podniky nicméně stále čelí překážkám v podobě složité administrativy dotačního procesu nebo mezer a nedostatečně nastavených pravidlech v legislativní úpravě podpory (Kailiová, Psarrakis a van Hoinaru, 2019).

Mezi hlavní instituce EU pomáhající MSP podnikům ohledně jejich financování patří Evropská investiční banka a Evropský investiční fond. Webové stránky Evropské unie v několika jazycích zpřístupňují veškeré informace o financování z prostředků EU všem typům podnikatelů, a to např. na rozcestníku *Jak zajistit finance* na adrese: https://europa.eu/youreurope/business/finance-funding/getting-funding/access-finance/index_cs.htm.

Strnadová (2019) uvádí, že jsou účelově určené prostředky poskytovány příjemcům podpory ve formě dotace nebo návratné finanční výpomoci¹¹, a to **ze zdrojů státních** (tzn. ze státního rozpočtu) nebo **z územních zdrojů** (tzn. z územních samosprávných celků). Na rozdíl od dotací je návratná finanční výpomoc i při splnění všech podmínek projektu vrácena zpět poskytovateli. Dotace jsou nevratné pouze za předpokladu splnění všech požadavků projektového řízení.

Vhodný dotační titul je vyhledáván na základě kritéria **investičních nákladů**. Pokud budou z dotace hrazeny investiční náklady, jedná se o investiční projekt (tyto finanční investiční náklady vstupují do pořizovací ceny majetku). V neinvestičním projektu nelze investiční náklady uhradit z dotace. Pokud jsou tedy dotace neinvestiční, jde o finanční náklady provozního charakteru jako např.: údržba a provoz (Ekodomov, 2008).

Podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen ZORP) § 44 odst. 2 mohou být poskytované peněžní prostředky ze státního rozpočtu kryty **prostředky z rozpočtu EU** nebo **prostředky z Národního fondu**, který je dle ZORP § 37 souhrnem „a) peněžních prostředků, které svěruje Evropská unie České republice k realizaci programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie prostřednictvím strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu, b) peněžních prostředků přechodového nástroje (Transition Facility), c) peněžních prostředků finančních mechanismů, které jsou České republice svěřeny na základě mezinárodních smluv, včetně úroků z nich a d) peněžních prostředků svěřených České republice z Fondu solidarity Evropské unie“. Na tyto finanční prostředky se nahlíží jako na prostředky poskytované ze státního rozpočtu.

Nejen účastníci dotačního projektu se musí nově řídit novelou zákona o rozpočtových pravidlech. Vývoj judikatury a vztah správního řádu k dotačním žádostem měl za následek v posledních letech **novelizaci zákona o rozpočtových pravidlech**, a to zákonem č. 367/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová

¹¹ **Návratnou finanční výpomocí** se podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů § 3 písm. b) rozumí „prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, bezúročně právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel, které je povinen jejich příjemce vrátit do státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu.“

pravidla), ve znění pozdějších předpisů. Novela má za úkol výrazně zjednodušit a jasně vymezit dotační řízení (Polášek, 2018).

Podle Ministerstva pro místní rozvoj (2022) je cílem hospodářské strategie Evropské unie stát se nejvyspělejším hospodářským prostorem pomocí konceptu tzv. **Strategie 2020**, která má za cíl postavit svou konkurenceschopnost na inovativních technologiích a lepším využíváním přírodních zdrojů. EU dává zároveň důraz na ochranu životního prostředí a stabilní ekonomický růst. K naplnění této strategie slouží tzv. **ESI fondy** (Evropské strukturální a investiční fondy), které realizují záměry EU v dokumentu **Společný strategický rámec**. Mezi ESI fondy se řadí: Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), Evropský sociální fond (ESF), Fond soudržnosti (FS), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropský námořní a rybářský fond (ENRF). V rámci Dohody o partnerství pro programové období 2020-2014 byly sestaveny pro Českou republiku tyto operační programy (OP):

- OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost,
- OP Výzkum, vývoj a vzdělávání,
- OP Zaměstnanost,
- OP Doprava,
- OP Životní prostředí,
- Integrovaný regionální OP,
- OP Praha – pól růstu ČR,
- OP Technická pomoc,
- OP Rybářství,
- Program rozvoje venkova.

7.3 Základní kroky k získání podpory z operačního programu EU

Předtím však, než dojde k samotnému rozhodnutí o projektové přípravě. Je vhodnost záměru ohledně dotačního titulu posouzena na základě mnoha faktorů.

Podle Hrdého (2006) by si budoucí žadatelé o podporu v oblasti odpadového hospodářství měli nejprve porovnat možnosti jejich řešené investice:

1. situace bez realizace projektu,
2. jiná varianta v rámci stejné infrastruktury (např. jiná technologie),
3. alternativní zpracování odpadu.

Poskytovatele i příjemce finančního kapitálu investovaného do projektu by měla zajímat **ekonomická efektivnost této investice**, neboť obě strany mohou mít různou představu o návratnosti vložených prostředků. Poskytovatel peněz má totiž většinou několik požadavků, které musí zájemce splnit. V případě projektů EU je na to kladený důraz dvojnásobně, protože úředník, který žádost o peněžní prostředky posuzuje, musí dodržovat striktně předepsané položky, na kterých potom závisí úspěch žádosti projektu. Fondy EU podporují i projekty s malou či ztrátou finanční návratností, pokud s sebou však přinášejí pozitivní makroekonomické důsledky nebo nová pracovní místa. Naopak soukromá banka se kvůli vysokým výnosům raději zajímá o projekty s vysokou mírou zhodnocení a návratnosti prostředků.

Interesované strany v projektu při jeho rozhodování obecně zajímají skutečnosti, které tvoří tzv. **investiční trojúhelník**. Jedná se o rizika spojená s peněžními toky projektu, výnosy projektu a důsledky projektu z hlediska likvidity. Ideální investice by tedy měla přinést podniku co nejnižší riziko s nejvyšší výnosností a maximální likviditou. Dosažení všech kritérií se nicméně může vylučovat a záleží na preferenci podniku, kterému kritériu bude přikládat větší váhu.

Při hodnocení ekonomické efektivnosti investičních projektů se porovnávají různé efekty projektu s vynaloženými **kapitálovými výdaji**. Těmi se rozumí peněžní výdaje, které by se měli přeměnit na peněžní příjem v průběhu jednoho roku. **Efekty z investičních projektů** se rozdělují na peněžně vyjádřitelné a peněžně (nebo obtížně) nevyjádřitelné. Mezi první kategorií se řadí například zisk (případně příjem) z investice nebo úspora nákladů. Do druhé možnosti patří třeba efekty, které přispívají ke tvorbě nových pracovních míst nebo zlepšují životní prostředí. Ačkoliv je vyjádření těchto efektů často komplikované, tak lze najít různé způsoby jejich vyjádření i ve finanční formě. Tvorbu nových pracovních míst lze například vyjádřit pomocí úspor z dávek z nezaměstnanosti nebo úspor souvisejících s neplacením zdravotního a sociálního pojištění.

Ekonomickou a finanční stránku projektu lze kromě příslušných ukazatelů v případě zpracování odpadů posoudit například podle **výhod pro životní prostředí** (ochrana vodních zdrojů a redukce znečištění ovzduší), **vlivů na zdraví** obyvatel z hlediska **pozitivních a negativních externalit** nebo **efektivity likvidace a recyklace odpadů**. Autor apeluje na kontroverznost těchto metodologií, které mohou následovat různé koncepční potíže.

Za základní finanční kritéria posouzení ekonomické efektivity se považuje metoda **čisté současné hodnoty a vnitřního výnosového procenta**. Obě metody se řadí do kategorie dynamických metod, které zohledňují faktor času. Na druhou stranu statické metody časové hledisko nerespektují. Sem se řadí zejména výpočet průměrné doby návratnosti. Čistá současná hodnota se počítá na základě metody diskontování jako rozdíl mezi příjmy z investice a kapitálovými výdaji. Vnitřní výnosové procento lze definovat jako úrokovou míru, při které je současná hodnota peněžních příjmů z investice rovna kapitálovým výdajům. Jedná se o takovou úrokovou míru, při níž se čistá současná hodnota rovná nule. Investiční projekty se hodnotí i podle dalších faktorů a metod, jako jsou náklady a zisk. Nejčastěji je projekt hodnocen na základě kombinace několika kritérií, kterým je přiřazena různá váha v celkovém hodnocení, které rozhoduje o výběru nebo přijetí investiční varianty (Tomáš, 2012).

Posouzení jednotlivých variant projektu mimo další faktory hodnocení projektu zahrnuje tzv. **studie proveditelnosti**, která souhrnně popisuje investiční záměr a hodnotí jeho alternativy v předinvestiční fázi projektu. Její obsah by měl zahrnovat: charakter a kapacitu záměru, finanční plán s investičními a provozními náklady a cash flow (finanční toky), SWOT analýzu silných a slabých stránek + příležitostí a hrozeb projektu, marketingovou studii a analýzu trhu, výběr vhodného dotačního programu, zhodnocení ekonomické návratnosti (s dotací a bez dotace), analýzu nákladů a příjmů (CBA) a citlivostní analýzu (jaký mají vliv změny jednotlivých položek na udržitelnost projektu). Studie proveditelnosti může sloužit jako podklad k žádosti k dotačnímu titulu nebo i k jednání s bankovními institucemi o financování projektu. Pokud je studie pozitivně vyhodnocena, začíná příprava projektové dokumentace a poté vypsání případného výběrového řízení na dodavatele zařízení (zakázka). Fáze projektové přípravy grantu popisuje tabulka č. 2 (Ekodomov, 2008).

Tab. 2 Projektová příprava grantu

Projektová příprava grantu	
Postup	Doba zpracování a projednání
Studie proveditelnosti	2-8 týdnů
Oznámení záměru (+ posouzení environmentálních vlivů)	3 měsíce
Přílohy vyžadované k oznámení (např. hluková studie)	1-2 měsíce
Dokumentace záměru (při vyžádání KÚ a připomínkách)	6-9 měsíců
Projekt pro územní rozhodnutí (řízení)	3-4 měsíce
Příprava žádosti o dotaci a finanční analýzy	4-6 týdnů
Ostatní dokumentace (např. stavební povolení)	3-9 měsíců
Podpis podmínek	

Upraveno dle dat Ekodomov (2008)

Tabulka č. 2 představuje obecný postup projektové přípravy grantu. Její jednotlivé fáze se přirozeně liší dle povahy a vlastností projektu. Stejně tak povinnosti a podmínky pro žadatele (příjemce). Specifické pokyny pro žadatele lze najít na webových stránkách příslušného operačního programu. Zde konkrétně na: <https://2014-2020.opzp.cz/>.

Podle Hrdého (2006), Státního fondu životního prostředí ČR (2022) a Ministerstva pro místní rozvoj ČR (2022) se řadí kroky (fáze) dotačního projektu následovně:

1. analýza vlastní činnosti (podle již zmíněných faktorů) a rozpoznání jejích potencionálních rozvojových oblastí se vztahujícími se riziky, včetně návrhu způsobů řešení a financování,
2. zjištění a seznámení se s podmínkami a pravidly vybraného dotačního programu (výzvy),

3. zohlednění všech přínosů projektu pro podnik i okolí (vliv projektu na životní prostředí, obec nebo region působení apod.),
4. vypracování projektové přípravy grantu a žádosti podle zjištěných dat v předchozích krocích a v souladu se zásadami programu zahrnující studii proveditelnosti,
5. předložení projektové žádosti s přílohami řídicímu orgánu na základě Výzvy k předkládání projektových žádostí (prostřednictvím elektronického systému, nyní přes <https://iskp21.mssf.cz/>),
6. posouzení žádosti řídicím orgánem (zprostředkovatelem) podpory podle kritérií stanovených ve vybrané výzvě,
7. uzavření smlouvy o poskytnutí pomoci,
8. výběrové řízení na dodavatele veřejné zakázky, pokud aktivity projektu neprovádí podnik sám, ale jiný subjekt,
9. vypracování zpráv průběhu realizace projektu a vyúčtování plateb.
10. provozní (operační) fáze projektu,
11. žádost o platbu podle povahy projektu (ex-ante, ex-post nebo kombinovaně),
12. průběžné vyhodnocování a vyúčtování podnikem – včetně dokumentace,
13. kontrola na místě pověřenými osobami poskytovatele podpory,
14. publicita projektu – povinnost informovat o podpoře (záleží na velikosti projektu),
15. udržitelnost projektu – povinnost udržet projekt „naživu“.

Úspěch projektu závisí i na jeho „udržitelnosti“, protože proplacením podpůrných prostředků projekt nekončí. Ve smlouvě o podpoře se totiž žadatel zavazuje k „udržování“ projektu určitou dobu po splnění všech náležitostí a poslední platbě podpůrných prostředků. Často se jedná o období 5 let. Pokud příjemce podpory nezajistí udržitelnost projektu, hrozí mu sankce nebo vrácení celé podpory. Přestupky a navrácení veřejné podpory upravuje mimo jiné také zákon č. 215/2004 Sb.

V kapitole 3.3 je zmíněný další druh podpory, a to **grant**. Karshová a Foxová (2019) popisují ve své publikaci typy k jeho snadnějšímu získání, které se však dají aplikovat na všechny formy veřejné podpory. Žadatel o podporu by měl nejprve, jak již bylo několikrát zmíněno, vytvořit určitý plán s časovým rozpětím k dosažení podpory z vybraného programu. Plán musí být v souladu s podmínkami podpory důkladně zpracovaný. Jedině tak může být žádost o podporu úspěšná, pokud její žadatel časově nešetří s pravidelnou kontrolou plánu a zároveň si nastaví realistické a dosažitelné cíle (např. v rámci kapacity technologie zařízení).

Diplomová práce se nadále zabývá pouze českým dotačním projektem, jehož dotace je přidělena z prostředků Evropské unie na základě **Operačního programu Životní prostředí 2014–2020**. Konkrétní průběh dotačního řízení v rámci OPŽP 2014-2020 a jeho fáze jsou popsány na projektu mycí linky v další kapitole.

7.4 Operační program Životní prostředí 2014-2020

OPŽP je v ČR řízen Ministerstvem životního prostředí. Program byl schválen v dubnu 2015. Zahradník (2017) dále uvádí, že alokované prostředky činí minimálně 2 636 593 tis. eur, což představuje přibližně 11 % celkové sumy v rámci Dohody o partnerství. OPŽP tvoří celkem 6 **prioritních os**¹²:

1. **Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní** – zamezení znečištění vody, zajistit dodávky pitné vody, povodňová ochrana a preventivní opatření,
2. **Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech** – snížení emisí z lokálního vytápění domácností a od stacionárních zdrojů, lepší systém sledování kvality ovzduší,
3. **Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika** – prevence vzniku odpadů, zvýšení využití odpadů, rekultivace starých skládek, odstranění ekologické zátěže, snížení environmentálních rizik,
4. **Ochrana a péče o přírodu a krajinu** – zajištění lepšího stavu ochrany národně významných chráněných území, posílení biodiverzity a přirozené funkce krajiny, lepší kvality prostředí v sídlech,

¹² Prioritní osa v operačním programu představuje vždy jednu z priorit strategie tvořenou skupinou specifických cílů, které spolu vzájemně souvisí a mají konkrétní společný cíl (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2022).

5. **Energetické úspory** – snížení energetické náročnosti veřejných budov a místo toho využít obnovitelné zdroje, dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov,
6. **Technická pomoc** – zajištění efektivního řízení s administrací a zároveň zvýšit informovanost, publicitu a absorpční kapacitu.

Dotační projekt praktické části závěrečné práce se řadí konkrétně do **3. prioritní osy** zabývající se **odpadovým hospodářstvím**. Hlavním ze specifických cílů je prevence vzniku odpadů například prostřednictvím realizace (modernizace) příslušných technologií nebo zavádění nových systémů door-to-door. Podle společnosti GRANTEX (2021) třídění odpadu pomocí door-to-door začíná již v domácnostech, které mohou mít již vlastní barevně rozlišitelné nádoby na odpad ve svém obydlí a tím klesá množství směsného odpadu v černých popelnicích. Výhodou může být i evidence produkce odpadu jednotlivých domácností v obci. V případě dalšího specifického cíle zvýšit využití odpadu se dbá na výstavbu sběrných a třídících linek pro odpady a dalších spojených technologických zařízení. Prioritní osa také pojednává o rekultivaci starých skládek a menší ekologickou zátěž např. přes databázi kontaminovaných lokalit. Poslední specifický cíl podporuje snižování environmentálních rizik. Příkladem této strategie je zabezpečení zařízení s nebezpečnými látkami.

Většina těchto aktivit je uskutečňována na **celém území ČR** a jejich příjemcem může být každý zainteresovaný, kterého u každého specifického cíle blíže specifikuje operační program.

Otázkou zůstává, zda dotace pomohou skutečné recyklaci nebo jen vyšší míře třídění. „Největší zájem o dotace v rámci OPŽP bývá na pořízení sběrných nádob na tříděný odpad a dovybavení nebo výstavbu sběrných dvorů.“ Na tyto typy dotačních projektů lze získat až 85% dotaci, pokud o ní žádají různé veřejné subjekty. Nicméně pokud dojde například k pořízení svozového prostředku u projektu určeného na sběr a třídění odpadu, míra podpory se sníží na 25 %. Výše podpory se liší v závislosti na velikost podniku. Žadatelé podpory pak musí zvážit všechny okolnosti projektu a pokusit se najít nejvhodnější formu veřejné podpory (Vaškevič, 2018) a (Státní fond životního prostředí ČR, 2022).

Budoucnost OPŽP 2021-2027 a podpory oběhového hospodářství

Nastupující období OPŽP se týká roků 2021-2027. Podle MŽP (2022) se podporují následující oblasti: vodohospodářská infrastruktura, předchod na oběhové hospodářství, kvalita ovzduší, biodiverzita, sanace kontaminovaných lokalit, energetické úspory a obnovitelné zdroje energie ve veřejném sektoru a adaptace na změnu klimatu (povodně, sucho, sesuvy půdy a environmentální výchova). Struktura programu se však ještě může v průběhu let měnit. Dotace se týkají veřejného sektoru, podnikatelů a domácností. Celkový rozpočet operačního programu činí přibližně 61 miliard Kč. Největší výdaje jsou vynaloženy na oblast vodovodů a kanalizace.

Miliarda Kč z programu poputuje k oběhovému hospodářství na efektivní nakládání s odpady. Cirkulární ekonomika bude v této oblasti opět podpořena např.: výstavbou a modernizací zařízení pro materiálové či energetické využití odpadů včetně třídících linek, vznikem nových re-use center a sběrných dvorů.

8 Dotační projekt podniku MATEO PACKING s. r. o.

Jedním z obecných společenských problémů v posledních letech je i vzrůstající podíl komunálního odpadu, který končí na skládkách a není dále zpracován. Podnik MATEO PACKING s. r. o. se proto rozhodl pro pořízení mycí a recyklační linky za účelem zkvalitnění technologie a procesu očištění (mytí) a následné recyklace vytríděných plastových obalů. Kapitola č. 8 popisuje činnost vybraného podniku a jeho vybraný dotační projekt vztahující se k pořízení technologie mycí linky. Recyklační linka je spolufinancována jiným dotačním projektem.

8.1 Podnik MATEO PACKING s. r. o.

MATEO PACKING s. r. o. (zkráceně MATEO) podniká v oblasti obalových materiálů (především plastových). Firma je zároveň jejich výrobcem, prodejcem i dodavatelem. Mezi její další činnost patří výkup a recyklace již využitých LDPE a HDPE fólií, která je certifikována programem ecoloop (osvědčení pro výrobce a zpracovatele plastových výrobků) německou společností ecocycle GmbH (<https://ecoloop.network/>). Provozovna MATEA se spolu s propojeným podnikem Thomas Verpackungen Union s.r.o. nachází v Újezdci u Luštěnic, blízko Mladé Boleslavi (MATEO PACKING, 2018). Podnik spadá dle údajů v obchodním rejstříku a na základě kapitoly 7.2 do kategorie MSP, která má významný vliv na možnost dotačního financování.

Zdroj: interní materiály poskytnuté podnikem MATEO PACKING s. r. o.

Obr. 9 Logo firmy MATEO PACKING s. r. o.

8.2 Dotační projekt mycí linky

Hlavní funkcí mycí linky je **očištění vstupního materiálu – odpadního plastového obalu – fólie** (katalogové číslo 15 01 02, PE a LDPE materiály), aby mohl být následně recyklován a znovu využit k výrobě nového plastového obalového materiálu. Nejdříve dochází k manuálnímu vytřídění surovin a jejich oddělení od větších nečistot. Poté jsou suroviny rozdraceny v mlecím zařízení a rozmělceny na fóliové vločky, které předeprací vana následně zbaví těžkých nečistot (kov, kamení, sklo). Frikční pračka poté materiál očistí od hrubých nečistot. Zbytkové nečistoty jsou odstraněny v dynamické pračce. Separáčnická vana nadále separuje vločky od polymerů (těžkých plastů – např. PVC a PET) a výchozí materiál je sušen a zbaven vlhkosti v mechanické a termické sušičce. Čisté suché vločky jsou výstupním materiálem pro mycí linku (proces znázorněn na obrázku č. 10) a zároveň vstupním materiálem pro recyklační linku, která pomocí mechanického recyklování produkuje tzv. regranulát pro výrobu nových fólií (obrázek č. 11). Podrobný popis provozu zařízení mycí linky je popsán v Příloze č. 2. Ke spolufinancování pořízení mycí linky byla využita dotace z Operačního programu Životní prostředí z období 2014-2020.

Obr. 10 Proces mycí linky

Obr. 11 Výstup recyklační linky – regranulát

V rámci první kapitoly byly veřejné rozpočty rozděleny do 7 kategorií. Jednou z nich byly i státní fondy. Dotační příspěvek podniku MATEO byl řešen prostřednictvím **Státního fondu životního prostředí ČR (SFŽP)**. Výdaje tohoto státního fondu představují dotace v oblasti životního prostředí a půjčky na ekologické stavby se spoluúčastí subjektu. Příjmy tohoto fondu jsou platby za znečištění vod a ovzduší, platby za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu a jednotlivé poplatky podle zákona o odpadech (Tomancová, Brtoun a Obrovský, 2009).

Projektová žádost do OPŽP 2014-2020 byla podle Ministerstva životního prostředí (2018) + (2019) a Anylopex plus (2020) zařazena do **investiční priority 1 prioritní osy 3, aktivity 3.2.2 dle 114. výzvy OPŽP**, která byla určena na výstavbu a modernizaci zařízení pro materiálové využití odpadů. Možné typy veřejné podpory v rámci této výzvy se stanovovaly formou regionální investiční podpory, podpory pro nakládání s odpady nebo podpory de minimis. Žadatelé podpory mohli také zvolit i jiné podobně zaměřené programy, a to například: Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) nebo Program rozvoje venkova (PRV).

Podporované projekty dle aktivit **prioritní osy 3** souvisejí s:

- prevencí vzniku odpadů,
- zvýšením podílu materiálového a energetického využití odpadů,
- rekultivací staré skládky,
- dokončením inventarizace a odstraněním staré ekologické zátěže,
- snížením environmentálních rizik a rozvíjením souvisejících systémů.

Maximální celková alokace prostředků (dotace) dle 114. výzvy v OPŽP 2014-2020 vycházející z Fondu soudržnosti EU na tyto projekty činí 500 mil. Kč. Výše dotace činí však maximálně 85 % z celkových způsobilých výdajů a liší se spolu s výběrem dotatečných finančních nástrojů dle povahy a vlastností projektu.

Žadatelé o podporu mohli podat žádost přes webový portál IS KP14+ (případně ve fyzické podobě na pracovišti SFŽP ČR). Schválené projekty tohoto období jsou fyzicky realizovány až do konce roku 2023. Žádost mohla být schválena pouze za předpokladu, že je v souladu s Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Pravidly pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 a výzvou pro podávání žádostí. 114. výzva OPŽP cílela na území celé České republiky především na tyto subjekty: kraje, města a obce, původce odpadu a podnikatelské subjekty.

Projektová dokumentace „Pořízení technologie na materiálové využití plastových odpadů pro společnost MATEO PACKING s.r.o.“ zpracovatele projektu Anylopex plus (2020) obsahuje základní informace o dotačním projektu: údaje o žadateli, cíle projektu, předmět projektu, místo realizace, základní technické parametry pořizovaného zařízení, předpokládaný časový harmonogram realizace projektu, položkový rozpočet projektu a přílohy projektové dokumentace. Žadatelem projektu je společnost MATEO PACKING s. r. o. Cílem projektu je prostřednictvím nákupu mycí technologie odpadních plastových odpadů zkvalitnit nakládání s komunálním odpadem (katalogové číslo materiálu: 15 01 02 – Plastové obaly), zvýšit podíl recyklace a materiálového využití komunálního odpadu a tím snížit zatížení životního prostředí. Předmětem projektu je pořízení bezodpadové bezemisní technologie mycí linky, která nijak nezatěžuje životní prostředí. Vstupními materiály do tohoto zařízení se rozumí znečištěné plasty – PE a LDPE získávané svozem od obchodních partnerů, kteří odpad produkují a třídí. Výstupem mycí linky je čistá drť

vyčištěné odpadní fólie, která je nadále využita jako vstupní materiál do recyklačních linek podniku MATEO. Realizací projektu je plánováno navýšení kapacity o 2 100 t zpracování odpadu podobného komunálnímu, ročně. Projekt nakládá ze 100 % s odpadem podobným komunálnímu odpadu. Navíc hluková studie k zařízení nebyla vypracována, neboť hlučnost samotného zařízení nevybočuje dle technické specifikace z úrovně hluku z ostatního provozu v místě realizace. Zdrojem hluku v oblasti této technologie je pouze manipulace s odpadem, provoz nákladních automobilů a doprava zaměstnanců osobními automobily. Podle harmonogramu projektu došlo k podání žádosti 1. 6. 2020. První polovinu roku 2021 probíhalo zadávací řízení a v druhé polovině došlo k dodávce a instalaci zařízení od vybraného dodavatele – Lindner Washtech GmbH, včetně zaškolení obsluhy a zkušebního provozu. Poté byla technologie 15. 11. 2021 uvedena do trvalého provozu, kdy zároveň došlo k ukončení realizace projektu. Celkové náklady projektu činily s DPH 39 772 621,35 Kč, z nichž byla poskytnuta dotace GBER 35 % ve výši 11 504 477,25 Kč z Fondu soudržnosti (EU). Zbýlých 65 % způsobilých výdajů bylo vynaloženo z vlastních zdrojů žadatele. Podle Závěrečné zprávy o realizaci skončil celkový dotační projekt 12. 4. 2022.

Povinná dokumentace projektu je více popsána v tabulkách č. 6 a 7 v Příloze 1. Dokumenty jsou rozděleny na obecné dokumenty k dotačnímu projektu a dokumenty vztahující se k zakázce dodání technologie mycí linky.

V souvislosti s pravidly pro žadatele (příjemce) podpory je povinná **publicita a propagace** projektu. Příjemce musí dát najevo podporu na akci z fondů prostřednictvím zobrazení znaku Evropské unie, uvedení odkazu na příslušný fond EU a názvu operačního programu (vše musí být v souladu s parametry Grafického manuálu povinné publicity OPŽP 2014–2020). Tyto povinné údaje jsou standardizovány v tzv. banneru OPŽP, který lze poté využít na všechny informační a propagační opatření včetně dokumentace projektu. Povinná je i zmínka na své webové stránce, že byl projekt spolufinancován EU. V průběhu akce musí příjemce podpory informovat veřejnost o získané podpoře z fondů několika způsoby (povinné nástroje publicity): vystavením billboardu při fyzické realizaci projektu, vystavením stálé pamětní desky po dokončení realizace akce nebo umístěním plakátu s informacemi o projektu, pokud se jedná o projekt s nižšími náklady. Mezi způsobilé výdaje projektu nepatří však nepovinné nástroje publicity: banner OPŽP,

samolepka nebo nevyžadovaný billboard / stálá pamětní deska. Pokud celkové způsobilé výdaje projektu překročí částku 50 mil. EUR, je nutné uskutečnit slavnostní zahájení a ukončení projektu, kde jsou pozváni představitelé SFŽP ČR, MŽP a zástupci médií. Pokud příjemce podpory nesplní podmínky publicity, bude postižen definovanými sankcemi podle metodických pokynů (Státní fond životního prostředí ČR, 2021 a 2022). Obrázek č. 12 představuje publicitu projektu mycí linky na webových stránkách MATEO PACKING s. r. o.

The image shows a website banner with the following content:

- Logos:** European Union flag, "EVROPSKÁ UNIE Fond soudržnosti Operační program Životní prostředí", and "Ministerstvo životního prostředí".
- Title:** "Pořízení technologie na materiálové využití plastových odpadů pro společnost MATEO PACKING s.r.o."
- Text:** "Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií – Fondem soudržnosti v rámci Operačního programu Životní prostředí."
- Description:** "Předmětem podpory je pořízení technologie pro materiálové využití odpadů na území Středočeského kraje."
- Realization:** "Realizaci projektu dojde ke zkvalitnění nakládání s odpady."
- Budget:** "Celkové způsobilé výdaje: Dotace EU: 11 504 477,25; Příspěvek příjemce podpory: 21 365 457,75"
- Dates:** "Datum zahájení realizace projektu: 30. 3. 2021; Datum ukončení realizace projektu: 30. 10. 2021"
- Organizations:** "Řídící orgán: Ministerstvo životního prostředí; Zprostředkující subject: Státní fond životního prostředí ČR; Příjemce dotace: MATEO PACKING s.r.o."
- Icons:** Five icons representing environmental goals: "ČISTOTA VODY" (Water), "KVALITA OVZDUŠÍ" (Air Quality), "ZPRACOVÁNÍ ODPADU" (Waste Processing), "OCHRANA PŘÍRODY" (Nature Conservation), and "ENERGETICKÉ ÚSPORY" (Energy Savings).

Zdroj: interní materiály poskytnuté podnikem MATEO PACKING s. r. o.

Obr. 12 Příklad publicity na webových stránkách podniku

9 Analýza dotačního projektu

Marketingová strategie podniku určuje směr k jeho stanoveným cílům a upravuje podniková pravidla. Měla by být nejlépe podložena nějakým dokumentem, který slouží k bližšímu porozumění vnitřních procesů. Mnoho podnikatelů však strategii vypracovanou nemá, tudíž mohou ztrácet konkureční výhodu, neboť na základě podnikových dat a statistik lze vyhodnotit spoustu skutečností, které determinují úspěch podnikání a investičních záměrů. Podniková strategie by měla obsahovat definici značky a vytyčených cílů, situační analýzu (pozice podniku na trhu), marketingový mix (strategie 4 faktorů: produkt, cena, distribuce a propagace), analýzu SWOT (popsáno dále v kapitole) a konkurence, identifikaci své cílové skupiny, akční plán (kroky k dosažení stanovených cílů) a systém měření / kontroly (vyhodnocení podnikových aktivit a strategií) (NetDirect, 2021).

K interpretaci shromážděných dat o **podniku nebo projektu** se využívají různé techniky. V marketingovém pojetí se často využívají například metody: analýzy portfolia (matice BCG), analýza životního cyklu produktu (PLC), hodnocení tržní atraktivity a konkureční přednosti (matice GE, Porterův model pěti sil), analýza vnějších a vnitřních faktorů podniku (SWOT, PESTLE, McKinsey model 7S) apod. (Jakubíková, 2009), (myTimi, 2021), (McKinsey & Company, 2008) a (Škarabelová, 2014).

9.1 SWOT analýza

Nejvhodnější univerzální metodou ke komplexní analýze dotačního projektu mycí linky je **model SWOT**, který kvalitativně hodnotí vnitřní i vnější prostředí podniku / projektu. Zjištěné faktory analýzy se poté vzájemně porovnají. Analýza SWOT byla poprvé konstruována Albertem Humphreym mezi 60. a 70. lety minulého století na Standfordově univerzitě v USA. Jedná se i o kreativní techniku, neboť lze analýzu zpracovat například na základě myšlenkové mapy, která může ukázat provázanost hodnocených částí (KISK MUNI, 2022).

Metoda SWOT je relativně jednoduchá rychlá a nákladově nenáročná. Nabízí navíc objektivní pohled na minulost, současnost i budoucnost hodnoceného podniku / projektu. Podle Kantora a Marka (2010) lze také k realizované metodě využít **brainstorming** většího počtu pracovníků, kteří mohou se zpracovateli analýzy sdílet co nejvíce vnitřních i vnějších faktorů, které ovlivňují hodnocený objekt.

Fotr a kol. (2020) vymezují analýzu SWOT jako „jednu z neznámějších metod používaných k provádění analýzy prostředí“ (str. 56). Pod zkratkou SWOT se rozumí její výstupy pod anglickými názvy – strengths, weaknesses, opportunities, threats (silné a slabé stránky pro interní prostředí podniku, příležitosti a hrozby pro externí prostředí). Tato analýza je univerzální z hlediska její aplikace na různé typy projektů nebo jakákoliv prostředí / odvětví. U všech analyzovaných výstupů je důležité sledovat faktory relevantní pro zjišťovaný záměr a vytyčené cíle.

SWOT analýza má oproti jiným analytickým nástrojům (např. PESTLE) řadu i jiných výhod, neboť je mnohdy přehlednější a srozumitelnější. Jak již bylo zmíněno dříve, **SWOT se příkládá k žádosti v rámci dotačního projektu**. Žadatelé jí často bohužel nevěnují dostatečnou pozornost a tím snižují šanci na schválení žádosti. Podle Kupsové (2015) lze analýzu totiž vypracovat ze dvou pohledů. První z nich hodnotí samotný podnik a jeho silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Druhý z nich se zaměřuje na konkrétní předkládaný projekt aneb co ovlivňuje úspěch a případný neúspěch projektu.

Při hodnocení interního prostředí se podnik věnuje **silným a slabým stránkám** projektu. V případě silných stránek se zmiňují pozitivní atributy podnikání nebo projektu. Konkrétně se jedná například o konkurenční výhodu, jaké jsou zajištěné zdroje k financování projektu, zda existuje nějaký potenciál k zajištění výrobní kapacity nebo prostor pro výzkum a inovace. Mohou se zmínit i vztahy se zákazníky a distribuční kanály. U slabých stránek uvede podnik znevýhodňující faktory podnikání / projektu. Žadatel si zde klade otázky ohledně dostatku zdrojů, přístupu k financování činnosti / investice nebo v čem podnik oproti konkurenci zaostává.

U externího prostředí podnikání nebo projektu se hodnotí **příležitosti a hrozby**. Faktory příležitostí, které ovlivňují prosperitu podnikání, jsou například: specializace a současný trh podnikání, ekonomická situace státu, možnost expanze do zahraničí, poptávka po službách a produktech nebo vztahy s dodavateli či zákazníky. Za hrozby, které mohou být budoucí příčinou neúspěchu, se považuje chování konkurence a zákazníků nebo legislativní normy související s činností podniku.

Jednotlivé faktory SWOT analýzy dotačního projektu mycí linky pro MATEO byly sepsány a vyhodnoceny na základě brainstormingu autorky práce s dalšími 2 pověřenými osobami projektu v podniku (tabulka č. 3).

Podle Badala (2012) lze vypočítat bilanci analýzy SWOT na základě přiřazení **váhy** a **hodnocení** ke každému faktoru. Váha značí vyjádření důležitosti vybraných položek. V každé kategorii musí být součet váhy roven 1. Čím vyšší hodnota váhy, tím více je faktor pro zpracovatele analýzy důležitý. Spokojenost s položkami se poté vyhodnotí podle kladné (silné stránky a příležitosti) nebo záporné (slabé stránky a hrozby) stupnice, tj. u pozitivních faktorů znamená 1 = nejnižší spokojenost a 5 = nejvyšší spokojenost. U záporné stupnice a negativních faktorů se pouze přidá znaménko mínus (-1 = nejnižší nespokojenost a -5 = nejvyšší nespokojenost).

Celková bilance analýzy SWOT se vypočítá nejprve vynásobením hodnot váhy a hodnocení u každé položky do sloupce „Výpočet“. Poté se u každé kategorie výsledné hodnoty násobení sečtou (např. hodnota 4,2 u silných stránek). Stejně tak lze sečíst i faktory interních a externích vlivů, jejichž součet je výsledkem bilance. Výsledné hodnocení faktorů představuje tabulka č. 4.

Tab. 3 SWOT analýza dotačního projektu

SWOT analýza dotačního projektu			
Kategorie	Váha	Hodnocení	Výpočet
Silné stránky			
Technologie mycí linky	0,2	5	1
Plán a realizace harmonogramu	0,1	2	0,2
Zkušenosti v oblasti recyklace	0,5	4	2
Zpracování regranulátu přímo z mycí linky	0,2	5	1
			4,2
Slabé stránky			
Administrativa projektu	0,2	-3	-0,6
Nedostatek kvalifikovaných pracovníků linky	0,5	-3	-1,5
Vysoké náklady na pořízení technologie	0,3	-2	-0,6
			-2,7
Příležitosti			
Využití komunálního odpadu	0,2	4	0,8
Cirkulární ekonomika a ochrana životního prostředí	0,6	5	3
EU – Nový akční plán pro oběhové hospodářství	0,1	3	0,3
Distribuční cesty a partnerství	0,1	3	0,3
			4,4
Hrozby			
Růst cen energií	0,4	-5	-2
Růst cen vstupní suroviny	0,3	-3	-0,9
Nedostatek vstupní suroviny	0,2	-3	-0,6
Konkurence	0,1	-1	-0,1
			-3,6

Silné stránky

- **Technologie mycí linky** – Mycí linka má kromě její hlavní funkce (očištění a zhodnocení odpadního plastového obalu před recyklací) několik výhod. Zařízení neprodukuje žádné emise do ovzduší. Samotná technologie je z velké části bezodpadová, neboť její výstupní materiál je nadále zpracován k recyklaci. Se zbývajícím odpadem je nakládáno dle legislativy. Obsluha mycí linky je jednoduchá a nenáročná.
- **Plán a realizace harmonogramu** – Projekt proběhl dle časových požadavků vedoucích podniku a bez prodlev, tudíž nevznikly nadbytečné náklady související se zpožděním dodávky zařízení a realizací projektu.
- **Zkušenosti v oblasti recyklace** – Podnik MATEO je včetně se spolupracujícími podniky Thomas Verpackungen Union s.r.o. a Recyklační

chráněná, s.r.o. na českém trhu obalových materiálů už skoro 20 let. Pořízení technologie mycí linky bylo jedno z částí procesu zkvalitnění a zvětšení efektivity dodávek nabízených recyklovaných výrobků a služeb těchto podniků. S ohledem na cíle a misi podniku MATEO, hledali jednatelé možnosti, jak zároveň přispět k ochraně životního prostředí a jak ušetřit náklady na výrobu. Vzhledem ke znalosti většiny společností se stejným / podobným zaměřením v České republice, je vstupní materiál získáván na základě partnerské spolupráce formou vlastního svozu odpadu.

- **Zpracování regranulátu přímo z mycí linky** – Mezi silné stránky patří i výhoda zpracovat si vlastní vstupní materiál (očištěné vločky z odpadních fólií) do recyklační linky, která produkuje regranulát. Podnik tudíž nemusí hledat dodavatele očištěného materiálu pro recyklaci a má také záruku, že je tento materiál kvalitní, protože má zařízení mycí linky pod vlastní kontrolou.

Váhy a hodnocení: Nejvyšší váha (0,5) byla přidělena bodu Zkušenosti v oblasti recyklace, protože má z hlediska orientace na trhu největší význam na úspěch projektu a podniku. Váha 0,2 byla přidána ke stejně důležitým faktorům Technologie mycí linky a Zpracování regranulátu přímo z mycí linky. Plán a realizace harmonogramu nejsou tolik pro manažery podstatné, tudíž má tento bod váhu 0,1. V oblasti hodnocení je největší spokojenost (5) v podniku s body Technologie mycí linky a Zpracování regranulátu přímo z mycí linky vzhledem k celému recyklačnímu procesu obalových materiálů. Nižší známku 4 dostal faktor ohledně zkušeností s recyklací kvůli tomu, že stále existují další podnikatelé na trhu, se kterými může MATEO navázat spolupráci a rozvíjet vztahy. Bod plnění harmonogramu dostal hodnocení 2 kvůli administrativní a časové náročnosti projektu.

Slabé stránky

- **Administrativa projektu** – Jak je již uvedeno v teoretické části závěrečné práce je administrativní zátěž dotačního projektu podle několika autorů stále velmi vysoká a podniky hledají způsoby, jak se v celé problematice orientovat. Pokud jim to finanční možnosti dovolí, pověří vybraného dotačního specialistu řešením investičního záměru. Toto řešení může být tedy pro investora nákladné, nicméně je alespoň zajištěno korektní zpracování žádosti o podporu, protože se pověřená osoba oproti podniku v oblasti veřejné podpory orientuje.

- **Nedostatek kvalifikovaných pracovníků linky** – Podnik se v současné době potýká s nedostatkem pracovníků, kteří by linku mohli obsluhovat. HR oddělení podniku se záležitostmi již zabývá a hledá vhodné kandidáty.
- **Vysoké náklady na pořízení technologie** – Vzhledem ke vlastnostem a velikosti zařízení, jsou náklady na jeho pořízení poměrně velké, nicméně očekávané. Byla proto využita příležitost tuto investici dotovat pomocí operačního programu EU.

Váhy a hodnocení: Nedostatek kvalifikované obsluhy linky je nejdůležitějším faktorem slabých stránek, proto dostal nejvyšší váhu (0,5). O něco menší význam (0,3) má faktor Vysoké náklady na pořízení technologie, protože má podnik více možností jak investici financovat. Administrativní zátěž projektu není pro podnik nijak velký problém (0,2). Vedení podniku pověřilo řešením žádosti o podporu specializující se společnost. Podnik hodnotí spokojenost s faktory Administrativa projektu a Nedostatek kvalifikovaných pracovníků linky stejně a to známkou -3. U obou bodů se dají najít několik řešení, tudíž není nespokojenost tolik vysoká. Vysoké náklady na pořízení technologie jsou menším problémem, takže byl tento bod hodnocen známkou -2.

Příležitosti

- **Využití komunálního odpadu** – MATEO odebírá většinu odpadních fólií od partnerských podniků, nejedná se tedy o odpad komunální, jehož původcem jsou domácnosti (obce). Podle dat ČSÚ (2021) bylo v roce 2020 na území ČR vyprodukováno přibližně 5 418 774 t komunálního odpadu, z nichž tvořily plastové obaly (kód: 15 01 02) 38 141 t (před pandemií Covid-19 v roce 2018 činila jejich hodnota až 61 042 t), které by společnost MATEO mohla pomocí mycí linky očistit a následně recyklovat k dalšímu využití.
- **Cirkulární ekonomika a ochrana životního prostředí** – Cirkulární ekonomika nabírá v celém světě na popularitě na základě zjištěných informací v předchozích kapitolách. Podnikatelé volí více cestu oběhového hospodářství i kvůli pokračujícím krizím (inlace, válka na Ukrajině, následky pandemie Covid-19 apod.), aby preventivně zabránili nebo zmírnili následky dopadů těchto krizí. Oběhové hospodářství a udržitelnost navíc zvyšuje ochranu životního prostředí, šetří suroviny, snižuje množství vzniklého odpadu a podporuje konkurenceschopnost včetně inovací.

- **EU – Nový akční plán pro oběhové hospodářství** – Evropská unie představila poprvé v roce 2015 a následně v roce 2020 aktualizovala tzv. Akční plán EU pro oběhové hospodářství, kterým chce podpořit oblast oběhového hospodářství na mezinárodní úrovni. Kromě problematiky toxických látek, baterií nebo ekodesignu, se z velké části zabývá i plasty s obaly a nakládání s jejich odpadem. Tím, že EU bude pravděpodobně v následujících letech zpříšňovat opatření k naplnění cirkulární ekonomiky, bude mít podnik MATEO s mycí i recyklační linkou určitý náskok v jejich adaptaci a přijetí. Zároveň budou členské státy přiměny tyto požadavky přijmout a implementovat ve svém právním řádu. Příkladem implementace směrnice do české legislativy je novela zákona o obalech (provedená zákonem č. 244/2022 Sb.), která upravuje omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí (Komise, 2020), (Hosnedlová, 2021) a (Průmyslová ekologie, 2022).
- **Distribuční cesty a partnerství** – MATEO PACKING vykupuje odpadní plastové obaly od několika svých partnerů. Prostřednictvím projektu mycí linky lze navázat nové obchodní spolupráce a formy distribuce například s dalšími podniky, které se zabývají přímo tříděním plastového odpadu nebo s jednotlivými obcemi (původci komunálního odpadu).

Váhy a hodnocení: Nejvýznamější příležitostí a faktorem SWOT s váhou 0,6 a známkou 5 je z hlediska řešení současné celosvětové situace a krizím podpora v oblasti cirkulární ekonomiky a ochrany životního prostředí. Menší váhy a známky proto byly přiřazeny ostatním faktorům. Využití komunálního odpadu (váha 0,2 a známka 4) kvůli vysokému skládkování je pro podnik o něco důležitější než Nový akční plán pro oběhové hospodářství od EU a faktor Distribuční cesty a partnerství (oba body mají váhu 0,1 a známku 3). Tím, že se podnik MATEO nepotřebuje vzhledem k jeho náskoku zatím adaptovat na opatření ze zmíněného plánu EU a má dostatek vstupního materiálu do technologie mycí linky od stávajících partnerů, dostaly tyto faktory nejnižší váhu a známku.

Hrozby

- **Růst cen energií** – Jednou z největších hrozeb pro projekt i podnik je růst cen energií. Do konce roku 2021 měl podnik MATEO cenu elektřiny přibližně 2 Kč/kWh. V roce 2022 je předpokládána průměrná cena za jednotku 6 Kč,

což znamená trojnásobný růst nákladů. Vláda ČR podle MPO (2022) v říjnu schválila zastropování cen energií od 1. 1. 2023, a to ve výši 6,05 Kč/kWh s DPH (5 Kč bez DPH). Podle jednatelů firmy MATEO nakupuje podnik energie prostřednictvím společnosti ČEZ ESCO, a.s., se kterou má uzavřenou smlouvu až do roku 2024. Pro příští rok jsou energie nakoupeny již ze 70 % a zbývající budou řešeny na měsíční nebo čtvrtletní bázi. Na rok 2024 je dohodnuto již 100 % plánované spotřeby, tudíž je podnik dobře připraven i na případný další růst cen energií.

- **Růst cen vstupní suroviny** – Kvůli postupné transformaci lineární ekonomiky na cyklickou, roste a bude růst poptávka po recyklovaných materiálech. Proto může v budoucnosti docházet k jejich nedostatku a tím i méně vstupní suroviny do mycí linky. Zjednodušeně řečeno, pokud je poptávka neuspokojena, začnou výrobci z hlediska ekonomické zákonitosti tržní rovnováhy zvyšovat cenu (Holman, 2016). Toto se dá aplikovat i na předchozí faktor a otázku, proč rostou ceny energií. Problematika růstu cen je ale obecně složitá a závisí na mnoha proměnných.
- **Nedostatek vstupní suroviny** – Za předpokladu, že vznikne na trhu nedostatek recyklovaných plastových obalů a zvýší se jejich cena, může dojít i k tzv. substitučnímu efektu (Flek, 2019). Spotřebitelé nahradí tento statek (recyklované plasty) jinými levnějšími obalovými materiály, např. z papíru. V návaznosti na předchozí důvody předchozího faktoru a přechod na oběhové hospodářství – pokud bude chybět vstupní materiál do mycí linky, může docházet k prodávám a v nejhorším případě k zastavení výroby.
- **Konkurence** – Podle zaměstnanců, kteří pracují na projektu mycí linky, nejsou známi další podnikatelé, kteří obdobné zařízení na očištění plastových fólií (PE a LDPE) vlastní. Nicméně s nástupem cirkulární ekonomiky bude zájem o tyto technologie bezpochyby růst.

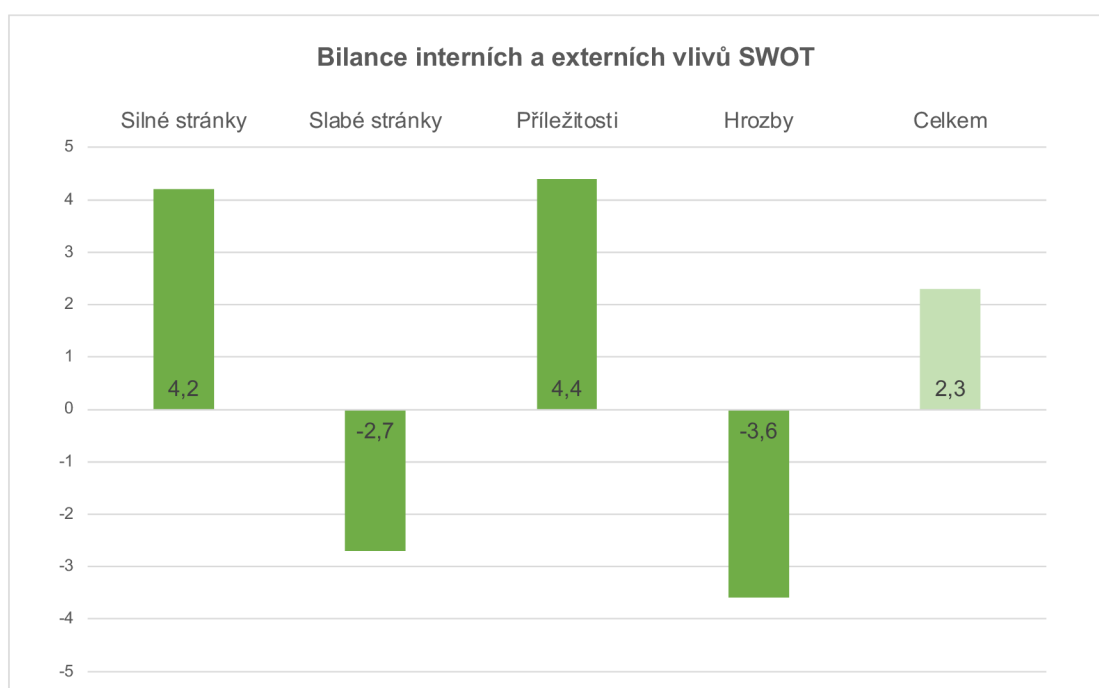
Váhy a hodnocení: Růst cen energií představuje sice největší hrozbu pro podnik z hlediska vysokých nákladů, nicméně se zastropováním těchto cen vládou ČR a již předem nakoupenými energiemi je na to tuto situaci vedení podniku poměrně dobře připraveno. Proto dostala tato položka váhu 0,4 a nejvyšší nespokojenost (-5). Menší hrozbou s váhou 0,3 je faktor Růst cen vstupní suroviny kvůli možnému růstu poptávky. Podnik má zatím dostatek vstupní suroviny do technologie mycí linky,

přisuzuje tedy příslušnému faktoru váhu 0,2. Podnik hodnotí ale oba faktory spojené se vstupním materiálem stejně (známka -3), neboť spolu úzce souvisí a jsou navzájem provázané. Nejméně důležitou položkou (0,1) s nejnižší nespokojeností (-1) je konkurenční prostředí, protože dosud nejsou pro podnik známi jiní podnikatelé v ČR vlastníci technologii mycí linky.

Celkové hodnocení bilance faktorů

Tab. 4 Celkové hodnocení bilance faktorů

Celkové hodnocení bilance faktorů:	
Interní vlivy	1,5
Silné stránky	4,2
Slabé stránky	-2,7
Externí vlivy	0,8
Příležitosti	4,4
Hrozby	-3,6
Celkem	2,3

Obr. 13 Graf bilance interních a externích vlivů SWOT

Výsledná hodnota interních vlivů vykazuje, že silné stránky projektu převažují o 1,5 bodu nad slabými. Rozdíl faktorů příležitostí a hrozeb v externích vlivech není tolik významný (0,8 b.), nicméně příležitosti převažují. Celková bilance tvoří až 2,3 b.,

což ukazuje sílu a pozitiva projektu. Na grafu v obrázku č. 13 lze vidět poměr interních a externích vlivů.

I přes dobrý výsledek SWOT analýzy by měl podnik nadále rozvíjet své silné stránky a využít příležitosti vnějšího okolí. Současně se musí také zaměřit a pracovat na svých slabých stránkách a vyvarovat se hrozbám. Na základě výsledných hodnot SWOT analýzy byla navržena strategie podniku (kapitola 10) a s ohledem na úspěch celého projektu, plánuje podnik MATEO podle jednatelů pořízení další mycí technologie, která přispívá k recyklaci plastových obalů.

9.2 Cost-benefit analýza

Projekt byl předem jako součást žádosti o podporu vyhodnocen pomocí **CBA (Cost-benefit analysis)**, generované na základě zadaných projektových údajů v online portálu (aplikaci) IS KP14+ pro žadatele/příjemce podpory ze strukturálních fondů Evropského společenství a Národních zdrojů v programového období 2014-2020 (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022).

Podle API (2016) a Státního fondu životního prostředí ČR (2020) je metoda CBA jednou ze základních technik **hodnocení investičních projektů**. Zahrnuje především finanční, ekonomickou a citlivostní analýzu projektu, včetně socio-ekonomických dopadů (externalit). Povinnost zpracovat jednotlivé části CBA se řídí dle právní úpravy podpory fondů EU a dle výše způsobilých výdajů projektu. Pověřená osoba (často se jedná o dotační poradce) vyplní vstupní údaje projektu do systémové aplikace IS KP14+, která poté automaticky vypočte a vyhodnotí následující kriteriální ukazatele finanční analýzy. **Finanční návratnost investice** je hodnocena na základě těchto ukazatelů:

- čistá současná hodnota,
- index rentability,
- vnitřní výnosové procento,
- doba návratnosti investice,
- udržitelnost.

Vstupní údaje pro výpočet ukazatelů zahrnují celkové investiční, provozní a finanční náklady a celkové provozní výnosy (včetně zůstatkové hodnoty). Podle pokynů finanční návratnosti v CBA příručce by výsledné hodnoty čisté současné hodnoty zde měly být záporné. Vnitřní výnosové procento by mělo být menší než finanční

diskontní sazba, která činí 4 %. Pro projekty veřejné podpory jsou tyto hodnoty pouze informativní.

Při analýze finanční návratnosti investice se nebere dotace v potaz. Ukazatelé jsou vypočteny bez ohledu na financování nákladů projektu. Smyslem vytvořených operačních programů je tedy podpořit projekty, které by bez dotace nebyly dostatečně rentabilní. Proto jsou možné nepříznivé výsledky finanční analýzy očekávané.

Finanční návratnost kapitálu se posuzuje na základě stejných finančních ukazatelů, nicméně vstupy pro jeho výpočet jsou z části odlišné. Vstupní údaje zde zahrnují celkové provozní náklady, celkové finanční náklady (celkové finanční náklady pro finanční návratnost investice + celkové finanční náklady ostatní), celkové provozní výnosy se zůstatkovou hodnotou a národní zdroje financování (vše kromě příspěvku Unie).

U finanční návratnosti kapitálu se dotace již zohledňuje. Investiční náklady se snižují o výši dotace, ostatní údaje zůstávají stejné. Výsledky jsou hodnoceny dle kritérií finanční návratnosti investice.

Obecně platí, že návratnost kapitálu bude vycházet lépe než návratnost investice kvůli zohlednění dotačního příspěvku.

Posuzuje se také **finanční udržitelnost projektu**, zda zde není riziko pro vyčerpání peněz v budoucnosti. Projekt je udržitelný, pokud je jeho „finanční tok v každém z roků referenčního období kladný, resp. roven 0, tzn. projekt je udržitelný, pokud je čistý tok kumulovaného vytvářeného peněžního toku kladný pro všechny uvažované roky., tj. celkové investiční náklady musí být každý rok pokryty celkovými zdroji financování. To platí i pro výnosy a náklady, tj. celkové provozní náklady musí být každý rok pokryty celkovými výnosy. Pokud je projekt v provozní ztrátě, projekt je udržitelný, pokud z CBA plyne, že se projekt v provozní ztrátě nachází, tj. vytváří pouze záporné náklady nebo pokud jsou každý rok referenčního období náklady vykompenzovány výnosy/adekvátní výší financováním provozní ztráty.“ (str. 27).

Ekonomickou analýzu musí vypracovat všichni žadatelé (mimo výjimky) s projektem ve výši nad 100 mil. Kč CZV (CZV = celkové způsobilé výdaje projektu) nebo pokud investiční výdaje přesahují 50 % celkových způsobilých výdajů. U ekonomické analýzy jsou navíc zohledněny socio-ekonomické dopady. Podle

metodických pokynů pro žadatele jsou podpořeny projekty, jejichž hospodářská čistá současná hodnota dosahuje kladných hodnot (přínosy jsou vyšší než náklady). Ukazatelé ekonomické analýzy jsou stejné jako u finanční. Ekonomická čistá současná hodnota se musí rovnat nebo být větší než nula, nejlépe dosahovat kladných hodnot. Pokud je hodnota záporná, je vyžadováno zdůvodnění a přepracování. Žadatel může případně projekt přehodnotit a celkové způsobilé investiční výdaje snížit pod 100 mil. Kč CZV.

Zpracování **citlivostní analýzy** (jaký vliv má změna vstupního údaje na výsledek) v rámci finanční nebo ekonomické analýzy není relevantní pro hodnocení projektů OPŽP, nicméně žadatel podpory může být k jejímu zpracování vyzván.

Tab. 5 Výsledky základních ukazatelů CBA pro projekt mycí linky

CBA	Finanční analýza		Ekonomická analýza	
	Návratnost investice (bez dotace)	Návratnost kapitálu (s dotací)	Návratnost investice (bez dotace)	Návratnost kapitálu (s dotací)
Doba návratnosti investice	0,00	9,97	0,00	10,61
Index rentability	-0,24	0,07	-0,27	0,03
Vnitřní výnosové procento	-1,32	5,55	-1,32	5,55
Čistá současná hodnota	-9 396 988,58	2 107 488,67	-10 786 274,89	718 202,36

Upraveno na základě výsledných dat CBA pro projekt mycí linky podniku MATEO z portálu IS KP14+ (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)

Cost-benefit analýza pro dotační projekt mycí linky byla zpracována na základě vstupních dat, které vložil podnik MATEO do systému pro dotační podporu IS KP14+. Hodnoty jednotlivých ukazatelů závisí na stanovené diskontní sazbě MŽP, která činila pro finanční analýzu 4 %, zatímco v rámci ekonomické analýzy se počítalo s 5 %. Předpokládaná životnost zařízení je 20 let. Více o finančních ukazatelích a posouzení ekonomické efektivity projektu lze najít v kapitole č. 7.

Podle tabulky č. 5 nahoře vycházejí hodnoty finančních ukazatelů při zvažení dotace lépe. První ukazatel doby návratnosti investice vykazuje počet let, za které příjmy z investice splatí námi vynaložený kapitálový výdaj. Výsledek by měl být kratší než polovina doby životnosti investice. Výsledná hodnota tohoto ukazatele u návratnosti

kapitálu, kde se dotace zohleňuje, je ve finanční analýze (cca 10 let) o něco menší než v ekonomické (cca 11 let), což může být zapříčiněno mimo nastavenou sazbu např. socio-ekonomickými dopady, které ekonomická analýza oproti finanční zahrnuje. V rámci tohoto projektu však podle žadatelů a zpracovatelů projektu nebylo z důvodu funkce zařízení mycí linky zhodnocení socio-ekonomických důvodů relevantní. Index rentability udává poměr současných očekávaných budoucích příjmů a současné hodnoty nákladů na investici. Projekt by měl být realizován, pokud bude hodnota indexu větší než 1. Rentabilita je sice bez zvážení dotace záporná, ale v opačném případě pořád menší než 1. Přesto jsou hodnoty považovány za vyhovující z hlediska podpory. Ukazatel vnitřního výnosového procenta vychází totožně pro finanční i ekonomickou analýzu. Představuje relativní výnosy za dobu životnosti investice. Platí, že investice je výhodná, pokud je hodnota ukazatele vyšší než je podnikem požadovaná minimální výnosnost. Zároveň vnitřní výnosové procento se rovná diskontní sazbě, při které je čistá současná hodnota rovna nule. Výsledné hodnoty tohoto ukazatele jsou dle dat v tabulce vyhovující, neboť splňují podmínku, že jsou menší než nastavená finanční diskontní sazba 4 %. Čistá současná hodnota se rovná rozdílu mezi příjmy z investice a kapitálovými výdaji. Měla by ve finanční analýze bez dotačního příspěvku podle předchozího textu a příručky CBA dosahovat záporných hodnot, což se děje i u projektu mycí linky. Naopak u ekonomické části analýzy by měla se měla rovna nule nebo nejlépe dosahovat kladných hodnot. Návržnost investice bez zvážení dotace v ekonomické analýze toto tedy pravidlo nespĺňuje, ale s dotací ano (Tomáš, 2012) a (Raboch, 2011).

10 Vyhodnocení dotačního projektu a návrh strategie

Na základě výsledné SWOT a CBA je v této kapitole vyhodnocen celý dotační projekt mycí linky a navržena strategie podniku, která může determinovat další úspěchy v investičních záměrech.

10.1 Vyhodnocení projektu podle SWOT analýzy

Generování faktorů SWOT analýzy na základě brainstormingu a studia celé projektové dokumentace přineslo i obohacující diskusi se zaměstnanci podniku na různých pozicích, z nichž má každý jiný pohled nejen na problematiku veřejné podpory udržitelnosti, ale i na technologii mytí a recyklace plastových obalů. Celkově se shodli na tom, že má tato investice velký význam pro růst podniku a zefektivnění výroby plastových obalů.

SWOT analýza ukázala převahu pozitivních faktorů nad negativními, které se však nesmí podcenit.

Nejdůležitějším faktorem silných stránek je praxe podniku MATEO v oboru výroby a recyklace obalových materiálů a znalost dodavatelů nebo konkurence. Jednatelé by se nejspíš pro pořízení technologie mycí linky nerozhodli bez předešlých zkušeností.

Nejslabší stránkou projektu je nedostatek kvalifikovaných pracovníků linky. Ačkoliv je obsluha linky jednoduchá a nevyžaduje pracovníkovu větší odbornost, musí být její proces pravidelně figurován a kontrolován, což z časového hlediska je úkol pro zaměstnance na plný pracovní úvazek. Problém chybějících zaměstnanců na českém trhu práce trápí řadu společností. Důvodem tohoto problému je převážně demografický vývoj ČR, protože na pracovní trh přichází méně lidí, než kolik z něj odchází a neochota uchazečů pracovat v určitých profesích (nejčastěji se jedná o dělnické pozice). Podle Divinové (2022) by mohlo pomoci navýšení mzdy, která je jedním z hlavních motivátorů. Nicméně většina zaměstnavatelů k tomu nemá dostatečné finanční prostředky. Řešením by mohly být například výhodnější pracovní podmínky ve formě flexibilní a zkrácené pracovní doby nebo více dní volna.

Z hlediska hodnocení příležitostí externích vlivů je největší z nich je postupná přeměna ekonomiky z lineární na cirkulární, která šetří zdroje a zároveň

minimalizuje vzniklý odpad. S tím souvisí také přísnější kroky k ochraně životního prostředí, jehož situace je čím dál vážnější. Spolupráce jednotlivých států nebo podniků na mezinárodní úrovni umožňuje snažší vývoj oběhového hospodářství a to především prostřednictvím legislativní úpravy (Nový akční plán pro oběhové hospodářství).

Růst cen energií je zatím nejhorší hrozbou pro projekt i samotný podnik. Pokud stát nebude dostatečně podnikatele finančně podporovat, bude velký počet z nich „bojovat o přežití“. Ohroženy jsou firmy nezávisle na jejich velikosti, protože růst cen je za poslední rok markantní. Vývoj energetické krize není stále příznivý. Řešením by mohlo být na úrovni Evropské unie omezení vysokých příjmů výrobců elektřiny z neplynových zdrojů a zajištění finančních prostředků ze státních rozpočtů jako pomoc pro zasažené odběratele (Dvořák, 2022).

10.2 Vyhodnocení projektu podle CBA

Na základě výsledků ukazatelů CBA v tabulce č. 5 lze konstatovat, že návratnost investice bez dotace by byla nedostačující, a proto mohl být projekt podpořen příspěvkem EU. Podle doby návratnosti by se vynaložené kapitálové výdaje měly splatit přibližně za 10 let od začátku provozu technologie. Rentabilita projektu byla již na začátku projektu vyhovující. Vnitřní výnosové procento splňuje v obou případech podmínku, že je vyšší než stanovená diskontní sazba. Dá se předpokládat, že projekt bude v budoucích obdobích výnosný. Příjmy z investice jsou podle výsledných hodnot čisté současné hodnoty se zvážením dotace vyšší než kapitálové výdaje. Projekt mycí linky před podáním žádosti o veřejnou podporu podle CBA splnil všechny podmínky a byl schválen.

Při současném zvážení provozu linky je projekt podle vedoucího výroby úspěšný, protože došlo k navýšení kapacity na 2 100 t/rok zpracování odpadu. Rostoucí ceny se naštěstí však zatím nijak významně nepromítají do konečných cen zákazníkům MATEO. Celkový ekonomický přínos mycí linky nicméně nelze nyní přímo vyhodnotit, neboť bylo zařízení uvedeno do provozu teprve před pár měsíci a podnik nezná finální data za rok 2022. Jednatelé podniku jsou ale s mycí technologií velmi spokojeni a zvažují pořízení dalších odpadních systémů.

10.3 Návrh a doporučení podnikové strategie

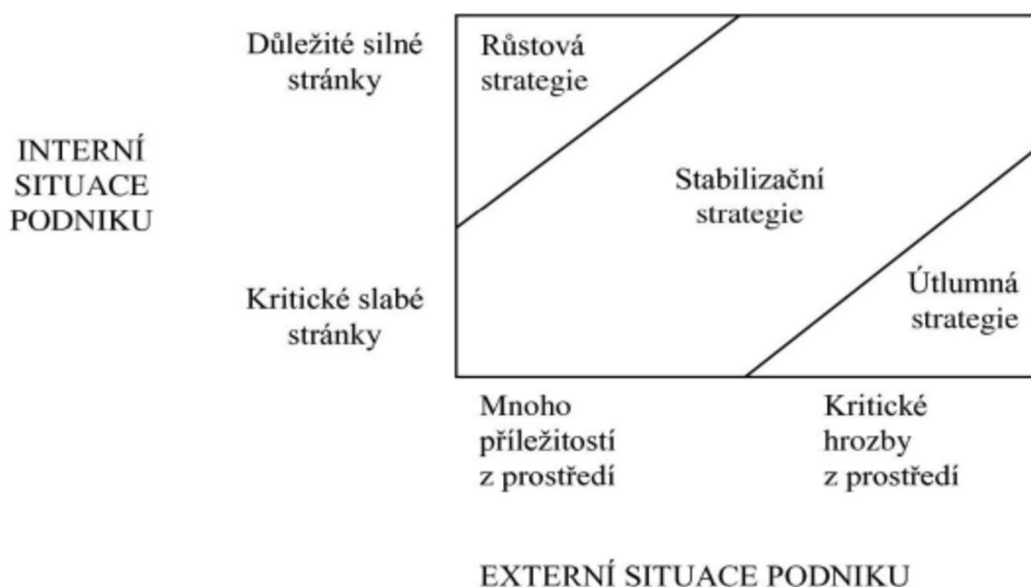
Po úspěšném projektu mycí linky chce podnik MATEO pokračovat v investicích, které by přispěly zefektivnění a zkvalitnění procesu výroby recyklovaných obalových výrobků z plastů. Podle Moravce (2009) si pro formulaci **budoucí strategie** musí firma klást otázky „Co?“ a „Jak?“. Záleží, co chce tedy podnik vyřešit a jakým způsobem. V oblasti projektového řízení a veřejné podpory formulovalo vedení firmy tyto **problémy a cíle**:

- zajištění soběstačnosti v oblasti surovin pro výrobu recyklovaných plastových obalů (PE a LDPE),
- snížení cen vstupů a zajištění kvality suroviny,
- rozvíjení udržitelného a ekologického přístupu v celém podniku.

V případě firemní strategie lze rozlišit tyto 4 postupy (Konečný a Gregušová, 2012):

- **expanze** – zaměření se na nové oblasti nebo rozšíření podnikání,
- **stabilita** – pokračování ve stávající činnosti a zkvalitnění procesů,
- **omezení** – zredukování současných aktivit v různých oblastech,
- **kombinace** – kombinování jednotlivých alternativ, souběžně a sekvenčně.

Strategie podniku se dají rozdělit i na základě výsledků SWOT analýzy, které značí obrázek č. 14:

Zdroj: (Konečný a Gregušová, 2012)

Obr. 14 Strategie podniku podle SWOT analýzy

Nejvhodnější formou postupu k vybraným podnikovým cílům je **strategie stability (stabilizační strategie v rámci SWOT)**. Za předpokladu, že chce podnik pokračovat ve stejné činnosti výroby recyklovaných obalů a chce se také orientovat na kvalitu suroviny, lze doporučit strategii stability, případně **expanzi** v rozšiřování technologií výroby nebo očištění odpadního materiálu.

Americký ekonom Michael Porter rozlišuje tzv. **generické strategie** na základě konkureční výhody (strategie nízkých nákladů nebo strategie diferenciacce produktu) a soustředění pozornosti (odvětvová strategie nebo segmentová strategie). Pokud se podnik vydá cestou nízkých nákladů, může se soustředit na celé odvětví (strategie vůdce v nákladech) anebo soustředí pozornost na úzký trh. V opačném případě podnik odlišuje své produkty (diferenciacce) opět buď v celém odvětví nebo na ohraničeném trhu (Moravec, 2009).

Při zohlednění generických strategií a cílů podniku MATEO lze uvažovat nad **strategií vůdcovství v nákladech**, která je aplikována převážně na podniky s větším tržním podílem, s nákladovými výhodami jako např.: státní pomocí nebo na výrobce s úspornými a organizovanými procesy.

Podle autorů projektu Education in Strategic Management for SMEs Managers/Owners (2015) se v rámci této generické nákladové strategie nízkých nákladů jedná většinou o stabilní trh se standardními výrobky se základní funkčností. Podnik se sice snaží minimalizovat výrobní náklady, ale měl by zachovat nebo zvýšit prostředky na kvalitu a inovace. Ke strategii se váže i několik rizik. Konkurence může snadno okopírovat procesy a styl výroby těchto produktů. Zákazníci se mohou začít zajímat o kvalitnější a odlišné výrobky. To by nemělo platit ale u recyklovaných obalových materiálů firmy MATEO, protože lidé poslední dobou více kladou důraz na ekologické produkty. Další hrozbou je přizpůsobení cen konkurence, která se snaží „ukrást“ tržní podíl. V současnosti je však podle jednatelů MATEO malé riziko, že by na jejich trh vstoupil podnik se stejným zaměřením a velikostí. Vzhledem k velkoobjemové výrobě hrozí i nepředvídatelné změny technologií a mohou být vyžadovány další investice k jejich přizpůsobení. V oblasti ochrany životního prostředí roste však počet forem podpory projektů, které na změny environmentálních technologií reagují a finančně přispívají podnikatelům k těmto investičním záměrům.

Doporučení

Současní jednatelé firmy MATEO PACKING s. r. o. řídí podnik už přes 20 let a v průběhu tohoto období stanovili základní fungující podnikové principy a procesy odvíjející se od specializované činnosti v oblasti výroby a prodeje obalových materiálů. Podnikání s sebou však přináší mnohá úskalí a překážky, které lze překonat například pomocí efektivního **strategického plánování**.

Vedení formulovalo problémy a cíle, na které se chce zaměřit v průběhu dalších let. Jedná se o nezávislost v oblasti surovin pro výrobu recyklovaného obalového materiálu. To znamená, že si podnik sám vyrábí recyklát z očištěných fólií pro výrobu nových obalových materiálů a tím si zároveň zajistí sám kvalitu vstupního materiálu a nižší náklady, než kdyby odebíral recyklovaný materiál od obchodních partnerů. Jednatelé zároveň chtějí v rámci nejen své odpovědnosti nadále uplatňovat **ekologický a udržitelný přístup**.

Nejvhodnější budoucí strategie pro podnik MATEO – stabilizační strategie a vůdcovství v nákladech se týkají upoutání pozornosti firmy na zkvalitnění podnikových procesů a minimalizaci nákladů nebo úspory zdrojů. Na základě spolupráce s dotačními specialisty podnik monitoruje možnosti financování svých investičních záměrů pomocí **veřejné podpory**, které by přispěly zefektivnění a modernizaci výrobního provozu a zároveň ušetřily náklady nebo vstupní zdroje.

Současnými řešenými projekty firmy MATEO v oblasti **energetické oblasti** je proto pořízení fotovoltaických systémů, které mají uspořit až 10 % roční spotřeby energie a podnik se alespoň částečně může stát nezávislým na energetických dodávkách. Součástí balíčku **Fit for 55**¹³ jsou totiž i postupy a příležitosti pro oblast obnovitelných zdrojů energie a její účinnosti.

Vzhledem k úspěchům dotačního financování recyklačních technologií lze při stabilní strategii doporučit také další čerpání podpory z podporovaných aktivit v oblasti **odpadového hospodářství** (např. přes OPŽP 2021-2027).

Poslední doporučení se vztahuje k podnikové strategii a týká **společenské odpovědnosti (CSR)** a **stakeholderů** (zainteresovaných osob v okolí podniku),

¹³ Fit for 55 je soubor legislativních návrhů, jenž byl představen v červenci 2021 v návaznosti na Green Deal a má přinést podpůrná opatření ke snížení 55 % evropských emisí skleníkových plynů (v porovnání s rokem 1990) do roku 2030 v rámci transformace k uhlíkové neutralitě do roku 2050 (Rada EU a Evropská rada, 2022).

kteří mají podle Částka (2010) významný podíl na výkonnosti firmy. Podnik by neměl zapomínat na požadavky nebo zájmy stakeholderů a integrovat je do svých CSR aktivit. Manažeři podniku MATEO by se ve společenské odpovědnosti mimo environmentální oblast měli věnovat více i ekonomickým a sociálním opatřením. Na základě vztahů se stakeholdery a uplatňování závazků CSR může podnik vybudovat dlouhodobou a silnou strategii (IPSOS, 2021).

Závěr

Cílem diplomové práce bylo na základě legislativní úpravy veřejné podpory a pohledem teorie veřejných financí vymezit význam veřejné podpory v oblasti udržitelnosti a posléze vyhodnotit na případové studii dopad konkrétní veřejné podpory udělené v rámci Operačního programu Životní prostředí (OPŽP 2014-2020) na podnik MATEO PACKING s. r. o. a jeho okolí.

Teoretická část práce shrnovala problematiku udržitelnosti a ochrany životního prostředí v oblasti plastů a obalových materiálů. Veřejná podpora byla legislativně vymezena z hlediska veřejných financí a v souvislosti s podnikáním a ochranou hospodářské soutěže.

V **praktické části** byly řešeny možnosti financování investičních projektů a na základě případové studie dotačního projektu mycí linky společnosti MATEO PACKING s. r. o. a analýzy SWOT a CBA byla navržena podniková strategie a doporučení dalších kroků pro podnik.

Výsledky metod SWOT a CBA značí úspěch projektu. Bylo zjištěno, že pozitivní faktory projektu / podniku silně převažují nad negativními. Nejsilnější stránkou byla označena zkušenost podniku v oboru výroby a recyklace obalových materiálů. Nejslabší stránkou byl podle zaměstnanců podniku nedostatek kvalifikovaných pracovníků linky, který lze však vyřešit například výhodnějšími pracovními podmínkami a motivátory pro potenciální uchazeče. Nejvýznamnější příležitostí je transformace ekonomiky na oběhové hospodářství a s tím související nastavená opatření, která mohou zvýšit konkurenceschopnost podniku. Největší hrozbou se jeví růst cen energií. Podnik je však na tuto situaci dobře připraven z hlediska zastropování cen energií vládou ČR a předem nakoupených energií. Cost-benefit analýza byla vypracována jako příloha žádosti o podporu k dotačnímu projektu mycí linky. Na základě příznivých výsledků ukazatelů a splnění všech podmínek mohl být projekt schválen.

Po vyhodnocení metod SWOT a CBA byla formulována **budoucí strategie podniku**. Jedná se o stabilizační postup, který se zaměřuje na svou stávající činnost a zkvalitnění podnikových procesů. Podle teorie generických strategií Michaela Portera lze aplikovat strategii vůdcovství v nákladech na činnost společnosti MATEO, protože se jedná o podnik s větším tržním podílem na trhu

recyklovaných plastových obalových materiálů a s nákladovými výhodami, což představuje veřejná podpora ve formě dotace.

Podniku MATEO bylo **doporučeno** soustředit se více na dlouhodobé strategické plánování spolu se stakeholdery a nadále rozvíjet ekologický a udržitelný přístup podniku pomocí čerpání podpory z oblasti odpadového hospodářství.

Na základě výsledků a propojení teorie s případovou studií v praktické části lze konstatovat, že je veřejná podpora v oblasti udržitelnosti **nezbytným prostředkem pomoci k přeměně lineární ekonomiky na cirkulární** a je důležité v ní pokračovat na státní i mezinárodní úrovni.

Seznam literatury

10 kroků k získání dotace. *DotaceEU* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, c2022 [cit. 2022-09-22]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

114. výzva Ministerstva životního prostředí. *Operační program Životní prostředí* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 12. 12. 2018 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: https://opzp.cz/files/documents/storage/2018/12/12/1544621815_114%20v%C3%BDzva%20PO3_modifikace_1_final.pdf

3.4. Generické konkurenční strategie. *E-learningový portál strategického řízení* [online]. Projekt: Education in Strategic Management for SMEs Managers/Owners, 10. 7. 2015 [cit. 2022-10-26]. Dostupné z: <https://strategy4smes.mendelu.cz/detail-clanku/3-4>

About UN Environment Programme. *UNEP – UN Environment Programme* [online]. Nairobi: UNEP, [2022] [cit. 2022-06-12]. Dostupné z: <https://www.unep.org/about-un-environment>

ALBU, Angela a Mihaela BÎRSAN. Packaging options and theirs impacts on the environment. *ResearchGate* [online]. Suceava: Stefan cel Mare University, 2011 [cit. 2022-08-23]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/297425618_Packaging_options_and_the_irs_impacts_on_the_environment

Alokace prostředků z fondů EU na projekty (2020). *Envirometr* [online]. Praha: CENIA a MŽP, 2021 [cit. 2022-08-10]. Dostupné z: <https://www.envirometr.cz/data/alokace-prostredku-z-fondu-eu-na-projekty-2020>

ANYLOPEX PLUS. *Projektová dokumentace*. Praha, 2020.

BADAL, Tomáš. SWOT analýza. *Mendelova univerzita v Brně* [online]. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2012 [cit. 2022-11-02]. Dostupné z: http://user.mendelu.cz/xbadal/Studijni%20opory/Hospodarska%20informatika/Stud_mat/SWOT%20anal%FDza.pdf

Balíček „Fit for 55“. *Rada EU a Evropská rada* [online]. Brusel: Rada EU a Evropská rada, 31. 10. 2022 [cit. 2022-11-07]. Dostupné z:

<https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/green-deal/fit-for-55-the-eu-plan-for-a-green-transition/>

BEZ SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI SE KVALITNÍ FIREMNÍ STRATEGIE NEOBEJDE. *Asociace společenské odpovědnosti* [online]. Praha: IPSOS, 7. 5. 2021 [cit. 2022-11-03]. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/bez-spolecenske-odpovednosti-se-kvalitni-firemni-strategie-neobejde/>

CBA – příručka žadatele. *API - Agentura pro Podnikání a Inovace* [online]. Praha: Agentura pro Podnikání a Inovace (API), 2016 [cit. 2022-10-05]. Dostupné z: https://www.agentura-api.org/wp-content/uploads/2016/06/CBA-p%C5%99%C3%ADru%C4%8Dka-%C5%BEadatele_4.0.pdf

CBA: Projekt - Pořízení technologie na materiálové využití plastových odpadů pro společnost MATEO PACKING s.r.o. *ISKP14+ (MS2014+)* [online portál (aplikace)]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022 [cit. 2022-10-05]. Dostupné z: <https://mseu.mssf.cz/>

Cirkulární ekonomika jako téma současnosti, kdy se normou stává udržitelné podnikání. *Průmyslová ekologie* [online]. Praha: Průmyslová ekologie, 7. 11. 2022 [cit. 2022-11-08]. Dostupné z: <https://www.prumyslovaekologie.cz/info/cirkularni-ekonomika-jako-tema-soucasnosti-kdy-se-normou-stava-udrzitelne-podnikani>

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs). *OSN Česká republika ...* [online]. Praha: Informační centrum OSN v Praze, 7. 6. 2017 [cit. 2022-06-12]. Dostupné z: <https://www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/>

Co je to PESTLE analýza? Projděte si jednoduchý návod, jak na ni. *MyTimi* [online]. Praha: myTimi, 24. 9. 2021 [cit. 2022-09-22]. Dostupné z: <https://www.mytimi.cz/co-je-to-pestle-analyza-projdete-si-jednoduchy-navod-jak-na-ni/>

Commission Recommendation of 6 May 2003 concerning the definition of micro, small and medium-sized enterprises (2003/361/ES). Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=celex:32003H0361>

ČÁSTEK, Ondřej. *Využití stakeholderského přístupu při strategické analýze podniku* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2010 [cit. 2022-11-03]. ISBN 978-80-210-7743-0. Dostupné z: <https://is.muni.cz/do/rect/nakladatelstvi/publikace/210-7743/210-7743-e-book.pdf>

ČERNÝ, Filip. Recyklace plastových obalů v Česku nefunguje. Většina se jich spálí. ČT24 [online]. Praha: Česká televize, 28. 3. 2021 [cit. 2022-09-04]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/ekonomika/3289301-recyklace-plastu-v-cesku-nefunguje-vetsina-odpadu-se-spali>

Česko se nevzpamatovalo z proticovidových opatření. V EU patří k nejhorším. *Seznam Zprávy* [online]. Praha: ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ, 25. 7. 2022 [cit. 2022-08-08]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-firmy-cesko-se-stale-nevzpamatovalo-proticovidovych-opatreni-v-eu-patri-k-nejhorsim-209737>

ČIŽINSKÁ, Romana. *Základy finančního řízení podniku*. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0194-8.

DEFINIČNÍ ZNAKY VEŘEJNÉ PODPORY. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), c2012–2022 [cit. 2022-03-05]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/definicni-znaky-verejne-podpory.html>

DIVINOVÁ, Jana. Firmám chybějí zaměstnanci. Výše mzdy je teď důležitější než jistota práce. *Peníze.cz* [online]. Praha: NextPage Media, 7. 9. 2022 [cit. 2022-10-19]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/pracovni-pomer/436553-firmam-chybeji-zamestnanci-vyse-mzdy-je-ted-dulezitejsi-nez-jistota-prace>

Doba plastová je u konce...?. *EY Česká republika* [online]. Praha: EY, 19. března 2021 [cit. 2022-08-24]. Dostupné z: https://www.ey.com/cs_cz/climate-change-sustainability-services/doba-plastova-je-u-konce

Dohoda o partnerství pro programové období 2014–2020. *Dotace (eAGRI)* [online]. Praha: Ministerstvo zemědělství, 15. 11. 2014 [cit. 2022-07-20]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/zakladni-informace/programove-dokumenty/dohoda-o-partnerstvi-pro-programove.html>

DOLEČEK, Marek. Hospodářská soutěž. *BusinessInfo.cz* [online]. Praha: CMI News, 25.10.2021 [cit. 2022-07-12]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/hospodarska-soutez-ppbi/>

Doporučení pro stanovení typu Veřejné podpory u 114. Výzvy – SC 3.2. *Operační program Životní prostředí* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2018 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z:

https://www.opzp.cz/files/documents/storage/2018/11/22/1542896141_Doporu%C4%8Den%C3%AD%20pro%20stanoven%C3%AD%20typu%20Ve%C5%99ejn%C3%A9%20podpory_114.pdf

DŮVODOVÁ ZPRÁVA. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, 2020 [cit. 2022-09-04]. Dostupné z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/media2/file/2009/File40453.pdf?attachment-filename=6812696-2020-06-18-duvodova-zprava-6881334.pdf>

DVOŘÁK, Tomáš. Energetická krize a její příčiny, projevy a možnosti řešení. *EPRAVO.CZ* [online]. Praha: EPRAVO.CZ, 12. 10. 2022 [cit. 2022-10-19]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/aktualne/energeticka-krize-a-jeji-priciny-projevy-a-moznosti-reseni-115367.html>

ENCYKLOPEDIE PLASTŮ: PLASTY A PLASTOVÉ OBALY A JEJICH VYUŽITÍ. *Samosebou* [online]. Samosebou, 02.07.2021 [cit. 2022-08-16]. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/2021/07/02/plastiveda-plasty-a-plastove-obaly-a-jejich-vyuziti/>

Enduring Ideas: The 7-S Framework. *McKinsey & Company* [online]. New York: McKinsey & Company, March 1, 2008 [cit. 2022-09-22]. Dostupné z: <https://www.mckinsey.com/capabilities/strategy-and-corporate-finance/our-insights/enduring-ideas-the-7-s-framework>

EVROPSKÁ KOMISE. *Ekoinovace – klíč k budoucí konkurenceschopnosti Evropy* [online]. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, [2013] [cit. 2022-06-07]. ISBN 978-92-79-26459-7. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/environment/pubs/pdf/factsheets/ecoinnovation/cs.pdf>

Financování, granty a dotace Evropské unie. *Evropská unie* [online]. Brusel: Evropská komise, 2022 [cit. 2022-03-09]. Dostupné z: https://european-union.europa.eu/live-work-study/funding-grants-subsidies_cs

FLEK, Vladislav. *Mikroekonomie II pro prezenční a kombinovanou formu studia*. Vydání první. Mladá Boleslav: ŠAVŠ o.p.s, 2019. 120 stran. ISBN 978-80-87042-92-2.

FOTR, Jiří a Ivan SOUČEK. *Investiční rozhodování a řízení projektů*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3293-0.

FOTR, Jiří, Emil VACÍK, Ivan SOUČEK, Miroslav ŠPAČEK a Stanislav HÁJEK. *Tvorba strategie a strategické plánování: Teorie a praxe*. 2., aktualizované a doplněné vydání. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-2499-2.

Global Terrorism Index 2022. *ReliefWeb - Informing humanitarians worldwide* [online]. Sydney: Institute for Economics and Peace (IEP), 2 Mar 2022 [cit. 2022-07-07]. Dostupné z: <https://reliefweb.int/report/world/global-terrorism-index-2022>

GRAFICKÝ MANUÁL POVINNÉ PUBLICITY: Operační program Životní prostředí 2014–2020. *Operační program Životní prostředí* [online]. Praha: Státní fond životního prostředí ČR, 2021 [cit. 2022-10-11]. Dostupné z: https://2014-2020.opzp.cz/files/documents/storage/2022/08/10/1660140277_GM_OPZP-2014_povinna-publicita_09-2021.pdf

Greenwashing. *Iniciativa No Greenwashing* [online]. Iniciativa No Greenwashing [cit. 2022-07-04]. Dostupné z: <https://www.nogreenwashing.cz/>

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ. *Veřejné finance*. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-301-0.

HÁVOVÁ, Naděžda. Udržitelnost je zdevalvovaná. Ta pravá spočívá v tom, kolik toho nakupujete, říká designérka Štěrbová. *Portál Českého rozhlasu* [online]. Praha: Český rozhlas, 18. říjen 2021 [cit. 2022-06-29]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/udrzitelnost-je-zdevalvovana-ta-prava-spociva-v-tom-kolik-toho-nakupujete-rika-8598814>

HEAGNEY, Joseph. *Fundamentals of Project Management*. 5th ed. New York: HarperCollins (dříve AMACOM), 2016. ISBN 978-0-8144-3736-0.

HERMUNSDOTTIR, Fanny a Arild ASPELUND. Sustainability innovations and firm competitiveness: A review. *Journal of Cleaner Production* [online]. Elsevier, 20 January 2021, (280) [cit. 2022-07-18]. ISSN 0959-6526. Dostupné z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652620347594>

HOBZA, Vladimír. *Ekonomie 2: Veřejné finance a měnová politika a jejich vliv na financování sportu, cíle měnové politiky a vztah měnové a rozpočtové*

politiky. *Publi* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014 [cit. 2022-09-01]. Dostupné z: <https://publi.cz/books/162/06.html>

HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-278-6.

HOSNEDLOVÁ, Pavla. Naplňování evropského cirkulárního plánu zpomalila pandemie. Konkrétní legislativa se teprve formuje. *EURACTIV* [online]. Praha: EURACTIV, 6. 10. 2021 [cit. 2022-10-18]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/obehove-hospodarstvi/news/naplnovani-evropskeho-cirkularniho-planu-zpomalila-pandemie-konkretni-legislativa-se-teprve-formuje/>

How to Talk About Sustainability to People Who Aren't Environmentalists. *The Guardian* [online]. New York: Guardian Sustainable Business Network (GSB), 12.10.2010 [cit. 2022-07-07]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/sustainable-business/talk-sustainability-people-environment-argument>

HRDÝ, Milan. *Hodnocení ekonomické efektivnosti investičních projektů EU*. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-7357-137-4.

Chceme Cirkulární Česko: Miliarda korun zamíří na podporu projektů oběhového hospodářství. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 17.08.2022 [cit. 2022-10-11]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/news_20220817_chceme_cirkularni_cesko_miliarda_korun_zamiri_na_podporu_projektu_obehoveho_hospodarstvi

Chemická recyklace plastového odpadu. *BASF* [online]. Praha: BASF, c2022 [cit. 2022-08-24]. Dostupné z: <https://www.basf.com/cz/cs/who-we-are/sustainability/chemcycling.html>

Implementace Strategického rámce ČR 2030 a Agendy 2030. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. Praha: Odbor průmyslové ekologie, 13.6.2019 [cit. 2022-08-04]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/prumysl/prumysl-a-zivotni-prostredi/udrzitelny-rozvoj/implementace-strategickeho-ramce-cr-2030-a-agendy-2030--246891/>

Informační centrum: EVROPSKÁ KOMISE UPRAVILA VÝŠI ZÁKLADNÍ SAZBY PRO VÝPOČET REFERENČNÍ A DISKONTNÍ SAZBY V ČESKÉ

REPUBLICCE. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), c2012-2022, 30. 8. 2022 [cit. 2022-08-30]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/tiskove-zpravy/verejna-podpora/3385-evropska-komise-upravila-vysi-zakladni-sazby-pro-vypocet-referencni-a-diskontni-sazby-v-ceske-republice.html>

Investiční pobídky. *Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest* [online]. Praha: Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest, c1994–2022 [cit. 2022-08-30]. Dostupné z: <https://www.czechinvest.org/cz/Sluzby-pro-investory/Investicni-pobidky>

Jak na to. *Operační program Životní prostředí* [online]. Praha: Státní fond životního prostředí ČR, 28. 7. 2022 [cit. 2022-09-12]. Dostupné z: <https://opzp.cz/jak-na-to/>

Jak vypadá udržitelný plastový obal?. *Svět balení ...* [online]. Praha: ATOZ STUDIO, 6. září 2020 [cit. 2022-08-16]. Dostupné z: <https://www.svetbaleni.cz/2020/09/06/jak-vypada-udrzitelny-plastovy-obal/>

JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. Strategický marketing: Specifické metody marketingové situační analýzy. *BusinessInfo.cz* [online]. Praha: Grada, 12.11.2009 [cit. 2022-09-19]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/metody-marketingove-situacni-analyzy/>

JANÍKOVÁ, Simona. Jak na udržitelné podnikání. *Hospodářské noviny - byznys, politika, názory* [online]. Praha: Economia, 13. 12. 2018 [cit. 2022-06-29]. Dostupné z: <https://archiv.hn.cz/c1-66383970-jak-na-udrzitelne-podnikani>

Je marketingová strategie pro menší a střední podniky opravdu důležitá?. *FastCentrik* [online]. Ostrava: NetDirect, 26.11.2021 [cit. 2022-09-19]. Dostupné z: <https://www.fastcentrik.cz/blog/marketingova-strategie-pro-mensi-a-stredni-podniky>

Jednotný trh. *Portál Evropské unie* [online]. Brusel: Evropská komise, 13. 3. 2019 [cit. 2022-07-20]. Dostupné z: https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/single-market_cs

KAILI, Eva, Dimitrios PSARRAKIS a Raz VAN HOINARU, ed. *New Models of Financing and Financial Reporting for European SMEs: A Practitioner's View*. London: Palgrave Macmillan, 2019. ISBN 978-3-030-02830-5.

KANTOR, Tomáš a Dan MAREK. PROJEKTOVÉ TECHNIKY A DOVEDNOSTI: SWOT ANALÝZA. *DocPlayer* [online]. Velké Karlovice, 2010 [cit. 2022-09-22]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/1126547-Projektove-techniky-a-dovednosti-swot-analyza.html>

KARSH, Ellen a Arlen Sue FOX. *The Only Grant-Writing Book You'll Ever Need*. 5th ed. New York: Basic Books, 2019. ISBN 978-1-5416-1781-0.

KINDL, Jiří a kol. *Soutěžní právo*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-806-1.

KNAP, Karel. *Právo hospodářské soutěže*. Praha: Orbis, 1973.

KONEČNÝ, Miloslav a Markéta GREGUŠOVÁ. STRATEGICKÝ MANAGEMENT. *Projekty s podporou EU - VŠB-TU Ostrava* [online]. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, 2012 [cit. 2022-10-26]. Dostupné z: https://projekty.fs.vsb.cz/459/ucebniopory/Strategicky_management.pdf

Konsolidovaná znění Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie (2016/C 202/01). Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=celex:12016ME/TXT>

KOSUB, Tomáš. *Zelená ekonomika* [online]. Praha: Asociace pro mezinárodní otázky, Listopad 2016, 10 [cit. 2022-06-15]. Dostupné z: https://www.studentsummit.cz/wp-content/uploads/2019/02/UNEA_zelena_ekonomika_final.pdf

KRAUSE, Josef. *Podniková environmentální strategie*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-560-6.

KUPSOVÁ, Eva. SWOT analýza v dotačních projektech. Jak na ni. *LinkedIn* [online]. 7. 9. 2015 [cit. 2022-09-19]. Dostupné z: <https://cz.linkedin.com/pulse/swot-anal%C3%BDza-v-dota%C4%8Dn%C3%ADch-projektech-jak-na-ni-eva-kupsova>

Legislativa: Hospodářská soutěž. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), c2012-2022 [cit. 2022-08-30]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/legislativa/hospodarska-soutez.html>

Lindner Washtech. *Finální nákres*. Grossbottwar, 2021.

Lineární vs cirkulární ekonomika. *Ekolamp* [online]. Praha: EKOLAMP, 9. 7. 2019 [cit. 2022-08-17]. Dostupné z:

<https://www.ekolamp.cz/data/web/ekokoutek/cirkularni-ekonomika-a5.pdf>

MALÝ, Ivan a kolektiv. *VEŘEJNÁ EKONOMIE: DISTANČNÍ STUDIJNÍ OPORA* [online]. Brno: Ekonomicko-správní fakulta MU, 2016 [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: https://dl1.cuni.cz/pluginfile.php/467034/mod_resource/content/2/DSO_III_2016.pdf

MANKIW, Gregory. *Zásady ekonomie*. Praha: Grada, 1999. ISBN 978-80-7169-891-3.

MARTINOVSKÝ, Petr. Sekuritizace hrozby nedostatku vody v České republice. *Obrana a strategie*. Brno: Univerzita obrany, 2009, 9(2), 25-48. ISSN 1802-7199.

Mechanická, energická a chemická recyklace plastů – rozdíly, přínosy i rizika. *Obaly 21* [online]. Praha: Nadační fond Technologie pro 21. století, 31. 8. 2021 [cit. 2022-08-24]. Dostupné z: <https://www.obaly21.cz/mechanicka-energicka-a-chemicka-recyklace-plastu-rozdily-prinosy-i-rizika/>

MERNA, Jan. *VYSOKÁ ŠKOLA CHEMICKO-TECHNOLOGICKÁ V PRAZE. Recyklace LDPE: úspory zdrojů*. Praha, 2014. Zpráva pro společnost Thomas Verpackungen Union s.r.o.

MERTOVIÁ, Jana. Odpad zdrojem. Cirkulární ekonomika je cesta z krize, říkají její propagátoři. *Forbes* [online]. Praha: Forbes, 25. února 2021 [cit. 2022-08-17]. Dostupné z: <https://forbes.cz/odpad-zdrojem-cirkularni-ekonomika-je-cesta-z-krize-rikaji-jeji-propagatori/>

Města a obce si stále více užívají tzv. door to door odpadové hospodářství. *GRANTEX* [online]. Praha: GRANTEX, 15. ledna 2021 [cit. 2022-07-21]. Dostupné z: <https://www.grantex.cz/blog/mesta-a-obce-si-stale-vice-uzivaji-tzv-door-to-door-odpadove-hospodarstvi>

METODICKÉ DOPORUČENÍ PRO OBLAST VEŘEJNÉ PODPORY: Kdy se o veřejnou podporu nejedná (aneb opatření veřejnou podporu nezakládající). *DotaceEU* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj (Národní orgán pro koordinaci), 2018 [cit. 2022-08-30]. Dostupné z:

https://www.dotaceeu.cz/getmedia/33b9d999-0efa-43bd-8bf7-bb68b7aa166f/MD-VPo_priloha-02_Opatreni-verejnou-podporu-nezakladajici.pdf.aspx?ext=.pdf

MORAVEC, Zdeněk. Strategie a strategická analýza. *Vysoká škola ekonomie a managementu* [online]. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu (VŠEM), 2009 [cit. 2022-10-26]. Dostupné z: https://www.vsem.cz/data/data/sis-texty/studijni-texty-bc/st_man_ssa_moravec.pdf

Mýty o obalech: Plasty škodí životnímu prostředí a je jich zbytečně moc. *Udržitelný obal* [online]. Slušovice: Greiner Packaging Slušovice, 8. dubna 2021 [cit. 2022-08-18]. Dostupné z: <https://udrizitelnyobal.cz/myty-o-obalech-plasty-skodi-zivotnimu-prostredi-a-je-jich-zbytecne-moc/>

Nařízení č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-9-1]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Nařízení č. 428/2021 Sb., o přípustné míře veřejné podpory v regionech soudržnosti České republiky. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-9-8]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Nařízení č. 458/2021 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 221/2019 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o investičních pobídkách, ve znění nařízení vlády č. 514/2020 Sb.. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-8-30]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=celex:32004R0794>

Nařízení Komise (EU) 2015/2282 ze dne 27. listopadu 2015, kterým se mění nařízení (ES) č. 794/2004, pokud jde o formuláře pro oznamování státní podpory a informační listy. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2015.325.01.0001.01.CES

Nařízení Komise (EU) č. 360/2012 ze dne 25. dubna 2012 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis udílenou podnikům

poskytující služby obecného hospodářského zájmu. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32012R0360>

Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32014R0651>

Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32003R0001>

Nařízení Rady (EU) 2015/1588 ze dne 13. července 2015 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na určité kategorie horizontální státní podpory (kodifikované znění). Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/ALL/?uri=CELEX%3A32015R1588>

Nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (kodifikované znění). Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX%3A32015R1589>

Naše programy. *INCIEN* [online]. Praha: Institut cirkulární ekonomiky - INCIEN, 31. 8. 2021 [cit. 2022-08-17]. Dostupné z: <https://incien.org/nase-programy/>

NEWTON, Adrian a Elena CANTARELLO. *An Introduction to the Green Economy: Science, systems and sustainability*. Abingdon: Routledge, 2014. ISBN 978-0-415-71160-9.

Nové povinnosti vyplývající z novely zákona o obalech. *Průmyslová ekologie* [online]. Praha: Průmyslová ekologie, 14. 10. 2022 [cit. 2022-10-18]. Dostupné z: <https://www.prumyslovaekologie.cz/info/nove-povinnosti-vyplyvajici-z-novely-zakona-o-obalech-ii>

Nový výzkum ukazuje, že udržitelnost mění přístup podniků k inovacím obalů. *Smurfit Kappa - Papír | Obaly | Řešení* [online]. Dublin: Smurfit Kappa, 25. 6. 2020 [cit. 2022-08-02]. Dostupné z: <https://www.smurfitkappa.com/cz/newsroom/2020/new-research-reveals-sustainability-is-transforming-businesses-approach-to-packaging-innovation>

O GA ČR. *Grantová agentura České republiky* [online]. Praha: Grantová agentura České republiky (GA ČR), c2022 [cit. 2022-09-14]. Dostupné z: <https://gacr.cz/o-ga-cr/o-nas/>

Obalové materiály. *MATEO PACKING* [online]. Luštěnice: MATEO PACKING, 2018 [cit. 2022-08-18]. Dostupné z: <https://www.mateopacking.cz/cs/sluzby/obalove-materialy/7>

Odpadové hospodářství. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí, c2008–2022 [cit. 2022-08-31]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/odpadove_hospodarstvi

Operační program Životní prostředí 2014 – 2020. *Operační program Životní prostředí* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2019 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: https://opzp.cz/files/documents/storage/2019/12/18/1576675589_PD_OP%C5%B DP_2014-2020_v7.pdf

OPŽP 2021–2027. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí, c2008–2022 [cit. 2022-10-11]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/opzp_2021_2027

PAVELKA, Tomáš. MAKROEKONOMIE: ZÁKLADNÍ KURZ. *VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU (VŠEM)* [online]. Praha: VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU, 2006 [cit. 2022-08-25]. Dostupné z: https://www.vsem.cz/data/data/sis-ukazky-kapitol/uc_mak_kapitola.pdf

PETERSEN, Lainie. Role of Business in Environmental Protection. *Small Business - CHRON* [online]. Houston: Houston Chronicle, 12. 3. 2019 [cit. 2022-08-12]. Dostupné z: <https://smallbusiness.chron.com/role-business-environmental-protection-59370.html>

Plastové obaly - vzestup, pád a vše mezi tím. *Blog DS Smith* [online]. Jílové: DS Smith, c2022 [cit. 2022-08-16]. Dostupné z: <https://blog.dssmith.com/cz/plastove-obaly-vzestup-pad-a-vse-mezi-tim>

POLÁŠEK, David. Přináší novela rozpočtových pravidel jasná pravidla pro dotační proces?. *Právní prostor* [online]. Ostrava: ATLAS consulting, 18.01.2018 [cit. 2022-

07-21]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/spravni-pravo/prinasi-novela-rozpocetovych-pravidel-jasna-pravidla-pro-dotacni-proces>

Politika soudržnosti EU: Komise přijala dohodu o partnerství s Českou republikou na období 2021–2027 ve výši 21,4 miliardy eur. *Evropská komise* [online]. Brusel: Evropská komise, 24. květen 2022 [cit. 2022-07-20]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_22_3209

Poplatky v oblasti ochrany ŽP (2020). *Envirometr* [online]. Praha: CENIA a MŽP, 2021 [cit. 2022-08-11]. Dostupné z: <https://www.envirometr.cz/data/poplatky-v-oblasti-ochrany-zp-2020>

POSPÍŠIL, Richard. *Veřejná ekonomika: současnost a perspektiva*. Praha: Professional Publishing, 2013. ISBN 978-80-7431-112-3.

Povinnosti ze zákona. *EKO-KOM* [online]. Praha: EKO-KOM, c2011-2022 [cit. 2022-08-24]. Dostupné z: <https://www.ekokom.cz/cz/klienti/povinnosti-ze-zakona/>

PRAVIDLA PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE PODPORY: v Operačním programu Životní prostředí pro období 2014–2020. *Operační program Životní prostředí* [online]. Verze 32. Praha: Státní fond životního prostředí ČR, 2022 [cit. 2022-09-21]. Dostupné z: https://2014-2020.opzp.cz/files/documents/storage/2022/08/31/1661944279_Pr%C5%BDaP_verze%2032.pdf

Pravidlo de minimis – vynětí malých částek státní podpory z oznamování: Nařízení (EU) č. 1407/2013 o podpoře de minimis. *Úřad pro publikace Evropské unie* [online]. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 23.09.2021 [cit. 2022-07-14]. Dostupné z: http://publications.europa.eu/resource/cellar/a2e7ab07-0fab-44af-bee5-ec94f3637ab0.0002.03/DOC_3

Právo veřejné podpory, aneb o dotacích obecně. *INCA* [online]. Brno: INCA CZ, [2014] [cit. 2022-09-14]. Dostupné z: <https://www.inca.cz/neziskovy-sektor/pravo-verejne-podpory>

Prioritní osa. *DotaceEU* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, c2022 [cit. 2022-07-21]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/p/prioritni-osa>

Programové období 2014-2020. *DotaceEU* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, c2022 [cit. 2022-07-21]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020>

RABOCH, Martin. *Ekonomické hodnocení investičního projektu* [online]. České Budějovice, 2011 [cit. 2022-10-07]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/fm9qkt/1307355>. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.

RECYKLAČNÍ SYMBOLY PLASTŮ. *Samosebou* [online]. Samosebou, 15.01.2018 [cit. 2022-08-25]. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/2018/01/15/recyklacni-symboly-plastu/>

SALONEN, Juhani. Sustainability study of fibre-reinforced plastics in an industrial environment. *ResearchGate* [online]. Jyväskylä: JAMK University of Applied Sciences, 2019 [cit. 2022-07-02]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/figure/Definition-of-business-sustainability_fig2_333080224

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ: Nový akční plán pro oběhové hospodářství. *EUR-Lex* [online]. Brusel: Evropská Komise (Komise), 11. 3. 2020 [cit. 2022-10-18]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0098>

SHEEHY, Benedict a Federica FARNETI. Corporate Social Responsibility, Sustainability, Sustainable Development and Corporate Sustainability: What Is the Difference, and Does It Matter?. *Sustainability* [online]. 2021, **13**(11) [cit. 2022-08-04]. Dostupné z: <https://www.mdpi.com/2071-1050/13/11/5965/pdf?version=1621948970>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:32008L0098>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32018L0851>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 ze dne 5. června 2019 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX:32019L0904>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX:32014L0024>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A31994L0062>

Směrnice Komise 2006/111/ES ze dne 16. listopadu 2006 o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky a o finanční průhlednosti uvnitř jednotlivých podniků (kodifikované znění). Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A32006L0111>

Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX:32003L0096>

SOVÁK, Maroš a Žaneta KOZUBÍKOVÁ. JAK NA CIRKULÁRNÍ VEŘEJNÉ ZAKÁZKY. *INCIEN* [online]. Brno: KROUPAHELÁN, 2021 [cit. 2022-08-17]. Dostupné z: <https://incien.org/wp-content/uploads/2021/06/Cirkularni-zakazky-KROUPAHELAN-INCIEN.pdf>

SRB, Martin. Plastové obaly z posledních let se ještě ani nezačaly rozpadat, tento problém nás teprve čeká, varuje vědec. *IROZHLAS* [online]. Praha: Český rozhlas, 15. června 2022 [cit. 2022-08-17]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/veda-technologie/mikroplasty-plasty-obaly-odpadky-toxicky-odpad-vedci-varuji_2206151310_kac

Stát zaspal v podpoře recyklace, musíme dohnat Západ, shodují se experti na udržitelnost. *Forbes* [online]. Praha: Forbes BrandVoice Lab, 30. června 2021 [cit. 2022-08-02]. Dostupné z: <https://forbes.cz/stat-zaspal-v-podpore-recyklace-potrebujeme-dohnat-zapad-shoduji-se-odbornici-na-udrzitelnost/>

Státní politika životního prostředí ČR. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí, c2008–2022 [cit. 2022-08-04]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi

STEJSKALOVÁ, Lenka. STUDIE – VEŘEJNÁ PODPORA: (Informativní materiál pro Královéhradecký kraj). *Královéhradecký kraj* [online]. Hradec Králové: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, 2006 [cit. 2022-08-30]. Dostupné z: https://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/files/4866/STUDIE_VE_EJN__PODPORA.doc

STRNADOVÁ, Zuzana. *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: GRADA, 2019. ISBN 978-80-247-3076-9.

SWOT analýza. *Katedra informačních studií a knihovnictví* [online]. Brno: Katedra informačních studií a knihovnictví Masarykovy univerzity (KISK MUNI), c2022 [cit. 2022-09-22]. Dostupné z: <https://kisk.phil.muni.cz/kreativita/temata/vizualizace-a-presentace-informaci/swot-analyza>

SZOMOLÁNYIOVÁ, Jana. Ekologická daňová reforma. *České noviny* [online]. Praha: ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ (ČTK), 14.01.2003 [cit. 2022-07-08]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/ekologicka-danova-reforma/20848>

ŠKARABELOVÁ, Simona. Analýzy konkurence - teorie:: Porterových pět sil. *Informační systém Masarykovy univerzity* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2014 [cit. 2022-09-22]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1456/jaro2017/BKV_MVVS/um/Analyza_vnejs.pr__Konkurence_Porter_Joyce.pdf

ŠTĚPÁNEK, Zdeněk. Spolufinancování z fondů EU: Nejčastější rizika a chyby. *Banka projektů* [online]. Ostrava: Miroslav Vlach, c2010–2022 [cit. 2022-09-15]. Dostupné z: <http://www.banka-projektu.cz/sablony/spolufinancovani-z-fondu-eu/nejcastejsi-rizika-a-chyby/>

Tab. 14 - Produkce komunálních odpadů dle jednotlivých kódů katalogu odpadů. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad (ČSÚ), 2021 [cit. 2022-10-13]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/143330119/2800202114.pdf/418d76d0-4cf5-461d-a2d2-06ae0b786808?version=1.1>

TANCEROVÁ, Tereza. KVŮLI INFLACI A VÁLCE NA UKRAJINĚ KLESÁ ZÁJEM O FINANCOVÁNÍ STARTUPŮ. INVESTICE SMĚŘUJÍ DO OBLASTI UDRŽITELNOSTI. *Euro.cz / Ekonomika, byznys, finance* [online]. Praha: Internet Info, 3. 5. 2022 [cit. 2022-06-29]. Dostupné z: <https://www.euro.cz/byznys/domaci/kvuli-inflaci-a-valce-na-ukrajine-klesa-zajem-o-financovani-startupu-investice-smeruji-do-oblasti-udrzitelnosti>

The circular economy and the 3R's. *Nefab* [online]. Jönköping: Nefab, 2022 [cit. 2022-08-17]. Dostupné z: <https://www.nefab.com/en/news-insights/2022/circular-economy-and-the-3rs/>

TICHÁ, Milena. Ekonomické myšlení a hospodářská politika. *Metodický portál RVP.CZ* [online]. Praha: Národní pedagogický institut České republiky, 11. 12. 2013 [cit. 2022-08-25]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/18039/EKONOMICKE-MYSLENI-A-HOSPODARSKA-POLITIKA.html>

TOMANCOVÁ, Jaroslava, Antonín BRTOUN a Jan OBROVSKÝ. *Veřejná správa a finance*. Brno: Albert, 2009. ISBN 978-80-7326-162-7.

TOMÁŠ, Jiří. Ekonomika podniku II. VŠEM – Vysoká škola ekonomie a managementu [online]. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu (VŠEM), 19. 3. 2012 [cit. 2022-09-12]. Dostupné z: https://www.vsem.cz/data/data/sis-texty/studijni-texty-bc/st_ep_epII_tomas2.pdf

TOMÁŠKOVÁ, Hana. Jak správně třídít? Koukejte na recyklační značky na obalech. *Komunální ekologie* [online]. Praha: Ekologie v praxi, 11. 10. 2021 [cit. 2022-08-25]. Dostupné z: <https://www.komunalniekologie.cz/info/jak-spravne-tridit-koukejte-na-recyklacni-znacky-na-obalech>

TOŠOVSKÁ, Eva, Egor SIDOROV, Iva RITSCHELOVÁ a Miroslav FARSKÝ. *Makroekonomické souvislosti ochrany životního prostředí*. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-308-0.

ÚOHS HOSTIL ODBORNÍKY NA VEŘEJNOU PODPORU. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), 16. 6. 2022 [cit. 2022-09-04]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/tiskove-zpravy/verejna-podpora/3349-uohs-hostil-odborniky-na-verejnou-podporu.html>

Uživatelská příručka k definici malých a středních podniků. *Evropská komise* [online]. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2019 [cit. 2022-09-14]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42921/attachments/1/translations/cs/conditions/pdf>

UŽIVATELSKÁ PŘÍRUČKA PROCESU ZPRACOVÁNÍ MODULU CBA V IS KP14+: OPŽP 2014-2020. *Operační program Životní prostředí* [online]. Praha: Státní fond životního prostředí ČR, 2020 [cit. 2022-10-05]. Dostupné z: https://opzp.cz/files/documents/storage/2020/07/28/1595929644_2020_07%20Uzivatelaska_prirucka_CBA_verze7-12.pdf

VANN, Karine. The unfulfilled promises of plastic film recycling. *Waste Dive* [online]. Washington: Industry Dive, 4. 1. 2021 [cit. 2022-08-24]. Dostupné z: <https://www.wastedive.com/news/plastic-film-bag-takeback-chemical-recycling-coronavirus/592503/>

VAŠKEVIČ, Štěpán. Pomohou dotace skutečné recyklaci, nebo jen vyšší míře třídění?. *Zajímej.se* [online]. Brno: Institut Cirkulární Ekonomiky, 18/09/2018 [cit. 2022-09-21]. Dostupné z: <https://zajimej.se/pomohou-dotace-skutecne-recyklaci-nebo-jen-vyssi-mire-trideni/>

Veřejná podpora a de minimis. *Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest* [online]. Praha: Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest, c1994–2022 [cit. 2022-07-12]. Dostupné z: <https://www.czechinvest.org/cz/Sluzby-pro-male-a-stredni-podnikatele/Chcete-dotace/OPPI/Radce/Verejna-podpora-a-de-minimis>

VEŘEJNÁ PODPORA. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), c2012–2022 [cit. 2022-03-05]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora.html>

Veřejná podpora. *DotaceEU* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, c2022 [cit. 2022-08-30]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/predbezne-podminky/verejna-podpora>

Veřejná podpora: NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY A ODPOVĚDI VE VĚCI APLIKACE DOČASNÉHO RÁMCE. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), c2012-2022 [cit. 2022-08-30].

Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/pandemie-covid-19-a-pravidla-verejne-podpory/nejcastejsi-dotazy-a-odpovedi-ve-veci-aplikace-docasneho-ramce.html>

Vláda schválila zastropování cen energií. Pomůže jak domácnostem, tak firmám. *Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (MPO) - Odbor komunikace, 5.10.2022 [cit. 2022-10-18]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/vlada-schvalila-zastropovani-cen-energii--pomuze-jak-domacnostem--tak-firmam--270228/>

Výdaje na ochranu životního prostředí - 2020. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad (ČSÚ), 30.09.2021 [cit. 2022-08-10]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vydaje-na-ochranu-zivotniho-prostredi-iewu43u1lg>

Vyhláška č. 168/2016 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-9-1]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Vyhláška č. 294/2016 Sb., kterou se stanoví podrobnosti odůvodnění návrhu na povolení spojení soutěžitelů a dokladů osvědčujících skutečnosti rozhodné pro spojení. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-8-30]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Vyhláška č. 298/2020 Sb., o obsahu a rozsahu údajů, které je poskytovatel podpory malého rozsahu povinen zaznamenat do centrálního registru podpor malého rozsahu, a o postupu při jejich zaznamenávání. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-6-15]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

VYKOUŘIL, Roman. Možnosti zelených investic se rozšiřují i pro „běžné střadatele“. *Kurzy měn, akcie, komodity, zákony, zaměstnání - Kurzy.cz* [online]. Praha: Kurzy.cz, 20.10.2021 [cit. 2022-06-29]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/614879-moznosti-zelenych-investic-se-rozsiruji-i-pro-bezne-stradatele/>

Vymezení pojmu udržitelný rozvoj. *Ústav územního rozvoje* [online]. Brno: Ústav územního rozvoje, 2006 [cit. 2022-07-02]. Dostupné z: https://www.uur.cz/principy/konference/KapitolaA/A11_VymezeniPojmuUdrzitelnehoRozvoje_20060919.pdf

Vzdělávací program – Minimalizace odpadů: Sborník z projektu. Praha: Ekodomov, 2008. ISBN 978-80-903559-5-8.

ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2017. ISBN 978-80-7400-527-5.

ZACHOVÁ, Aneta. Kdo nerecykluje, bude platit. Unie zavádí novou daň, Česku se návrh zamlouvá. *Hospodářské noviny* [online]. Praha: Economia, 30. 9. 2020 [cit. 2022-09-04]. Dostupné z: <https://archiv.hn.cz/c1-66822350-kdo-nerecykluje-bude-platit-unie-zavadi-novou-dan-cesku-se-navrh-zamlouva>

Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací). In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-9-14]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-6-9]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže). In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-8-30]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-6-4]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-4-7]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-6-26]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 244/2022 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-10-18]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 262/2017 Sb., o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže a o změně zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých

zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže). In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-8-30]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-8-30]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 319/2006 Sb., o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory, a o změně zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-7-12]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole). In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-9-1]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 367/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-9-8]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 450/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-8-30]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech). In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-8-24]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-8-22]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-8-31]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 545/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-9-8]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách). In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-8-30]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-6-8]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

Zelená dohoda pro Evropu. *Evropská rada a Rada EU* [online]. Brusel: Generální sekretariát Rady, 29. 6. 2022 [cit. 2022-08-09]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/green-deal/>

Zpráva o kvalitě života a její udržitelnosti: Vyhodnocení naplňování Strategického rámce Česká republika 2030. *Strategický rámec Česká republika 2030 - ČR 2030* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2021 [cit. 2022-06-29]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/wp-content/uploads/2022/02/ZPRA%CC%81VA-O-KVALITE%CC%8C-Z%CC%8CIVOTA-A-JEJI%CC%81-UDRZ%CC%8CITELNOSTI.pdf>

Zpráva o životním prostředí České republiky. *Envirometr* [online]. Praha: CENIA a MŽP, 2021 [cit. 2022-08-11]. Dostupné z: <https://www.envirometr.cz/sites/www.envirometr.cz/files/2021-12/Zprava2020.pdf>

ZUSKA, Karel. Veřejná podpora a veřejné zakázky. *EPRAVO.CZ - Váš průvodce právem ...* [online]. Praha: EPRAVO.cz, 20. 10. 2014 [cit. 2022-06-09]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/verejna-podpora-a-verejne-zakazky-95694.html>

Seznam obrázků a tabulek

Seznam obrázků

Obr. 1 Cíle udržitelného rozvoje	12
Obr. 2 Pilíře udržitelného rozvoje	13
Obr. 3 Environmentální Kuznetsova křivka	19
Obr. 4 Lineární a cirkulární ekonomika.....	24
Obr. 5 Recyklační symboly plastů	30
Obr. 6 Ekonomický koloběh.....	32
Obr. 7 Schéma národního hospodářství.....	33
Obr. 8 Alokace prostředků z fondů EU na projekty OPŽP 2007-2020	50
Obr. 9 Logo firmy MATEO PACKING s. r. o.....	66
Obr. 10 Proces mycí linky.....	67
Obr. 11 Výstup recyklační linky – regranulát	68
Obr. 12 Příklad publicity na webových stránkách podniku	71
Obr. 13 Graf bilance interních a externích vlivů SWOT.....	80
Obr. 14 Strategie podniku podle SWOT analýzy	87
Obr. 15 Rozvržení mycí linky v MATEO PACKING s. r. o.....	126

Seznam tabulek

Tab. 1 Výdaje na ochranu ŽP ČR 2020 – Nakládání s odpady.....	18
Tab. 2 Projektová příprava grantu	61
Tab. 3 SWOT analýza dotačního projektu.....	75
Tab. 4 Celkové hodnocení bilance faktorů	80
Tab. 5 Výsledky základních ukazatelů CBA pro projekt mycí linky	83
Tab. 6 Dokumenty k dotačnímu projektu mycí linky MATEO PACKING s. r. o. ..	117
Tab. 7 Dokumenty k zakázce – pořízení technologie mycí linky	122

Seznam příloh

Příloha 1 Dokumentace dotačního projektu	117
Příloha 2 Popis a rozvržení mycí linky v MATEO	124

Příloha 1 Dokumentace dotačního projektu

Tabulky č. 6 a 7 obsahují základní dokumentaci k dotačnímu projektu včetně zadávacího řízení.

Tab. 6 Dokumenty k dotačnímu projektu mycí linky MATEO PACKING s. r. o.

Dokumenty k dotačnímu projektu mycí linky MATEO PACKING s. r. o.	
Název dokumentu	Obsah a popis
Doklad o jmenování statutárního zástupce žadatele a plná moc	Doklad, kterým je určena osoba pověřená jednáním se SFŽP.
Prohlášení o plátcovství daně z přidané hodnoty	Zda je podnik plátcem DPH a má nárok na jeho odpočet.
Prohlášení žadatele o nemovitostech dotčených realizací projektu a o právním vztahu k nim	Jakých nemovitostí se projekt dotýká a jaký je právní vztah k nim.
Projektová dokumentace	Údaje o žadateli, cíle a předmět projektu, realizace a technické parametry zařízení, předpokládaný harmonogram, položkový rozpočet projektu, příloha: indikativní nabídka.
Kumulativní rozpočet	Specifikace výdajů k dotačnímu projektu.
Stanovisko místně příslušného krajského úřadu	Povolení (souhlas) k realizaci daného projektu.

Analýza potenciálu produkce odpadů	Na základě statistických dat o produkci odpadů v ČR byla zpracovatelem pro MATEO sestavena analýza, která vykazuje data o potenciálním využití odpadů pro recyklaci.
Čestné prohlášení o skutečných majitelích	Potvrzení o skutečných majitelích žadatele (MATEO PACKING s. r. o.).
Čestné prohlášení o schopnosti prokázat zajištění vlastních zdrojů žadatele	Prokázání k zajištění financování dotačního projektu.
Prohlášení typu subjektu	Popis a informace o velikosti podniku – malý / střední / velký.
Komentář k zajištění spolufinancování projektu	Pokrytí výdajů vlastními i cizími zdroji žadatele dotace.
Informace o zůstatku nesplacených úvěrů a plánované výši úvěrů po dobu realizace projektu	Údaje o nesplacených úvěrech a plánovaných budoucích úvěrech podniku.
Stručná charakteristika žadatele	Informace o žadateli (příjemci) podpory.
Finanční výkazy s přílohou za roky 2018 a 2019	Rozvaha, Výkaz zisku a ztráty, Přehled o změnách vlastního kapitálu, Přehled o peněžních tocích a příloha.

Čestné prohlášení žadatele o podporu v režimu regionální investiční podpory	Informace o propojených podnicích, prohlášení o čerpaných regionálních investičních podporách, prohlášení o neukončení stejné nebo obdobné činnosti + podpis žadatele.
Prohlášení pro malé a střední podniky	Propojení žadatele s podniky, počet zaměstnanců v těchto podnicích, roční obrat za poslední 2 ukončené roky a bilanční suma roční rozvahy za poslední 2 ukončené roky.
Prohlášení příjemce podpory – podnik v obtížích	V souvislosti se žádostí o podporu – prohlášení podniku, že není v obtížích dle nařízení č. 651/2014.
Potvrzení o záměru dodávek budoucích dodavatelů odpadů	Závazek dodávky odpadů pro MATEO.
Aktuální výpis z katastru nemovitostí a snímek	Informace o nemovitostech včetně snímku.
Prohlášení příjemce podpory ve věci inkasního příkazu k navracení podpory	Prohlášení žadatele o neexistenci inkasního příkazu k navracení protiprávní a neslučitelné veřejné podpory poskytnuté poskytovatelem z ČR, který nebyl dosud splacen.
Čestné prohlášení žadatele	Soulad provozování zařízení dle zákona o odpadech, č. 185/2001 Sb., podíl materiálově využitých odpadů, využití odpadu dle příslušného kódu.
DPPO 2019	Přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2019.

Bankovní výpisy žadatele	Bankovní výpisy účtů žadatele.
Předběžná rozvaha a výkaz zisku a ztrát za aktuální účetní období	Zpracována za rok 2020.
Registrace akce a rozhodnutí o poskytnutí dotace (RoPD)	Poskytovatel – MŽP a SFŽP, podrobné údaje o financování projektu + příloha č. 1 - podmínky poskytnutí dotace + příloha č. 2 - opravy v případě porušení podmínek a povinností.
Rozhodnutí o poskytnutí dotace (RoPD)	Dokumenty dokládané k RoPD – potvrzení o vedení účtu, faktury za zařízení, výpisy z účtu, prohlášení příjemce podpory, příručka + excel, předávací protokol, čestné prohlášení pro malé a střední podniky.
Potvrzení o platbách – směnné kurzy	Potvrzení transakcí včetně směnného kurzu (Kč a EUR).
Fotografie strojů	Fotografická dokumentace zařízení mycí linky.
Publicita	Dokumenty vztahující se k publicitě projektu.
Závěrečná zpráva o realizaci	Základní informace o dotačním projektu – harmonogram a dokumentace, popis zprávy a indikátory, splnění cílů a podmínek, informace o příjmech a výdajích, čestná prohlášení.

Závěrečné vyhodnocení akce (ZVA)	Dokumenty k udržitelnosti projektu po realizaci – karta majetku, provozní řád, vratky, odvody a jiné příjmy, povolení k provozu, stav plnění specifických podmínek MATEO.
----------------------------------	---

Upraveno dle získané projektové dokumentace od pověřené osoby v podniku MATEO PACKING s.
r. o.

Tab. 7 Dokumenty k zakázce – pořízení technologie mycí linky

Dokumenty k zakázce pořízení technologie mycí linky	
Název dokumentu	Obsah a popis
Výzva k podání nabídek a zadávací dokumentace	Informace o zadavateli, zakázce a předpoklady dodavatele, podmínky nabídky + přílohy (krycí list nabídky, čestná prohlášení, závazný vzor kupní smlouvy, seznam poddodavatelů a technická specifikace zařízení).
Prohlášení o neexistenci střetu zájmů	Prohlášení osoby k vyloučení střetu zájmů ke konkrétní zakázce a podpis osoby.
Protokol o otevírání, posouzení a hodnocení nabídek	Informace o doručených nabídkách a otevření obálek, metoda a kritéria hodnocení nabídek.
Pověření komise k otevírání, posouzení a hodnocení nabídek	Informace k pověření komise, vyloučení střetu zájmů a oznámení komisi o jejím pověření.
Seznam doručených a přijatých nabídek	Informace o uchazeči, předání nabídky a její doručení.
Oznámení o výsledku výběrového řízení	Identifikace výběrového řízení, informace o zadavateli a vybraném dodavateli (Lindner Washtech GmbH) + odůvodnění.
Příloha k zakázce: Čestné prohlášení k prokázání profesní způsobilosti dle § 77 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.	Prohlášení dodavatele zakázky, že splňuje podmínky profesní způsobilosti dle § 77 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.

Příloha k zakázce: Čestné prohlášení k prokázání technické kvalifikace dle § 79 odst. 2 písm. B zákona č. 134/2016 Sb.	Prohlášení dodavatele zakázky, že splňuje podmínky technické kvalifikace dle § 79 odst. 2 písm. B zákona č. 134/2016 Sb.
Příloha č. 1 k zadávací dokumentaci: Krycí list nabídky	Údaje o dodavateli a jeho nabídkové ceně.
Příloha č. 2 k zadávací dokumentaci: Čestné prohlášení k prokázání základní způsobilosti dle § 74 zákona č. 134/2016 Sb.	Prohlášení dodavatele zakázky, že splňuje podmínky základní způsobilosti § 74 zákona č. 134/2016 Sb.
Příloha č. 3 k zadávací dokumentaci: Závazný vzor kupní smlouvy	Smlouva obsahuje: údaje o prodávajícím a kupujícím, předmět smlouvy, cena zboží, platební podmínky a smluvní pokuta, podmínky dodání, záruka a záruční podmínky, odstoupení od smlouvy, závěrečná ustanovení + podpisy zúčastněných.
Příloha č. 4 k zadávací dokumentaci: Seznam poddodavatelů	Jedná se o seznam poddodavatelů, kteří pomáhají hlavnímu dodavateli plnit předmět zakázky.
Příloha č. 5 k zadávací dokumentaci: Technická specifikace zařízení	Specifikace parametrů technologie na materiálové využití plastových odpadů – mycí linka.

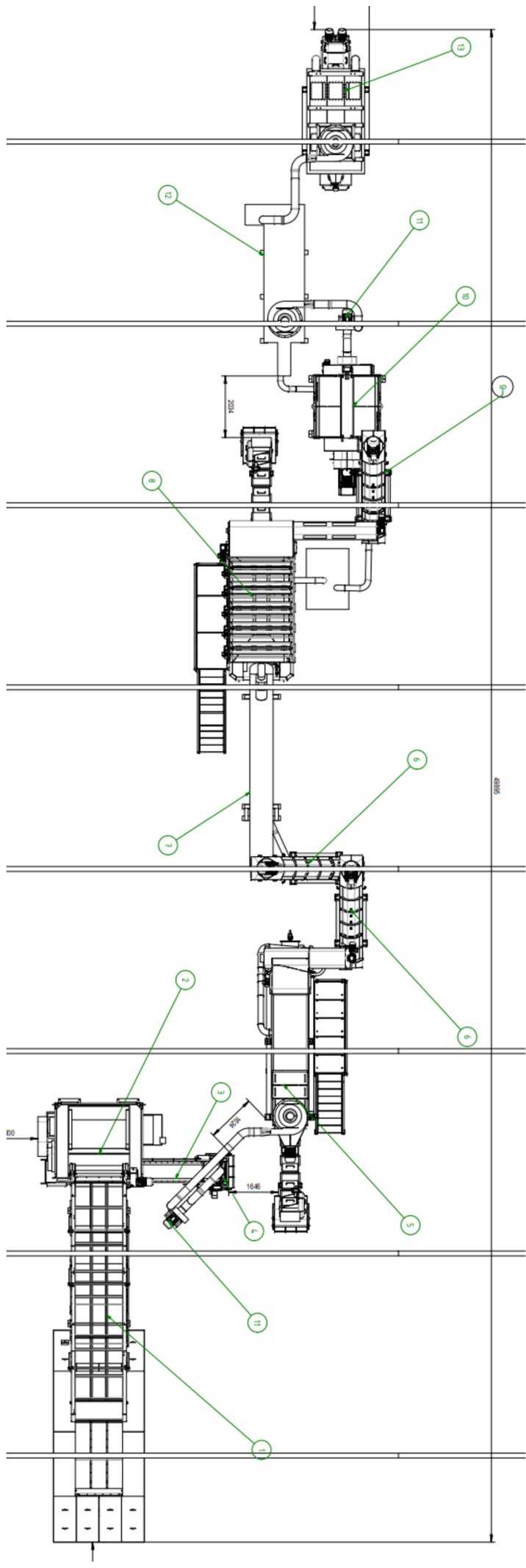
Upraveno dle získané projektové dokumentace od pověřené osoby v podniku MATEO PACKING s. r. o.

Příloha 2 Popis a rozvržení mycí linky v MATEO

Mycí linka se skládá z následujících částí:

1. řetězový dopravník,
2. jednohřídelový drtič,
3. pásový dopravník,
4. wind-shifter,
5. předeprací systém („Rafter“),
6. frikční pračka („Twister“),
7. šnekový dopravník,
8. separační vana („Graviter“) a dopravník,
9. předsušička („LPD“),
10. mechanická sušička,
11. pneumatický dopravník,
12. mechanický lis,
13. zásobník.

Obrázek č. 15 ukazuje reálné rozvržení technologie mycí linky s jejími jednotlivými částmi v podniku MATEO.

Zdroj: (Lindner Washtech, 2021)

Obr. 15 Rozvržení mycí linky v MATEO PACKING s. r. o.

Podle projektové dokumentace zprostředkovatele dotačního projektu (Anyloplex plus, 2020) funguje provoz mycí linky následujícím způsobem: „Před recyklací dochází k manuálnímu vytrídění vstupního materiálu na suroviny, které budou následně zpracovány. Nežádoucí příměsi, např. gumové, papírové části jsou během manuálního třídění odděleny od materiálu, který bude zpracováván. Vytríděný plastový materiál je vkládán na dopravní mechanický pás, který transportuje materiál do mlecího zařízení. V drtiči dochází k homogenizaci vstupního materiálu rozmělněním na malé kousky, tzv. fóliové vločky vhodné velikosti pro následné mokré praní. Z drtiče materiál postupuje vynášecím dopravníkem do přeprací vany, která slouží částečně pro odstranění těžkých nečistot a částečně pro kompletní namočení materiálu pod vodní hladinou. Materiál je v prvním kroku vtážen pod vodní hladinu, kde dochází k separaci těžkých nečistot (kamení, sklo, kov). Těžký materiál splave na dno vany a je společně s dalšími nečistotami odveden pomocí dopravníku. V následujícím kroku je materiál, zcela pod vodní hladinou, přepracán pomocí pomaloběžné frikční pračky, která odstraní hrubé nečistoty. Posledním krokem je odvod přepracovaného materiálu pomocí šnekového dopravníku, který díky perforovanému dnu transportuje minimální množství procesní vody do dalšího procesu. Díky tomuto systému technologie přepracování materiál dosahuje vysoké čistoty před následným dynamickým (frikčním) praním. Tím také dochází k minimálnímu opotřebení následujících komponentů a snížení nákladů na údržbu. Přepracovaný materiál dále postupuje do dynamické pračky, kde dochází k odstranění zbytkových nečistot z fóliových vloček. Tohoto stavu je docíleno vysokorychlostním otáčením lopatkové hřídele. Fóliové vločky se otáčením hřídele otevřou a odstředivou silou dojde k odstranění nečistot (písek, zbytky papíru, rostlin apod.). Materiál je v myčce podroben silnému proudění vody, která cirkuluje v uzavřeném systému a filtruje se na sítích. Separace polymerů (těžké plasty jako PET, PVC, ABS, atd.) dochází v separační vaně, kde jsou vločky odděleny na základě hustoty. V separační vaně jsou namleté fóliové vločky posunovány po vodní hladině a materiál se několikrát ponořuje. Nežádoucí polymery a nečistoty, které se gravitačně shromažďují při dně vany jsou vynášený dopravníkem do externího boxu. Odseparovaná folie je transportována do

mechanické sušičky. Po praní musí být zpracováváný materiál zbaven vlhkosti. Proces sušení materiálu probíhá v mechanické sušičce a termické sušičce. Úkolem těchto dvou technologií je snížení vlhkosti fóliových vloček na 4 – 8 %. Sušení probíhá pomocí odstředivé síly a mísení vlhkých vloček s předehřátým vzduchem, kde dochází k odpaření vody a odsátí suchých vloček do extruze.“ (str. 5-6).

Výstupním materiálem technologie je **čistá drt'**, která je následně využita pro výrobu dalšího plastového obalového materiálu.

„Celková kapacita zařízení je **max. 1 220 kg/h vstupního materiálu** v závislosti na druhu vkládaného materiálu, které je zařízení schopno zpracovat. Při provozu 8 hod/den by tedy bylo zařízení schopno zpracovat až 9760 kg/den. Za předpokladu provozu 260 dní v roce by bylo zařízení schopno zpracovat až 2 537,6 t odpadů ročně, což odpovídá mezní kapacitě daného zařízení. Realizací tohoto projektového záměru je plánováno **navýšení kapacity o 2 100 t/rok vstupního materiálu**. Závazek nižší než vypočítaná kapacita je volen s ohledem na obezřetnost a zároveň toho důvodu, že při výpočtu mezní kapacity zařízení bylo uvažováno s maximálním výkonem, který se však nevztahuje na všechny druhy vkládaného materiálu.“ (str. 5).

ANOTAČNÍ ZÁZNAM

AUTOR	Bc. Tereza Krajičková		
STUDIJNÍ PROGRAM/OBOR/SPECIALIZACE	Specializace Mezinárodní podnikání a právo		
NÁZEV PRÁCE	Veřejná podpora udržitelnosti – případová studie		
VEDOUCÍ PRÁCE	Mgr. Pavel Neset, Ph.D.		
KATEDRA	KEP - Katedra ekonomie a práva	ROK ODEVZDÁNÍ	2023
POČET STRAN	129		
POČET OBRÁZKŮ	15		
POČET TABULEK	7		
POČET PŘÍLOH	2		
STRUČNÝ POPIS	<p>Cílem diplomové práce je na základě legislativní úpravy veřejné podpory a pohledem teorie veřejných financí vymezit význam veřejné podpory v oblasti udržitelnosti a posléze vyhodnotit na případové studii dopad konkrétní veřejné podpory udělené v rámci Operačního programu Životní prostředí (OPŽP 2014-2020) na podnik MATEO PACKING s. r. o. a jeho okolí.</p> <p>V teoretické části je obsažena problematika a legislativní vymezení udržitelnosti v oblasti plastů a obalových materiálů včetně ochrany životního prostředí v souvislosti s podnikáním a veřejnou podporou.</p> <p>Praktická část se zabývá případovou studii dotačního projektu mycí linky podniku MATEO PACKING s. r. o. a její analýzou pomocí metod SWOT a CBA. Na základě zjištěných výsledků je navržena podniková strategie s doporučeními pro budoucí směřování společnosti.</p> <p>Bylo zjištěno, že veřejná podpora je nezbytnou součástí spolufinancování investičních projektů oběhového hospodářství.</p>		
KLÍČOVÁ SLOVA	veřejná podpora, dotace, udržitelnost, ochrana životního prostředí, cirkulární ekonomika, plasty, obalové materiály		

ANNOTATION

AUTHOR	Bc. Tereza Krajičková		
FIELD	Specialization International Business and Law		
THESIS TITLE	State aid for sustainability - a case study		
SUPERVISOR	Mgr. Pavel Neset, Ph.D.		
DEPARTMENT	KEP - Department of Law and Economics	YEAR	2023
NUMBER OF PAGES			
	129		
NUMBER OF PICTURES			
	15		
NUMBER OF TABLES			
	7		
NUMBER OF APPENDICES			
	2		
SUMMARY	<p>The aim of the diploma thesis is to define the importance of state aid in the field of sustainability based on the legislative regulation and from the perspective of public finance theory, and then to evaluate the impact of specific state aid granted within the Operational Program Environment (OPŽP 2014-2020) on the company MATEO PACKING s. r. o. and its surroundings.</p> <p>The theoretical part contains legislative definitions of sustainability in the field of plastics and packaging materials, including environmental protection in connection with business and state aid.</p> <p>The practical part deals with a case study of the washing line project of the company MATEO PACKING s. r. o. and its analysis using the SWOT and CBA methods. Based on the results, a corporate strategy and recommendations for the future direction of the company are proposed.</p> <p>It was found that state aid is an essential part of co-financing circular economy investment projects.</p>		
KEY WORDS	state aid, grant, sustainability, environmental protection, circular economy, plastics, packaging materials		